

Makroekonomická predikce České republiky

červenec 2002

Ministerstvo financí České republiky
odbor 31 – finanční politiky

Obsah:

Predikce makroekonomického vývoje do roku 2003.....	3
A. Východiska predikce	3
B. Konjunkturální indikátory	5
C. Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	9
D. Monitoring predikcí ostatních institucí.....	16
Tabulky a grafy	18
1. Ekonomický výkon.....	18
2. Ceny zboží a služeb	22
3. Zaměstnanost a nezaměstnanost	24
4. Vztahy k zahraničí.....	26
5. Úspory a investice	31
6. Demografie	32
7. Domácnosti.....	34
8. Měnové agregáty	37
9. Úrokové sazby	39
10. Vládní sektor.....	42
11. Světová ekonomika.....	47
12. Mezinárodní srovnání.....	50
Seznam použitých zkratek	53

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politiky MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Je publikována zpravidla v poslední dekádě prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/scripts/Hp/default.asp?MakroPre>

Tato predikce bude sloužit jako makroekonomický rámec Předvstupního programu pro vstup do Evropské unie a pro přípravu návrhu Státního rozpočtu na rok 2003.

Poznámka:

V prognózách uvádíme středy intervalových odhadů. Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Uzávěrka datových zdrojů: 9.7.2002

Predikce makroekonomického vývoje do roku 2003

A. Východiska predikce

1. Vnější prostředí

Úsilí České republiky o pokrok v závěrečné fázi vstupního procesu do EU pokračuje navzdory negativnímu vnímání návrhu Evropské komise na snížení dotací kandidátským zemím. V současné době ČR uzavřela 25 kapitol. Snahou je dokončit vyjednávání do konce roku 2002. Do popředí se dostává kvalita vyjednaných kompromisů, proto se s uzavřením některých kapitol zatím vyčkává. V případě příznivého vývoje se dá očekávat přijetí ČR do EU počátkem roku 2004.

Makroekonomická predikce je (v souladu se zadáním pro tvorbu Předvstupního ekonomického programu) v zásadě založena na předpokladech o vývoji vnějšího prostředí obsažených v Jarní ekonomické předpovědi Evropské komise.

Světová ekonomika se v 1. pololetí roku 2002 dostává do stadia oživení. Útlum v USA skončil a ekonomika přešla v 1. čtvrtletí roku 2002 na dynamičtější růstovou trajektorii. Mělká recese za sebou však ponechala řadu nerovnováh, které stejně jako pokles důvěry v americké finanční trhy a jejich regulaci, představují významné riziko pro budoucnost.

Decelerace postihla také Evropu a zejména Německo. Ekonomický růst je zatím minimální, v souvislosti s koncem poklesu v USA se však i v Evropě očekává postupné ožívování. K pozitivním rysům situace v západní Evropě patří pokles inflace i celkem hladký náběh eura. Pro rok 2003 prognóza Evropské komise předpokládá poměrně dynamický ekonomický růst.

U cen ropy se v letech 2002 a 2003 očekává, že se budou pohybovat v rozmezí 23 - 26 USD za barel ropy Brent.

Podrobnější údaje o vývoji světové ekonomiky jsou uvedeny v kapitole C 11.

2. Měnová politika

Měnová politika je prováděna v režimu cílování inflace na základě Dlouhodobé měnové strategie ČNB. Inflační cíl pro období let 2002 – 2005 má podobu pásma pro meziroční růst indexu spotřebitelských cen, rovnoměrně klesajícího z úrovně 3 – 5 % v lednu 2002 na úroveň 2 – 4 % v prosinci 2005.

V posledním období se inflace dostala pod spodní okraj vymezeného koridoru a vývoj pod úrovní cílového pásma je možné očekávat i v období následujícím. Příznivý inflační vývoj, mírně se zpomalující hospodářský růst bez zjevných nerovnovážných tendencí a zpříšňování měnových podmínek v důsledku zhodnocení domácí měny jsou hlavními faktory, které ovlivní měnovou politiku ČNB v následujícím období.

3. Fiskální politika

Základní zaměření fiskální politiky na období od roku 2003 vyplyne z programového prohlášení nové vlády vzniklé po volbách v červnu 2002.

Všeobecně je možné konstatovat, že deficitní tendence veřejných rozpočtů pokračují. Hlavními příčinami jsou náklady spojené s restrukturalizací a privatizací v nefinančním i v bankovním sektoru, podporou rozvoje infrastruktury a s dalšími politikami orientovanými na vytvoření podmínek pro ekonomický růst. Vývoj jednotlivých složek veřejných rozpočtů je navíc ovlivňován ekonomickým růstem v menší míře, než je obvyklé v tržních ekonomikách - jde například o efekt umořování daňových ztrát z minulých let, a tedy výpadku daně z příjmu.

Realizace výraznějších změn ve fiskální politice je na jedné straně omezena vysokým podílem mandatorních výdajů (3/4 celkových výdajů státního rozpočtu) a na druhé straně kumulací dopadů přímých i nepřímých finančních závazků státu vyplývajících z realizace rozvojových a předprivatizačních programů i programů státní pomoci. I v roce 2002 očekáváme, že bude pokračovat obnovený autonomní pokles daňové kvóty.

A Východiska predikce

Vývoj veřejných rozpočtů ovlivňuje a nadále bude ovlivňovat vývoj veřejného zadlužení, které poroste jak nominálně tak i v poměru k HDP. Realizace předpokládaných privatizačních příjmů však bude významně snižovat potřebu financování veřejných deficitů ze strany finančních trhů.

Podrobnější údaje o vývoji veřejných rozpočtů jsou uvedeny v kapitole C 10.

4. Zaměření ostatních hospodářských politik

Vzhledem k očekávané podobě nově sestavované vlády a jejího programového prohlášení předpokládáme, že hospodářské politiky budou i nadále zaměřeny na posilování výkonnosti a konkurenční schopnosti ekonomiky. Efekty opatření hospodářské politiky zaměřené na nabídkovou stranu ekonomiky se projeví postupně a s určitým časovým zpožděním.

Půjde zejména o zvyšování kvality a účinnosti institucionálního rámce včetně zvyšování finanční disciplíny a zlepšování vymahatelnosti práva, pokračování v restrukturalizačních procesech, privatizaci a nápravě cen, zvyšování atraktivnosti české ekonomiky pro zahraniční investice a opatření na zvýšení zaměstnanosti a snížení nezaměstnanosti zaměřená především regionálně.

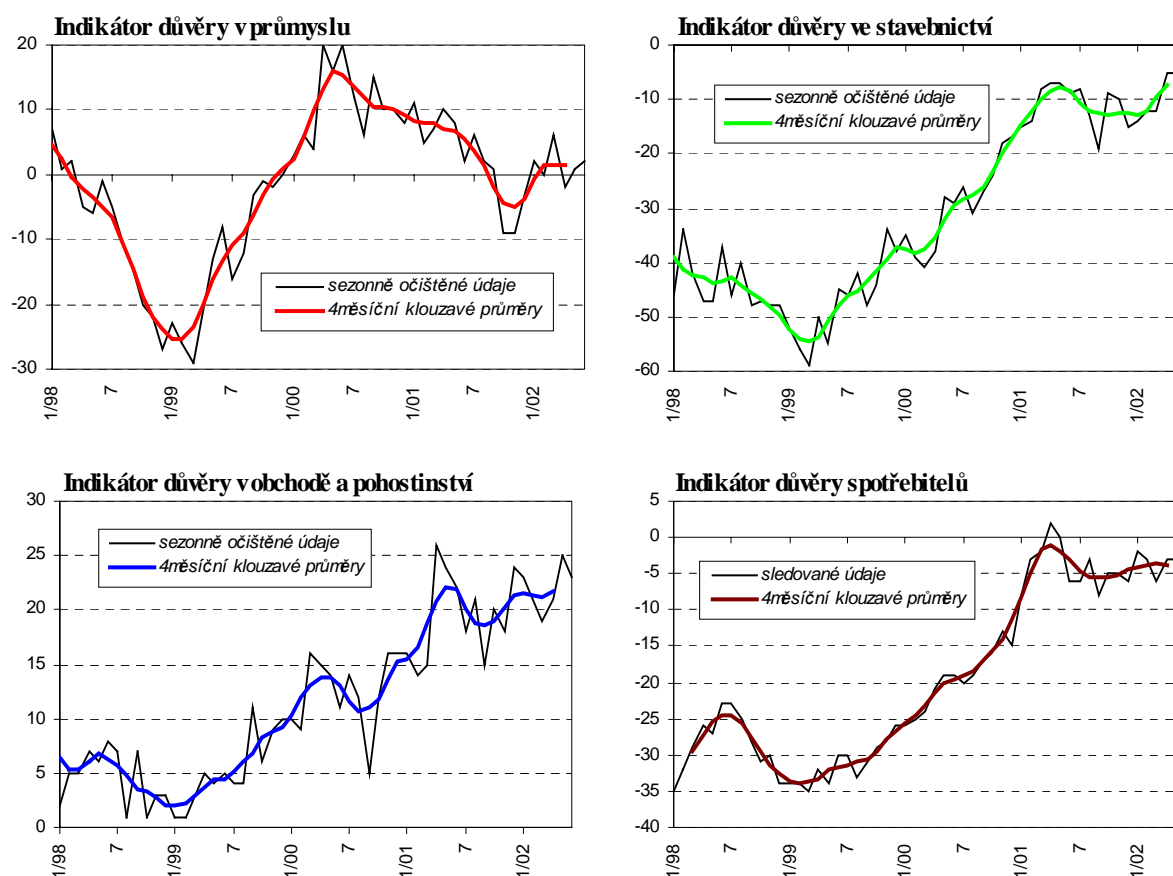
B. Konjunkturální indikátory

1. Individuální konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti a současně změnu těchto názorů v čase. Hlavní výhoda spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů. Konjunkturální ukazatele lze obecně považovat za významný indikátor celkového ekonomického vývoje, který se ve všech vyspělých ekonomikách analyticky využívá k identifikaci možných bodů obratu hospodářského cyklu.

Jednotlivé konjunkturální ukazatele zjišťované za průmysl, za stavebnictví a za obchod, pohostinství a ubytování jsou doplněny souhrnnými indikátory důvěry za tato odvětví a indikátorem spotřebitelské důvěry.

Graf B.1.1: Indikátory důvěry

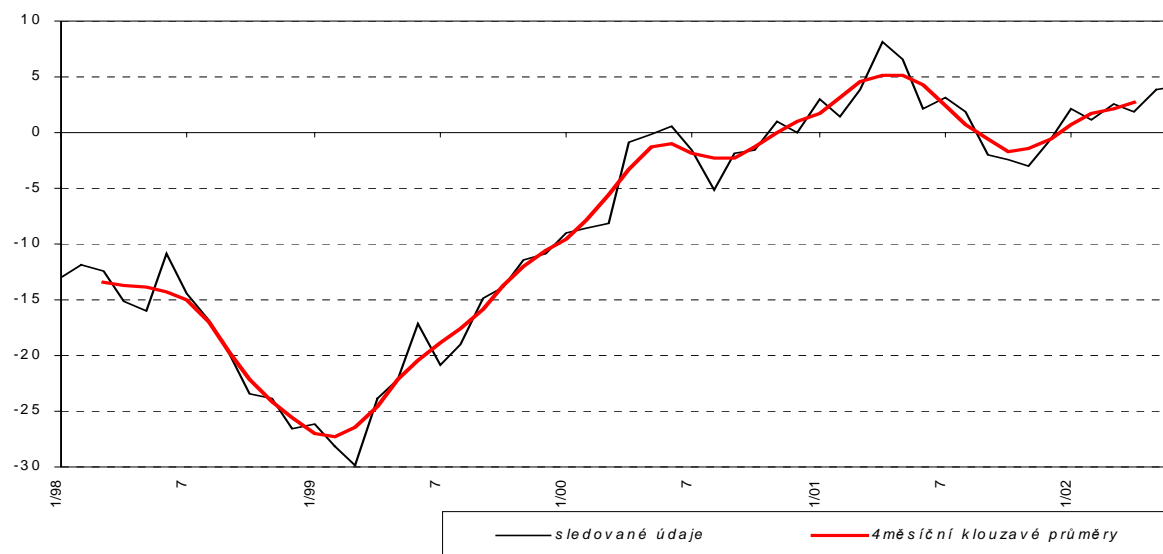
Ve 3. čtvrtletí roku 2002 očekávají respondenti podniků podobný ekonomický vývoj jako ve 2. čtvrtletí.

V průmyslu hodnotí podnikatelé svoji situaci mírně pozitivně. Svědčí o tom vývoj indikátoru důvěry. Mírně se zlepšilo červnové hodnocení zahraniční poptávky, ekonomické situace i výrobní činnosti. Zvýšil se také podíl respondentů, kteří očekávají v příštích šesti měsících zlepšení ekonomické situace. To indikuje stabilní vývoj podnikatelských aktivit i ve 3. čtvrtletí 2002. Proti tomu však může působit zhoršení hodnocení výhledu celkové i zahraniční poptávky.

Situace ve stavebnictví se stabilizovala, indikátor důvěry mírně stoupá. Pro oblast obchodu, pohostinství a ubytování sice indikátor důvěry v červnu mírně poklesl, má však nadále růstovou tendenci. Indikátor spotřebitelské důvěry ve 2. čtvrtletí stagnoval.

Z těchto čtyř dílčích indikátorů důvěry (po sezónním očištění) ČSÚ vytváří souhrnný indikátor důvěry, který je jejich váženým průměrem. Indikátoru důvěry v průmyslu byla přiřazena dvojnásobná váha. Tento souhrnný indikátor důvěry pokračuje v mírném růstu, především díky stabilnímu vývoji průmyslu a stavebnictví.

Graf B.1.2: Souhrnný indikátor důvěry

2. Kompozitní konjunkturální indikátor

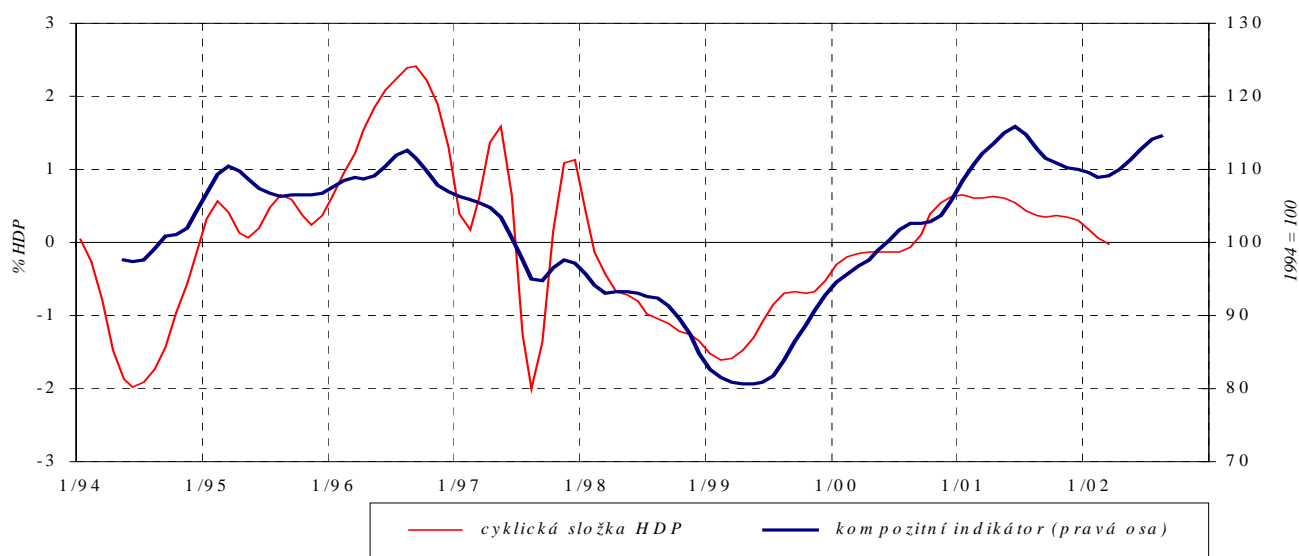
První analýzy konjunkturálních ukazatelů v České republice ukazují, že je možné vysledovat poměrně silnou korelaci některých z nich s vývojem širších makroekonomických agregátů včetně HDP. Na základě výsledků konjunkturálních průzkumů jsme vytvořili experimentální kompozitní ukazatel. V minulosti se takto sestavený ukazatel vyvíjel v souladu s HDP a zachytil všechny významné body obratu. Vzhledem k předstihu jednotlivých komponent před vývojem HDP a rychlejší dostupnosti dat je ukazatel k dispozici téměř 5 měsíců před publikací prvního odhadu HDP.

Kompozitní konjunkturální indikátor poskytl počínaje 2. pololetím 2001 signál bodu obratu ve vývoji HDP. Tento signál se vzhledem k následnému vývoji jevil jako falešný. Revize HDP z června 2002 nicméně dala tomuto signálu částečně za pravdu, když potvrdila indikované zpomalení růstu HDP v průběhu roku 2001 i v 1. čtvrtletí 2002.

Graf zachycuje vývoj kompozitního konjunkturálního ukazatele synchronizovaného s cyklem HDP v bazickém vyjádření a průběh cyklické složky HDP, jejíž průběh by měl indikátor předpovídat. Vychází se přitom z pojetí hospodářského cyklu jako střednědobého kolísání úrovně ekonomické aktivity (aproximované HDP) okolo dlouhodobého trendu, vyjádřeného pomocí Hodrick-Prescottova filtru. Cyklická složka je pak definována jako odchylka úrovně HDP od trendu a obrat v cyklu tak nemusí být nutně doprovázen obraty v absolutní úrovni HDP.

B Konjunkturální indikátory

Graf B.2.1: **Kompozitní předstihový indikátor** (synchronizovaný s průběhem HDP)

Pokles indikátoru se během 1. pololetí 2002 zastavil a přešel v opětovný růst. Je tak možné předpokládat, že nejslabší růst HDP nastal v průběhu 1. pololetí 2002 a že ve druhé polovině roku dojde k návratu k vyšším tempům.

Je třeba zdůraznit, že nedostatečná délka časových řad a nestabilita ekonomického prostředí v průběhu transformace limitují spolehlivost předstihových konjunkturálních indikátorů v České republice. K tomu se v současnosti přidává i metodická nejednotnost referenční řady HDP, komplikující sestavení indikátoru zejména z důvodu výrazné změny sezónnosti v průběhu řady.

3. Pozice v rámci hospodářského cyklu

Ministerstvo financí zpracovává experimentální propočty potenciálního produktu, produkční mezery a z toho vyplývající pozice české ekonomiky v rámci hospodářského cyklu.

Box B.3.1: Produkční mezera

Koncept produkční mezery je v současné době populární součástí makroekonomické teorie i praxe, která je v centru pozornosti mezinárodních organizací (OECD, EU, IMF). Je používán pro analýzu a hodnocení ekonomického vývoje, pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů, např. v rámci Paktu růstu a stability EU, a v neposlední řadě i jako jeden z indikátorů pro rozhodovací proces při tvorbě ekonomických politik.

Za potenciální produkt považujeme takový produkt, kdy nedochází ke zhoršování makroekonomických nerovnováh (z hlediska trhu práce, inflace, vztahů k zahraničí, ...).

Velikost potenciálního produktu není přímo měřitelná. Mezinárodní organizace převážně preferují odhad prostřednictvím Cobb-Douglasovy produkční funkce, i když výzkum v této oblasti rozhodně ještě není uzavřen.

Produkční mezera identifikuje cyklickou pozici ekonomiky a vyjadřuje vztah mezi změřeným hrubým domácím produktem a potenciálním produktem podle vzorce :

$$\text{Produkční mezera} = (Y_{\text{měř}} - Y_{\text{pot}}) / Y_{\text{pot}}$$

Z konceptu produkční mezery vyplývají některé významné důsledky. Tempo růstu potenciálního produktu, které je z dlouhodobého hlediska určující pro vývoj ekonomické úrovně země, je dáno:

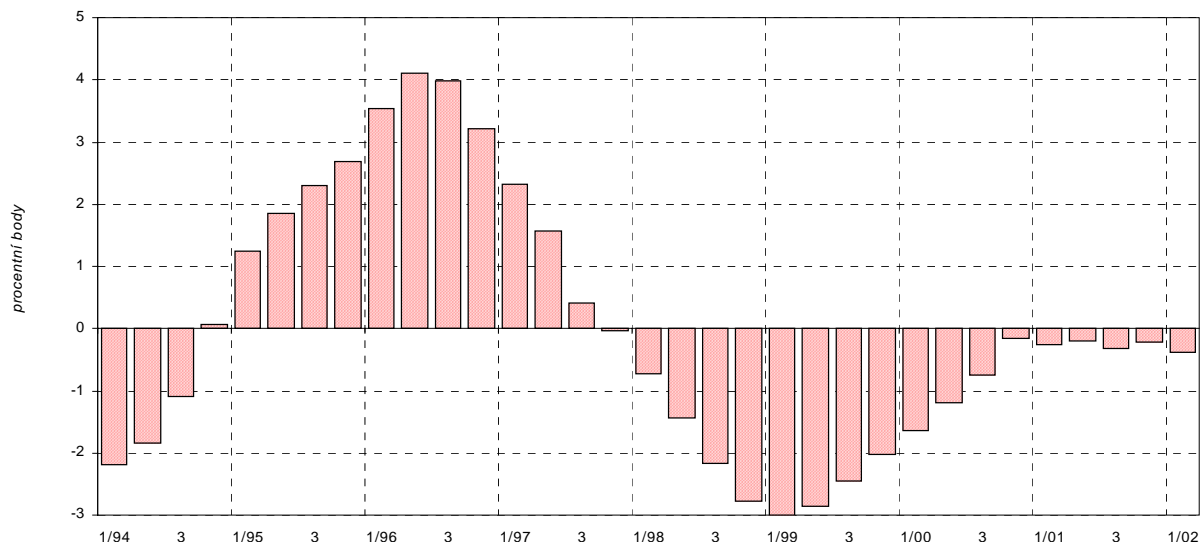
- objemem a kvalitou disponibilních výrobních faktorů,
- kvalitou jejich alokace, která je ovlivňována:
 - institucionálním prostředím (kvalita a vymahatelnost práva, vstup a výstup z trhu, fungování trhů, finanční zprostředkování, cenová regulace, ...)
 - dlouhodobou kvalitou politik

B Konjunkturální indikátory

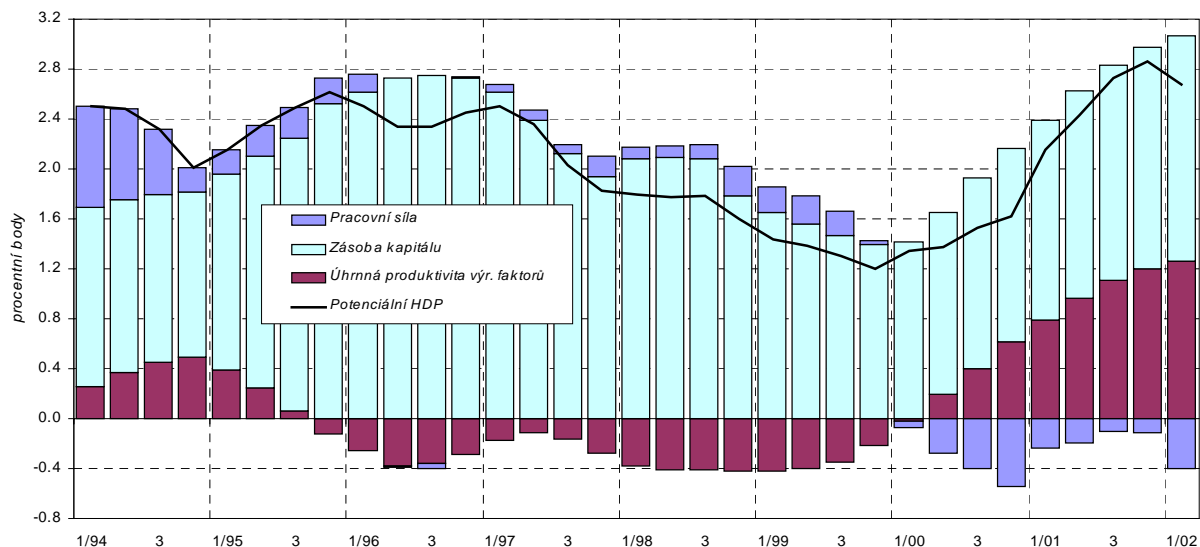
Naopak snaha ovlivnit ekonomický růst expanzivními či restriktivními politikami nemůže ovlivnit růst potenciálního produktu, ale pouze velikost produkční mezery.

Výpočty produkční mezery naznačují, že se česká ekonomika od počátku roku 2001 pohybuje v blízkosti potenciálního produktu, pravděpodobně však jeho úroveň ještě nedosáhla. Průměrná produkční mezera v roce 2001 i v 1. čtvrtletí 2002 byla záporná a její velikost lze odhadnout přibližně na - 0,3 %.

Graf B.3.1: Produkční mezera

Graf B.3.2: Tempo růstu potenciálního produktu

Domníváme se, že potenciální produkt v české ekonomice, odhadnutý pomocí Cobb-Douglasovy produkční funkce, meziročně roste tempem cca 2,5 - 3 %. Nejvýznamnějším faktorem růstu potenciálního produktu je zvětšující se zásoba kapitálu. V posledním období akceleroje příspěvek rostoucí úhrnné produktivity výrobních faktorů. Tento vývoj lze vysvětlit intenzivním přílivem přímých zahraničních investic a s ním spojeným zlepšováním nabídkové strany ekonomiky. Na druhé straně příspěvek pracovní síly je negativní a dosti volatilní.

Nicméně vzhledem k experimentálnímu charakteru propočtů považujeme zde uvedené údaje za přibližné a předběžné s tím, že mohou pouze naznačovat vývoj tendencí v české ekonomice.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

C. Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Změny proti předchozí predikci z dubna 2002 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2004 až 2005 jsou extrapolačním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje, a jako takový není v dalším textu komentován.

Vývoj hlavních makroekonomických indikátorů české ekonomiky a jejich predikce jsou shrnuty v následující tabulce:

Tabulka C.1: Hlavní makroekonomické indikátory

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
							Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,8	-1,0	0,5	3,3	3,3	3,0	3,6
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	2,4	-1,6	1,7	2,5	3,9	4,3	4,0
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-4,4	-4,4	2,3	-1,0	0,3	0,4	0,0
Tvorba fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-2,9	0,7	-1,0	5,3	7,2	6,8	4,5
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	8,0	10,6	3,0	1,1	5,3	4,0	3,0
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	8,5	10,7	2,1	3,9	4,7	2,0	2,0
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	-0,7	-1,4	-2,1	-0,7	0,4	0,3	0,0
Míra reg.nezaměstnanosti (MPSV)	<i>průměr v %</i>	4,3	6,0	8,5	9,0	8,5	9,0	9,2
Objem mezd a platů	<i>růst v %, b.c.</i>	6,6	4,8	3,5	4,8	6,9	6,2	6,4
Podíl BÚ na HDP	<i>%</i>	-6,7	-2,2	-2,7	-5,3	-4,6	-4,3	-4,0

Makroekonomickou predikci je možné považovat za relativně optimistickou. Výsledkem je poměrně dynamický ekonomický růst v podmínkách velmi nízké inflace a pozvolného zlepšování podílu běžného účtu na HDP. Realizace této predikce je však kriticky závislá na splnění předpokladu o vývoji směnného kurzu – setrvání na úrovni okolo 30 CZK/EUR ve 2. pololetí 2002. Další zhodnocení kurzu k 29 CZK/EUR či ještě hlouběji by podle našeho názoru již znamenalo výrazné snížení růstové dynamiky, zhoršení obchodní bilance i snížení zaměstnanosti.

1. Ekonomický výkon¹

Česká ekonomika se nachází v růstové části ekonomického cyklu, prochází však zpomalením růstu. Vlivem revize dat se poněkud pozměnil obraz uplynulého vývoje. Růst HDP ve stálých cenách po revizi dosáhl v roce 2001 tempa 3,3 % (proti 3,6 % před revizí). Zpomalení růstu v posledním období lze ilustrovat na snížení meziroční dynamiky růstu ve 4. čtvrtletí 2001 na 2,7 % proti 3,2 % před revizí. V prvním čtvrtletí 2002 HDP vzrostl ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku o 2,5 % (proti prognóze 3,0 %).

V nejbližším období předpokládáme zrychlení dynamiky výkonu české ekonomiky, který se odvíjí od zvyšování produkčního potenciálu ekonomiky i od překonávání ekonomického zpomalení v zemích hlavních obchodních partnerů. Pro rok 2002 očekáváme přírůstek HDP ve stálých cenách na úrovni 3,0 % (proti 3,4 %), v roce 2003 pak předpokládáme mírné zrychlení růstu na 3,6 % (predikci neměníme).

Hlavním růstovým faktorem, pozitivním i pro další vývoj potenciálního produktu, by měla být hrubá tvorba fixního kapitálu, která v roce 2001 vzrostla o 7,2 %. Rychlý růst tvorby fixního kapitálu je do značné míry spojen s přílivem přímých zahraničních investic či generován podniky pod zahraniční kontrolou. V prvním čtvrtletí 2002 se investice zvýšily dokonce o 8,1 % (proti 6,2 %). V souvislosti s očekávaným zrychlením investičních aktivit nefinančního sektoru v roce 2002 předpokládáme růst investic ve výši 6,8 % (proti 5,8%), v roce 2003 pak snížení přírůstku ke 4,5% (proti 5,0 %). Nové investice by měly být do značné míry exportně

¹ ČSÚ revidoval čtvrtletní i roční časové řady HDP a složek jeho užití i tvorby od roku 1998 vzhledem k pokračující harmonizaci se systémem ESA 95 a v návaznosti na komplexní vybilancování v systému ročních národních účtů. Výsledkem revize HDP ve stálých cenách je zrychlení růstu v roce 1998 o 0,2 procentního bodu, v roce 1999 o 0,9 bodu, v roce 2000 o 0,4 bodu. Naopak v roce 2001 revize vedla ke snížení růstu o 0,3 procentního bodu.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

orientované a měly by posílit potenciál nabídkové strany ekonomiky, její produktivitu a konkurenceschopnost. Zároveň povedou k růstu cen dosahovaných na zahraničních trzích, a tím i ke zlepšování směnných relací.

Tento vývoj se však paradoxně bude projevat pouze mírným zlepšováním příspěvku salda zahraničního obchodu ve stálých cenách k růstu HDP z důvodu dalšího rozevírání nůžek mezi snižujícím se deficitem v běžných cenách a rostoucím deficitem v cenách stálých. (Podrobnější údaje o zahraničním obchodě jsou uvedeny v kapitole C 4.)

Výdaje na finální spotřebu domácností, které se v roce 2001 zvýšily o 3,9 %, by se rovněž měly významně podílet na zrychlení ekonomického růstu. Budou podporovány zejména poklesem inflace, a rovněž klesajícím sklonem k úsporám včetně zvyšování objemu spotřebitelských úvěrů, spotřebitelským optimismem a nízkými reálnými úrokovými sazbami. V roce 2002 by tempo růstu mělo dosáhnout 4,3 % (*proti 3,6 %*), v roce 2003 předpokládáme dynamiku okolo 4,0 % (*proti 3,2 %*).

Nejvýrazněji byly revidovány výdaje vlády na konečnou spotřebu. Podle zpřesněných údajů v roce 2001 rostly o 0,3 % proti původnímu poklesu o 1,0 %. Pro rok 2002 prognózujeme jejich růst o 0,4 % (*proti stagnaci*). V roce 2003 očekáváme reálnou stagnaci (*predikci neměníme*).

Dynamika ekonomického růstu v letech 2002 a 2003 může být ohrožena posilováním české koruny, v menší míře pak nenaplněním předpokladů o ekonomickém oživení v zemích EU. Nejvýznamnějším rizikem pro vývoj ekonomického výkonu ve střednědobém horizontu zůstává nerovnováha veřejných financí.

2. Ceny zboží a služeb

V návaznosti na razantní zhodnocení směnného kurzu koruny, pokles cen dováženého zboží a surovin a absenci domácích inflačních impulzů došlo k potlačení inflačního vývoje. Hladina spotřebitelských cen je od ledna 2002 stabilní. Ceny průmyslových výrobců od počátku roku klesají a v květnu 2002 byly o 0,5 % nižší proti stejnému období předchozího roku. Obdobný vývoj (v daleko volatilnější podobě) je i u cen zemědělských výrobců.

V roce 2002 očekáváme dosažení výrazně nižší průměrné míry inflace než v předchozím roce v intervalu se středem okolo 2,0 % (*proti 3,3 %*). Příspěvek administrativních opatření by měl dosáhnout cca 0,9 procentního bodu (*proti 1,0 p.b.*). Na razantní snížení predikce inflace má vliv zejména neočekávaně silné posílení koruny a pokles cen potravin.

V roce 2003 odhadujeme míru inflace na 2,0 % (*proti 3,4 %*) při očekávaném příspěvku administrativních cenových opatření ve výši 1,1 procentního bodu.

Očekáváme tedy přetrvávání současné nízké inflace. Budoucí cenový vývoj bude ovlivněn vývojem směnného kurzu, cen potravin a světových cen surovin, což jsou veličiny, u kterých může docházet k neočekávaným pohybům oběma směry. Otevřenou otázkou zůstává případná možnost zvýšení spotřebních daní a úprav sazeb DPH.

Odhad růstu implicitního deflátoru HDP v roce 2002 činí 4,0 % (*proti 4,8 %*), pro rok 2003 okolo 3,0 % (*proti 3,2 %*). Na vyšší růst indexu deflátoru HDP oproti indexu spotřebitelských cen a deflátoru spotřeby domácností bude působit zlepšování směnných relací.

3. Zaměstnanost a nezaměstnanost

(v metodice *Výběrového šetření pracovních sil – dále VŠPS*)

Zaměstnanost v 1. čtvrtletí 2002 v zásadě stagnovala (vykázaný meziroční růst o 0,1 %). Růstová tendence v meziročním srovnání pokračovala u kategorií zaměstnanci a podnikatelé bez zaměstnanců, pokles pokračoval u členů družstev a podnikatelů se zaměstnanci.

Pro rok 2002 očekáváme mírný nárůst u podnikatelské složky nejen vzhledem k ekonomickému růstu a výsledkům různých opatření aktivní politiky zaměstnanosti, ale i "zaměstnávání" osob samostatně výdělečně činných. Počet zaměstnanců bude dále spíše stagnovat v důsledku probíhající restrukturalizace. Celkově předpokládáme stabilitu zaměstnanosti. Odhadovaný nárůst o 0,3 % (*proti poklesu o 0,3 %*) lze přičíst na vrub změny způsobu provádění výběrových šetření – viz box.

Z hlediska odvětvové struktury bude pravděpodobně pokračovat mírný přírůstek zaměstnanosti ve veřejné správě a službách (školařství, zdravotnictví a ostatní veřejné služby). V průmyslu další růst zaměstnanosti neočekáváme, lze předpokládat spíše tendenci k růstu produkce prostřednictvím růstu produktivity práce. V zemědělství a stavebnictví je pravděpodobné pokračování mírného poklesu.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Box C.3.1: Nezaměstnanost

Nezaměstnanost je standardně popisována dvěma ukazateli.

Míra registrované nezaměstnanosti popisuje registraci na úřadech práce a je zjišťována měsíčně.

Analogický ukazatel VŠPS, zjišťovaný výběrovou metodou, je standardizován Mezinárodní organizací práce a využíván pro mezinárodní komparace. Je definován odlišně (nezaměstnaný současně není zaměstnán, aktivně hledá práci a je schopen nastoupit do 14 dnů) a je zveřejňován s čtvrtletní periodicitou.

Od 3. čtvrtletí 2001 došlo k výrazné divergenci těchto ukazatelů. Míra registrované nezaměstnanosti vzrostla z 8,4 % na 9,2 % v 1. čtvrtletí 2002, míra nezaměstnanosti podle VŠPS analogicky klesla z 8,3 % na 7,7 %. Rozdíly ve vývoji obou ukazatelů plynou zejména ze změny ve způsobu šetření v rámci harmonizace VŠPS s Eurostatem.

Domníváme se, že v současné situaci ukazatel registrované nezaměstnanosti lépe odpovídá vývoji tohoto ekonomického jevu.

Od začátku roku 2002 pokračuje meziroční nárůst míry registrované nezaměstnanosti (viz graf 3.3). Na konci května již tento nárůst činil 0,5 procentního bodu. Ani poměrně dynamický ekonomický růst tedy nevede k obratu v nepříznivém vývoji nezaměstnanosti. V roce 2002 očekáváme mírný nárůst průměrné míry registrované nezaměstnanosti na 9,0 % (*proti 8,9 %*) s koncovou hodnotou 9,3 % (*predikci neměníme*), v roce 2003 pak na průměrnou hodnotu 9,2 % (*predikci neměníme*). Regionální diference v míře nezaměstnanosti budou vzhledem ke svému charakteru nadále přetrvávat.

Ve struktuře nezaměstnaných roste počet dlouhodobě nezaměstnaných, což způsobuje citelné sociální problémy nejen regionálního charakteru. Působení ekonomického růstu a přímých zahraničních investic nepřináší širokou nabídku zaměstnání méně kvalifikované pracovní síle, která trvale obtížně nachází uplatnění na trhu práce a která výrazně převažuje v kategorii dlouhodobě nezaměstnaných. Nelze pominout ani fakt, že s růstem doby nezaměstnanosti klesá přizpůsobivost i vůle k aktivnímu řešení vlastní situace, takže aktivní programy zaměstnanosti působí spíše preventivně.

Umožnění krátkodobého zaměstnání nezaměstnaným je jednoznačným přínosem z hlediska sociálního, částečně i z hlediska daňových příjmů. Lze však důvodně předpokládat, že z hlediska míry nezaměstnanosti bude působit spíše směrem k růstu.

Vývoj na trhu práce je zdrojem významných rozpočtových rizik. Na příjmové straně rozpočtů v podstatě stagnuje počet plátců daně ze závislé práce. Na výdajové straně naopak roste jak počet příjemců starobních důchodů, tak i počet příjemců dávek sociální podpory a počet zaměstnanců ve veřejné správě a v odvětvích financovaných převážně z veřejných rozpočtů. Situace by se mohla ještě zhoršit v případě nižší dynamiky ekonomického růstu.

4. Vztahy k zahraničí²

(v metodice souhrnné platební bilance)

Podíl deficitu běžného účtu na HDP se od poloviny roku 2001 snižuje. V 1. čtvrtletí 2002 dosáhl 4,2 % především vlivem meziročního zlepšení salda obchodní bilance při celkovém poklesu obratu zahraničního obchodu. I v dalším průběhu roku 2002 očekáváme stabilní vývoj s udržení příznivé úrovně podílu deficitu běžného účtu na HDP. Tato prognóza je však silně závislá na vývoji směnného kurzu koruny.

Záporné saldo obchodní bilance podle celní statistiky na bázi 12měsíčních klouzavých úhrnů dosáhlo maxima v dubnu 2001 (136 mld. Kč), do dubna 2002 se výrazně zlepšilo na 90 mld. Kč při souběhu mnoha protichůdných faktorů. Obchodní výměnu pozitivně ovlivňuje růst konkurenceschopnosti, který je zatím silnější než vliv zhodnocování kurzu, a zlepšování směnných relací - zejména významný je pokles korunových světových cen surovin. Velmi pozitivní je růst vývozu (zejména strojírenského zboží) do zemí EU mimo Německo. Naopak ekonomické ochlazení v Německu, kam směřuje rozhodující část vývozu (v roce 2001 podíl na celkovém vývozu činil 38 %), je retardujícím faktorem pro zlepšování obchodní bilance.

² ČNB provedla revizi dat o vývoji platební bilance od roku 1998. Revizí se mírně snížil podíl deficitu běžného účtu na HDP v jednotlivých letech o 0,1 až 0,3 procentního bodu. Ve struktuře došlo k mírnému zlepšení salda bilance služeb a jednostranných převodů a naopak ke zhoršení bilance výnosů.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Vzhledem k cenovému vývoji ve světě a meziročnímu zlepšení našich směnných relací (za rok 2001 o 2 %) odhadujeme zlepšení záporného salda obchodní bilance ze 117,2 mld. Kč v roce 2001 na 90 mld. Kč (proti 97 mld. Kč) v roce 2002 a na cca 85 mld. Kč (proti 90 mld. Kč) v roce 2003.

Příznivý vývoj salda obchodní bilance bude provázen mírně se zvyšujícím přebytkem bilance služeb. Na druhé straně bilance výnosů, zahrnující repatriované i reinvestované zisky zahraničních investorů, bude stále více přispívat k deficitu běžného účtu. V roce 2002 očekáváme schodek běžného účtu okolo 4,3 % HDP (proti 3,9 % HDP), v roce 2003 pak okolo 4,0 % HDP (proti 3,8 %). Schodek bude pokryt přebytkem finančního účtu, založeném především na přílivu přímých zahraničních investic.

Značným rizikem pro obchodní bilanci, a tím i pro další růst ekonomiky, je zhodnocování nominálního směnného kurzu vůči euru v souvislosti s masivním přílivem přímých zahraničních investic. Země EU jsou přitom rozhodujícím teritoriem pro český export a další posilování kurzu koruny by nepříznivě ovlivnilo cenovou konkurenceschopnost produktů české ekonomiky. V roce 2002 očekáváme nominální zhodnocení k euru v průměru o 11,5 %, v reálném vyjádření při deflování deflátořem HDP pak o 14,4 % (viz graf 4.9). Domníváme se, že úroveň směnného kurzu okolo 30 CZK/EUR v pololetí roku 2002 je ze střednědobého pohledu určitým výkyvem, neodpovídajícím vývoji fundamentálních veličin. Toto nadhodnocení by podle scénáře predikce mělo být v následujícím období eliminováno postupnou velmi mírnou apreciací kurzu, která by byla pomalejší než růst konkurenceschopnosti ekonomiky. Vývoj na počátku července však naznačuje riziko dalšího zhodnocení až k úrovni 29 CZK/EUR, což by již mohlo nepříznivě ovlivnit vývoj makroekonomických agregátů. Proti nadměrnému posilování měny by rovněž měla napomoci zesílená spolupráce mezi centrální bankou a vládou.

Dalším rizikem, byť podstatně menšího rozsahu, je problém intenzity ekonomického oživení v EU a zejména v Německu.

Ze střednědobého pohledu bude významné, zda se podaří udržet deficit běžného účtu na bezpečné úrovni, aby nevznikly problémy s jeho financováním po ukončení privatizačního procesu, kdy zřejmě dojde ke zmírnění přílivu zahraničního kapitálu.

5. Úspory a investice

Z hlediska podílu jednotlivých sektorů na deficitu běžného účtu se ukazuje významný přesun směrem k sektoru vlády, ve kterém je největší rozdíl mezi úsporami a investicemi. Výrazně zhoršená finanční bilance vládního sektoru i snížená míra úspor domácností je zatím plně kompenzována zvýšenou tvorbou úspor v nefinančním i finančním sektoru. V grafické příloze této kapitoly je uveden graf 5.2, který naznačuje, jak se finanční bilance jednotlivých sektorů (rozdíl mezi úsporami a investicemi) podílí na deficitu běžného účtu platební bilance.

6. Demografie

V predikci se vychází z demografické projekce ČSÚ (1999), nejsou zde tedy dosud zahrnuty předběžné výsledky Sčítání lidu 2001. Kompletní definitivní demografické výsledky Sčítání budou k dispozici koncem roku 2002, navazující nová demografická projekce by měla být publikována na počátku roku 2003.

Stávající projekce zvyrazňuje negativní tendence stárnutí populace, tj. snižování podílu mladých věkových kategorií vlivem minulé i současné nízké míry porodnosti a rostoucí počet seniorů v důsledku prodlužování střední délky života. Tyto základní charakteristiky demografického vývoje zakládají časovanou bombu pro vývoj ekonomiky ve středním a dlouhém období.

Současná demografická struktura je ze statistického pohledu zjevně nejpříznivější v celé historii doložené demografickými údaji. V roce 2002 dosáhne podíl počtu obyvatel ve věkové skupině 20 – 59 let rekordní úrovně (viz graf 6.1), neboť se v ní současně vyskytují početně silné ročníky narozené v období 2. světové války, a na druhé straně už vstupuje do produktivního věku silná generace z konce 70. a 80. let. Nicméně jsme svědky počátku zrychlení procesu stárnutí obyvatelstva, do kterého se promítá růst podílu osob seniorského věku, který bude eskalovat až na konci této dekády. Nepříznivé důsledky růstu počtu seniorů jsou až do roku 2007 přiměřeným způsobem omezovány zákonem o prodlužování věku odchodu do důchodu, jak dokazuje vývoj podílu počtu obyvatel v aktuálním důchodovém věku na počtu ostatních obyvatel nad 19 let (míra závislosti podle platné legislativy – viz graf 6.3).

Nynější nerovnováha na důchodovém účtu státního rozpočtu tedy není primárně způsobena demografickými faktory, ale nerovnováhou na trhu práce a značným podílem osob předčasně odcházejících do důchodu. Dochází tak k citelnému růstu podílu počtu starobních důchodců na počtu pracovníků. To vytváří

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

enormní tlak na vyrovnanost důchodového účtu a přinese rizika pro udržitelnost konstantního poměru průměrného důchodu k průměrné mzdě.

Ke krátkodobému řešení celého problému může přispět zvýšení schopnosti ekonomiky vytvářet dostatečný počet pracovních míst a zdrojů spolu se zvýšením motivace k práci. V delším horizontu pak tento vývoj zakládá nezbytnost dotáhnout reformu systému důchodového pojištění do podoby, kdy zajistí dlouhodobou stabilitu systému.

7. Domácnosti³

(sektor domácnosti v metodice národních účtů)

V červnu ČSÚ zveřejnil spolu s údaji za 1. čtvrtletí 2002 i přepočtené údaje od roku 1998. V tomto přepočtu se projeví metodické vlivy a vývoj některých ukazatelů doznal oproti předchozímu stavu poměrně výrazné změny.

Růst objemu nominálních mezd a platů o 6,8 % v 1. čtvrtletí 2002 byl mírně nižší než v roce 2001. Vzhledem k očekávanému přírůstku zaměstnanosti spíše v kvalifikovaných oborech a při předpokládaném vývoji průměrných výdělků lze v letech 2002 i 2003 očekávat přírůstek objemu mezd a platů o 6,2-6,4 % (proti 7,0 %), reálně pak o více než 4 % (proti 3,5 % v obou letech). Růst úplných jednotkových nákladů práce by se měl pohybovat pod úrovní růstu deflátoru HDP, což by nemělo vytvářet nákladové mzdové tlaky. V případě vyššího růstu mezd by však mohla, vzhledem ke kurzovému vývoji, být ohrožena konkurenceschopnost českých producentů. Nadále, i po dalším zvýšení minimální mzdy, lze očekávat růst mzdové diference mezi jednotlivými kategoriemi zaměstnaných.

Vysoká dynamika růstu reálných mezd i reálných sociálních dávek se pravděpodobně odrazí ve vysokém nárůstu spotřeby domácností ve stálých cenách. Vzhledem k vývoji směnného kurzu i cyklické pozici ekonomiky však považujeme riziko zvýšeného tahu poptávky na růst spotřebitelských cen za omezené.

8. Měnové agregáty⁴

Dynamika peněžní zásoby se v dosavadním průběhu roku 2002 snižuje, což odpovídá celkovému zpomalení ekonomického vývoje. Pokles meziročních přírůstků nicméně ovlivňuje rovněž statistický efekt, který se odvíjí od rychlého nárůstu peněžní zásoby v 1. pololetí 2001.

Na straně nabídky peněz se zpomalení týká zejména čistých zahraničních aktiv. Ta přesto zůstávají vedle čistého úvěru vládnímu sektoru hlavním zdrojem růstu peněžní zásoby. Data o úvěrové emisi jsou ovlivněna jednak změnou zařazení České konsolidační agentury a jednak úpravou metodiky měnového přehledu. Podle údajů České národní banky zaznamenává emise klientských úvěrů po očištění o mimoměnové vlivy mírný meziroční nárůst.

Ve struktuře peněžní zásoby pokračuje předstih meziročního růstu likvidních složek. Pokles dynamiky quasi peněz je prohlouben meziročním propadem termínovaných vkladů podniků, do kterého se vedle statistického efektu promítá i přesun ve prospěch depozitních směnek a ostatních dluhopisů.

Predikci měnových agregátů upravujeme pouze mírně a to v důsledku zpomalení reálného a především nominálního vývoje ekonomiky. Tempo růstu agregátu M2 koncem roku 2002 odhadujeme na úrovni 9,5 % (proti 10,0 %) a v roce 2003 na úrovni 10,0 % (proti 10,5 %).

³ V souladu s pokračující harmonizací s Evropským systémem účtů (ESA 1995) došlo v časové řadě od roku 1998 ke zpřesnění některých praktických postupů zachycení náhrad zaměstnancům (zejména u nerezidentů pracujících v ČR a rezidentů pracujících v zahraničí), čtvrtletní údaje byly zpřesněny na základě opakovaných výstupů čtvrtletních statistických šetření, nového zpracování výkazů rozpočtových a příspěvkových organizací, vývoje tržeb v maloobchodě a údajů o zaměstnanosti z VŠPS. Časová řada čtvrtletních údajů do roku 1997 zatím zůstala nezměněna, a proto některé z ukazatelů nejsou plně metodicky a věcně srovnatelné.

⁴ K 1.1.2002 došlo k metodické změně. Do peněžních agregátů ČNB nejsou zahrnovány mimorozpočtové prostředky vládního sektoru. V čistém úvěru vládnímu sektoru jsou nově začleněny mimorozpočtové zdroje místních vlád. Mimorozpočtové zdroje ústřední vlády a ostatní zdroje vládního sektoru jsou vykázány v rámci ostatních čistých položek.

Na základě nové metodiky byla data měnového přehledu přepočtena i za minulost, např. růst peněžní zásoby za rok 2001 se díky revizi zvýšil z 12,1 % na 13,0 %.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

9. Úrokové sazby

V průběhu 2. čtvrtletí 2002 pokračoval pokles úrokových sazeb všech segmentů finančního trhu a splatností v souvislosti s výrazným zpomalením cenového vývoje a snížením inflačních očekávání. Pokles sazeb na historická minima byl v závěru dubna podpořen snížením základních sazeb ČNB o 0,5 procentního bodu. Pokles inflace a rychlé zhodnocování koruny přitom vedou ke zpříšňování měnových podmínek a otevírají prostor pro možné další snížení základních sazeb.

Predikci na rok 2002 snižujeme a průměrnou hodnotu tříměsíční sazby PRIBOR odhadujeme na úrovni 4,0 % (proti 4,4 %), v roce 2003 očekáváme jen mírný nárůst na 4,1 % (proti 4,9 %). V souladu s nižší hladinou úrokových sazeb očekáváme v roce 2002 pokles výnosu do doby splatnosti 5letých státních dluhopisů na 4,9 % (proti 5,1 %).

10. Vládní sektor

(v metodice GFS - Government Finance Statistics Mezinárodního měnového fondu)

Predikce hospodaření veřejných rozpočtů na rok 2002 vychází z aktualizovaných údajů o hospodaření jednotlivých segmentů veřejných rozpočtů. Vzhledem k řadě níže uvedených změn, které ovlivní konečný výsledek hospodaření, se aktuální predikce ve srovnání s dubnovými odhady poměrně výrazně mění.

Očekáváme, že saldo veřejných rozpočtů včetně čistých půjček bude činit - 76,6 mld. Kč (proti +35,4 mld. Kč), což představuje 3,3 % HDP. Po vyloučení čistých půjček (tj. především příjmů z privatizace a ostatních operací finančního charakteru) se podle našich odhadů takto upravený deficit veřejných rozpočtů meziročně zvýší a dosáhne 223,7 mld. Kč (proti 207,8 mld. Kč), tj. 9,7 % HDP. Pokud by byl deficit veřejných rozpočtů očištěn o privatizační příjmy a dotace transformačním institucím, dosáhl by v roce 2002 hodnoty 5,5 % HDP (proti 4,4 % HDP).

Podíl výdajů bez čistých půjček bude v roce 2002 činit 48,4 % HDP (proti 47,6 %). Konsolidovaná daňová kvóta pokračuje ve své klesající tendenci, ve srovnání s dubnovou predikcí se její odhad snížil o 0,2 procentního bodu na 36,0 % HDP.

Největším rozdílem oproti dubnové predikci je snížení odhadovaných privatizačních příjmů o 88,5 mld. Kč na 137,7 mld. Kč. To bylo dáno jednak odložením privatizace Českého Telecomu a. s., jednak kurzovým pohybem (v případě, kdy cena byla stanovena v cizí měně). Do očekávaného výsledku hospodaření FNM se rovněž promítne úhrada prostředků ČNB za konverzi devizových prostředků podle Usnesení vlády č. 534 z 22.5. 2002 ve 8,9 mld. Kč.

Dalším významným faktorem byl očekávaný růst deficitu státního rozpočtu. Ten podle našich odhadů bude v roce 2002 činit 67,8 mld. Kč (duben 58,3 mld. Kč), což je o 21,6 mld. Kč více než bylo původně rozpočtováno. Plnění příjmů zaostává za rozpočtovanou částkou (zejména výběr nepřímých daní a rozpočtovaný příjem z transakce s ČSOB ve výši 8,5 mld. Kč na základě aktuálních informací nebude realizován), zatímco výdajová strana ukazuje vyšší čerpání proti původnímu rozpočtu (vyšší je čerpání zejména u sociálních dávek a neinvestičních transferů veřejným rozpočtům). Výdajová strana byla zatížena nově přijatými zákony o dluhopisových programech (návrtná finanční výpomoc pro družstevní záložny, financování vojenských jednotek v Afghánistánu apod.).

Odhad deficitu územních rozpočtů je ve srovnání s dubnem o 0,3 mld. Kč nižší, což je způsobeno lepším vývojem daňových příjmů. Odhad deficitu státních fondů vzrostl (o 7,8 mld. Kč). Toto zvýšení bylo dáno navýšením výdajové strany Státního fondu dopravní infrastruktury a Státního fondu životního prostředí, což bude financováno zejména z prostředků minulého období.

Schodek veřejných rozpočtů se promítne do růstu veřejného dluhu, který bude podle našich odhadů ke konci roku 2002 činit 464,6 mld. Kč (proti 454,5 mld. Kč) – tedy 20,1 % HDP a meziročně tak vzroste o 1,4 procentního bodu. Rozdíl je dán zejména zvýšením odhadu deficitu státního rozpočtu.

Uvedené údaje potvrzují přetrvávající trend prohlubování deficitu veřejných rozpočtů a růstu veřejného dluhu.

11. Světová ekonomika

Světová ekonomika je v 2. čtvrtletí 2002 ve fázi oživení, které je však dosud slabé a nerovnoměrné.

Americká ekonomika v průběhu 1. čtvrtletí 2002 jevila jasné znaky oživení (5,6 % aktualizovaný mezičtvrtletní růst, zpomaluje se decelerace průmyslové výroby). Napomohly tomu průřetové intervence vlády i aktivní monetární politika Fedu, jakož i snížené ceny rop v předchozích dvou čtvrtletích.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Řada analytiků však poukázala už dříve na to, že nadále existuje řada nerovnováh - deficit obchodní bilance, nadhodnocené akcie, příliš silný dolar, zadluženost domácností - a existují tudíž poměrně značná střednědobá rizika. Potvrzením těchto obav je propad akciových trhů v období květen-červen, i pokles USD v červnu až na 0,998 za euro. Důvěra investorů, zejména zahraničních, byla narušena nižšími zisky mnoha společností, stejně jako tím, že mnoho firem ohlásilo revizi svých původně ohlášených hospodářských výsledků směrem dolů. Aféry jako Enron a Worldcom narušily důvěru a investice začínají odcházet ze země. Při výhledu je proto na místě opatrnost, zatím se zdá, že oživení bude pouze zpomaleno.

Odhad růstu pro rok 2002 zvyšujeme na 2,7 % (*proti 2,3 %*), v roce 2003 je očekáván růst o 3,1 % (*proti 3,5 %*).

V EU-15 došlo ve 2. pololetí 2001 ke zpomalení, ve 4. čtvrtletí klesl HDP mezičtvrtletně o 0,2 %, v 1. čtvrtletí 2002 pak vzrostl o 0,9 % (v anualizovaném vyjádření). Přesto se v EU očekává postupné oživení, především v souvislosti s předpokládaným růstem v USA. Jedno z největších rizik by mohlo představovat citelnější zvýšení cen ropy. Při náběhu eura se zvýšily spotřebitelské ceny, tento efekt však odezněl v 1. čtvrtletí. Celkově předpokládáme v EU-15 pro rok 2002 růst HDP o 1,5 % (*proti 1,4 %*), v roce 2003 o 2,9 % (*proti 2,8 %*).

Zpomalení se nejvíce projevilo v německé ekonomice, která byla ve druhé polovině roku 2001 v recesi. Útlum se projevilo především poklesem spotřeby domácností i investic. Příčiny jsou spíše strukturální. V 1. čtvrtletí 2002 rostl HDP celkem minimálně (0,7 % mezičtvrtletně). Pokles průmyslové výroby se zpomaluje (o 4,4 % v lednu proti lednu 2001, ale v dubnu už jen o 2 %). Vzhledem k oživení v USA a rostoucí zahraniční poptávce se v jarních měsících zvyšují v SRN indexy podnikatelské důvěry. Nicméně po květnovém vyvrcholení index podnikatelské důvěry Ifo v červnu opět nečekaně poklesl. Přes oficiální optimismus je třeba očekávat jenom pomalé oživení. Schopnost vlády intervenovat pro podporu růstu je omezoována Paktem stability EU (SRN hrozí překročení tříprocentního rozpočtového deficitu, na jaře jen těsně unikla varování od EK). Pro rok 2002 odhadujeme nárůst HDP v SRN na 0,9 %, v roce 2003 by se měl HDP zvýšit o 2,3 % (*v obou případech beze změny*).

Vývoj v západní Evropě se odráží ve střední Evropě jen v omezené míře. Slovenská ekonomika těžila v průběhu roku 2001 ze strukturálních reforem i konsolidace veřejných financí provedených ve dvou předchozích letech a rostla v roce 2001 tempem 3,3 %, při současném poklesu inflace ze 12 % v roce 2000 na 7,3 % v roce 2001. Také první čtvrtletí zahájila nečekaně vysokým meziročním růstem ve výši 3,9 %. Pro rok 2002 předpokládáme nárůst HDP o 3,7 % (*proti 3,5 %*). Riziko optimistického scénáře představuje vývoj běžného účtu, který vykazuje citelný a rostoucí deficit i deficit veřejných financí, jakož i rapidní pokles SKK. Jedním z hlavních problémů - i politických, v zemi jsou na podzim volby - zůstává osmnáctiprocentní nezaměstnanost.

V Maďarsku se meziroční přírůstek HDP v posledním čtvrtletí 2001 zpomalil na 3,3 %. V 1. čtvrtletí ochlazování růstu pokračovalo jen na 2,9 %. Předchozí vláda čelila zpomalení programem vládních výdajů na budování infrastruktury, který vedl k jistému napětí v rozpočtu. Pro roky 2002 a 2003 vytyčila centrální banka cíl snížení inflace na úroveň kolem 4 % (v souvislosti s vstupem do EU a snahou o rychlé připojení k euru), v květnu však musela odhad inflace zvýšit o půl procentního bodu. Pro rok 2002 předpokládáme zvýšení HDP o 3,4 % (*proti 3,5 %*).

K razantnímu zpomalení došlo v Polsku. Centrální banka uplatnila měnovou restrikcí, což vedlo k poklesu růstu v závěru roku 2000. V 1. čtvrtletí 2002 činil meziroční růst výkonu pouze 0,5 % a současně vzrostla nezaměstnanost až k úrovni 17 %. Pro rok 2002 předpokládáme jen mírné zvýšení růstu na 1 % (*proti 1,3 %*). Restriktivní politika NBP udržující vysoké úroky i při inflaci kolem 2 % (1,9 % v květnu) se stává předmětem širokých rozporů.

Na trhu s ropou došlo od 3. čtvrtletí 2001 k postupnému poklesu cen, vyvolanému poklesem poptávky. Průměrná cena za barel ropy Brent ve 4. čtvrtletí 2001 byla jen 19,3 USD (proti 25,2 USD v předchozím čtvrtletí). Od konce února 2002 pod vlivem neklidu v oblasti Středního východu však cena opět akcelerovala a ve 2. čtvrtletí se udržela na průměru kolem 25 USD. Kartelu OPEC se dařilo udržet ceny v plánované výši navzdory menší ochotě Ruska i Venezuely dodržovat těžební omezení. Hlavní podíl na tom ovšem mají obavy z konfliktu v oblasti Zálivu i nervozita a stále eskalující napětí vyvolané izraelsko-palestinským konfliktem.

Pro rok 2002 předpokládáme roční průměr 23,8 USD (*proti 23,3 USD*) za barel ropy Brent. Vzhledem k celkové nervozitě trhů v souvislosti s politickou situací v oblasti Středního východu zůstávají ceny ropy značně volatilní.

12. Mezinárodní srovnání

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Srovnání obsahuje výsledky Srovnávacího projektu parit kupní síly a mezinárodního porovnání reálného HDP za rok 1999, údaje za následující roky jsou extrapolovány na základě podkladů OECD a vlastních propočetů na bázi reálných směnných kurzů.

Pro porovnání ekonomické úrovně jednotlivých zemí je doporučováno využívání parity kupní síly, což je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích.

Lze odhadnout, že v roce 2002 hrubý domácí produkt České republiky vztahený na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly dosáhne cca 15 900 USD, což odpovídá přibližně 61 % ekonomické úrovně EU-15. Ekonomická recese let 1997 – 1999 s sebou tedy přinesla přerušování procesu konvergence ČR směrem ke státům EU, v současné době však dochází k obnovení tohoto procesu (viz graf 12.1).

Podle této metody dosahovala ekonomická úroveň ČR v nejpříznivějších letech 1995 a 1996 téměř ekonomické úrovně jak Slovinska, tak i Portugalska a Řecka jako nejméně rozvinutých zemí EU. Vzhledem k recesi na konci devadesátých let se pozice ČR vůči těmto zemím do jisté míry zhoršila.

Alternativní přepočet prostřednictvím běžného směnného kurzu bere v úvahu tržní ocenění měny (jako důsledek ekonomické konkurenceschopnosti) a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. Odhad HDP na obyvatele v roce 2002 pak činí cca 6 900 USD, což je 31 % úrovně EU-15. V tomto vyjádření dosahuje česká ekonomika zhruba polovičního výkonu proti ekonomikám Řecka, Portugalska či Slovinska.

Rozdíl mezi přepočtem pomocí běžné parity kupní síly a pomocí směnného kurzu je dán komparativní cenovou hladinou HDP. Ta je v České republice i přes současné zhodnocování směnného kurzu stále ještě poměrně nízká, dosahuje pouze cca dvou třetin úrovně nejméně rozvinutých zemí EU a 50 % vzhledem k EU-15.

Sbližování cenových hladin je však limitováno udržitelností zhodnocení reálného směnného kurzu – tedy konkurenceschopností ekonomiky v mezinárodním porovnání.

D Monitoring predikcí ostatních institucí

D. Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR pořádá dvakrát ročně Kolokvium, tj. setkání zástupců státních i soukromých institucí, které se zabývají makroekonomickými předpověďmi. Posledního kolokvia, které se konalo 14. 5. 2002, se zúčastnilo 20 institucí – úřady státní správy, ČNB, tuzemské bankovní ústavy, pobočky zahraničních bank, investiční společnosti i výzkumná pracoviště. V rámci této akce zúčastněné instituce předkládají své představy o očekávaném vývoji ekonomiky v běžném a následujícím roce, jejichž shrnutí (konsenzuální předpověď) je reprezentativním přehledem názoru české ekonomické veřejnosti na budoucí vývoj.

		2002				2003			
		květen 2002			červenec 2002	květen 2002			červenec 2002
		min.	max.	konsenzus	MF ČR	min.	max.	konsenzus	MF ČR
Hrubý domácí produkt	% , s.c.	101,8	103,7	103,1	103,0	101,8	104,9	103,7	103,6
Spotřeba domácností	% , s.c.	102,0	105,0	103,5	104,3	100,2	104,6	103,4	104,0
Spotřeba vlády	% , s.c.	99,0	102,0	100,4	100,4	96,8	102,0	100,2	100,0
Tvorba fixního kapitálu	% , s.c.	102,9	108,5	105,5	106,8	102,0	109,4	106,3	104,5
Míra inflace	%	2,5	4,0	3,2	2,0	2,3	4,5	3,5	2,0
Míra reg. nezaměstnanosti	konec r. v %	8,4	9,8	8,9	9,3	7,5	10,0	8,7	9,5
Saldo obchodní bilance	mld. Kč, b.c.	-135	-80	-104	-90	-135	-70	-99	-85
Běžný účet	mld. Kč, b.c.	-110	-60	-90	-101	-140	-55	-92	-100
Podíl BÚ na HDP	%	-5,1	-2,6	-4,0	-4,3	-5,3	-2,2	-3,7	-4,0
Kurz CZK/USD	roční průměr	33,0	36,0	34,4	32,6	29,2	38,0	32,6	30,3
Kurz CZK/EUR	roční průměr	30,2	31,5	30,8	30,5	28,1	33,0	29,9	29,7

V analýze rozdílů mezi konsenzuální prognózou a aktuální predikcí MF je důležité zohlednit nové makroekonomické informace, které nebyly v době Kolokvia k dispozici. Jde zejména o :

- revizi dat o HDP a složkách jeho užití,
- další pokles meziroční inflace,
- zhodnocení CZK vůči EUR a EUR vůči USD.

Všeobecně je možné konstatovat, že konsenzuální prognóza je v obou letech ve většině ukazatelů velmi blízká aktuální predikci MF ČR, v některých případech potom odráží nové informace.

V oblasti hrubého domácího produktu je i přes revizi dat tato predikce velmi podobná souhrnu názorů odborné veřejnosti, a to jak u agregátu HDP, tak u většiny složek jeho užití. Konsenzuální prognóza očekává mírnou akceleraci ekonomického růstu.

U předpovědi vývoje inflace se naše prognóza pohybuje pod dolní hranicí předpovědí všech respondentů vzhledem k tomu, že vývoj spotřebitelských cen v květnu a červnu 2002 se zřejmě odlišoval od očekávaných trajektorií.

V oblasti vnějších vztahů i přes předpoklady o vývoji kurzu je ve většině případů očekávána stabilizace deficitu obchodní bilance i běžného účtu platební bilance, v podílovém vyjádření vzhledem k HDP pak jejich mírné snížení.

1 Ekonomický výkon

Tabulka 1.1: HDP ve stálých cenách - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
						<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>	<i>Výchled</i>	<i>Výchled</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1440,4	1429,3	1414,4	1421,0	1467,3	1515,1	1560	1617	1681	1751
		104,3	99,2	99,0	100,5	103,3	103,3	103,0	103,6	104,0	104,2
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	757,2	775,5	763,1	776,2	795,3	826,3	862	897	928	960
		107,9	102,4	98,4	101,7	102,5	103,9	104,3	104,0	103,5	103,5
Spotřeba vlády	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	284,9	272,4	260,3	266,2	263,6	264,5	265	265	265	265
		103,6	95,6	95,6	102,3	99,0	100,3	100,4	100,0	100,0	100,0
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	510,5	494,2	481,4	467,4	511,2	556,9	583	609	641	676
		108,6	96,8	97,4	97,1	109,4	108,9	104,7	104,5	105,3	105,4
- fixní kapitál	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	478,5	464,7	467,9	463,1	487,9	523,2	559	584	612	643
		108,2	97,1	100,7	99,0	105,3	107,2	106,8	104,5	104,8	105,0
- změna zásob a ceností	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	32,0	29,5	13,5	4,3	23,4	33,7	24	25	29	33
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	-112,4	-112,8	-90,4	-88,7	-102,9	-132,7	-151	-155	-154	-151
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	801,8	875,3	962,6	1021,3	1195,5	1342,6	1389	1484	1621	1801
		108,2	109,2	110,0	106,1	117,0	112,3	103,5	106,8	109,2	111,1
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	914,2	988,0	1053,0	1110,1	1298,4	1475,2	1540	1639	1775	1951
		113,4	108,1	106,6	105,4	117,0	113,6	104,4	106,4	108,3	109,9
Domácí poptávka	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1552,7	1542,1	1504,8	1509,8	1570,2	1647,8	1711	1771	1835	1902
		107,3	99,3	97,6	100,3	104,0	104,9	103,8	103,5	103,6	103,7
Příspěvky k růstu HDP:											
- domácí poptávka	<i>proc.body</i>	7,7	-0,7	-2,6	0,4	4,3	5,3	4,2	3,9	3,9	4,0
- - spotřeba	<i>proc.body</i>	4,7	0,4	-1,7	1,3	1,2	2,2	2,4	2,2	1,9	1,9
- - hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	2,9	-1,1	-0,9	-1,0	3,1	3,1	1,7	1,7	2,0	2,1
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	-3,4	0,0	1,6	0,1	-1,0	-2,0	-1,2	-0,2	0,0	0,2

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR. Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

Tabulka 1.2: HDP ve stálých cenách - čtvrtletní

		2001				2002			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	360,5	390,7	382,7	381,1	369,4	401	395	394
		103,6	103,5	103,3	102,7	102,5	102,7	103,2	103,5
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	192,0	203,9	212,7	217,7	200,0	213	222	227
		103,1	104,0	104,0	104,4	104,1	104,5	104,5	104,2
Spotřeba vlády	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	56,0	64,5	65,5	78,5	56,2	65	66	79
		99,6	98,2	100,6	102,5	100,4	100,4	100,4	100,4
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	138,5	146,5	135,8	136,1	140,0	156	144	143
		113,2	108,4	107,7	106,7	101,1	106,2	106,3	105,3
- fixní kapitál	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	109,2	130,4	131,0	152,6	118,1	140	139	162
		106,0	108,9	106,8	107,2	108,1	107,0	106,5	106,0
- změna zásob a ceností	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	29,3	16,1	4,8	-16,5	21,9	16	5	-19
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	-26,0	-24,3	-31,2	-51,2	-26,7	-32	-37	-54
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	330,9	337,1	322,3	352,3	341,2	345	334	369
		121,1	113,3	109,4	106,7	103,1	102,3	103,7	104,7
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	356,9	361,4	353,4	403,5	368,0	377	372	423
		123,0	114,1	110,6	108,5	103,1	104,4	105,1	104,9
Domácí poptávka	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	386,6	415,0	413,9	432,3	396,2	434	432	449
		105,9	104,6	104,6	104,7	102,5	104,5	104,4	103,8
Příspěvky k růstu HDP:									
- domácí poptávka	<i>proc.body</i>	6,2	4,8	5,0	5,3	2,7	4,7	4,8	4,4
- - spotřeba	<i>proc.body</i>	1,6	1,8	2,3	3,0	2,3	2,4	2,6	2,5
- - hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	4,6	3,0	2,6	2,3	0,4	2,3	2,2	1,9
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	-2,6	-1,3	-1,7	-2,6	-0,2	-2,0	-1,6	-0,9

1 Ekonomický výkon

Tabulka 1.3: HDP v běžných cenách - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
						Předb.	Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	1567,0	1679,9	1839,1	1902,3	1984,8	2157,8	2310	2466	2652	2851
	<i>předch.r.=100</i>	113,5	107,2	109,5	103,4	104,3	108,7	107,1	106,8	107,5	107,5
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>mld. Kč</i>	818,2	899,9	966,1	1019,2	1074,1	1157,2	1222	1293	1390	1496
	<i>předch.r.=100</i>	116,6	110,0	107,4	105,5	105,4	107,7	105,6	105,8	107,5	107,7
Spotřeba vlády	<i>mld. Kč</i>	312,5	332,5	342,4	373,3	388,3	413,5	435	459	487	506
	<i>předch.r.=100</i>	113,6	106,4	103,0	109,0	104,0	106,5	105,1	105,6	106,0	104,0
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	646,4	687	739	787	842
	<i>předch.r.=100</i>	114,2	102,0	100,9	96,7	110,2	109,8	106,2	107,7	106,5	107,0
- fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	500,6	514,5	535,5	528,3	561,5	610,9	649	692	739	790
	<i>předch.r.=100</i>	113,2	102,8	104,1	98,7	106,3	108,8	106,2	106,6	106,9	106,9
- změna zásob a ceností	<i>mld. Kč</i>	36,0	32,9	17,1	5,8	27,2	35,5	38	47	48	51
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč</i>	-100,4	-100,0	-22,1	-24,3	-66,3	-59,2	-33	-25	-12	7
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	823,3	949,7	1080,9	1152,6	1385,9	1539,4	1481	1551	1707	1919
	<i>předch.r.=100</i>	111,1	115,4	113,8	106,6	120,2	111,1	96,2	104,7	110,1	112,4
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	923,7	1049,7	1103,0	1176,9	1452,2	1598,6	1513	1575	1719	1912
	<i>předch.r.=100</i>	114,5	113,6	105,1	106,7	123,4	110,1	94,7	104,1	109,1	111,3
Hrubý národní důchod¹⁾	<i>mld. Kč</i>	1549,7	1659,7	1804,0	1855,6	1931,9	2098,9	2233	2375	2556	2750
	<i>předch.r.=100</i>	112,8	107,1	108,7	102,9	104,1	108,6	106,4	106,4	107,6	107,6
Saldo prvotních důchodů²⁾	<i>mld. Kč</i>	-17,3	-20,2	-35,1	-46,7	-53,0	-58,9	-77	-91	-96	-101

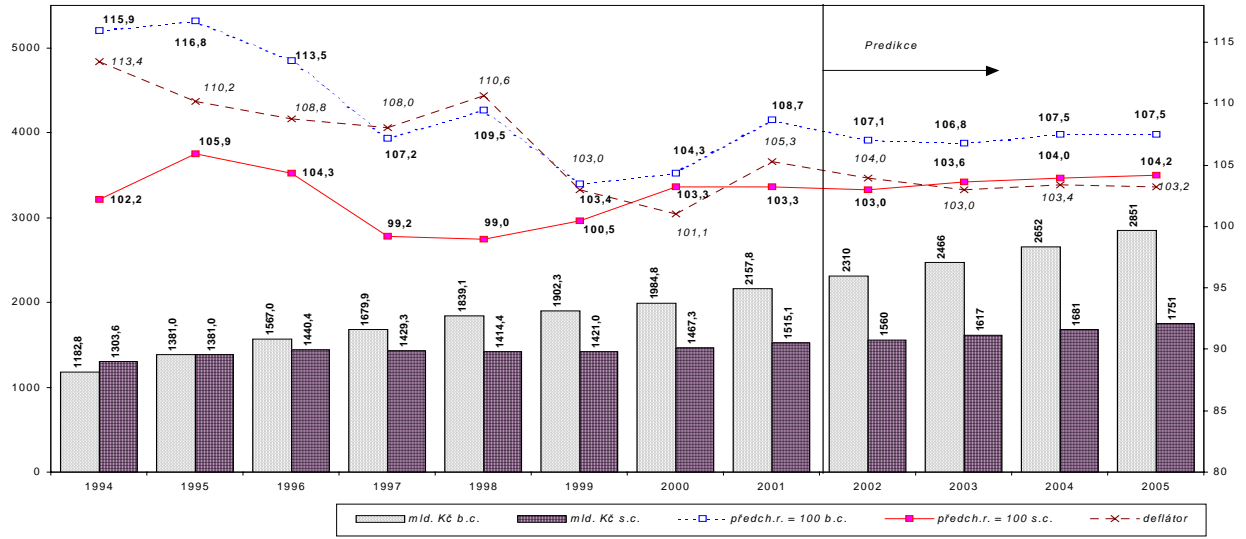
¹⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek).

²⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílu přijatých a vyplacených mezd, čistých daní z výroby a dovozu a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z přímých zahraničních investic). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka 1.4: HDP v běžných cenách – čtvrtletní

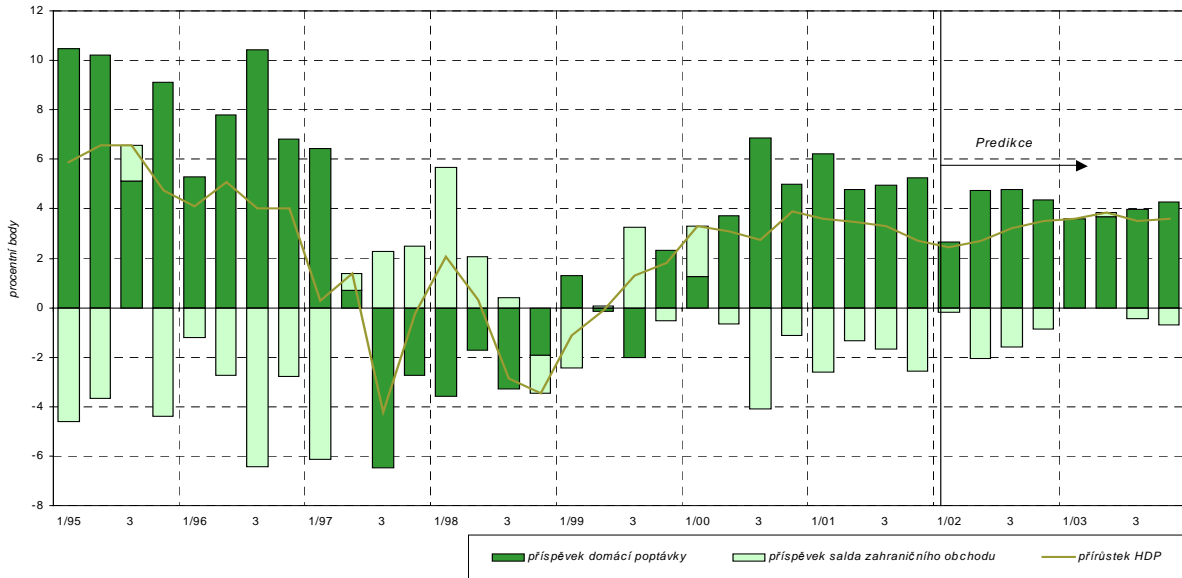
		2001				2002			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
		Prelim.	Prelim.	Prelim.	Prelim.	Estimate	Forecast	Forecast	Forecast
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	493,6	547,5	548,9	567,9	531,4	586	586	607
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,9	108,1	109,4	109,4	107,7	107,0	106,8	106,8
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>mld. Kč</i>	267,9	284,7	299,2	305,5	285,0	302	313	321
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,1	108,0	108,0	107,9	106,4	106,1	104,8	105,2
Spotřeba vlády	<i>mld. Kč</i>	82,2	102,6	98,9	129,8	85,5	108	104	137
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,2	104,7	106,0	107,8	104,0	105,4	105,4	105,4
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	160,2	171,2	160,5	154,5	160,9	184	175	166
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	114,8	109,5	109,9	105,2	100,5	107,7	109,1	107,5
- fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	125,1	152,8	156,6	176,3	134,5	163	166	186
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,9	110,5	109,7	107,1	107,5	106,4	105,9	105,4
- změna zásob a ceností	<i>mld. Kč</i>	35,1	18,4	3,8	-21,9	26,4	22	9	-20
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč</i>	-16,6	-11,0	-9,6	-21,9	0,0	-9	-6	-18
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	376,3	389,9	374,9	398,3	372,4	369	355	384
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	121,4	112,7	108,6	103,5	99,0	94,7	94,6	96,5
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	392,9	401,0	384,6	420,2	372,4	378	361	402
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	123,3	112,1	106,9	100,9	94,8	94,2	93,9	95,7

Graf 1.1: Hrubý domácí produkt

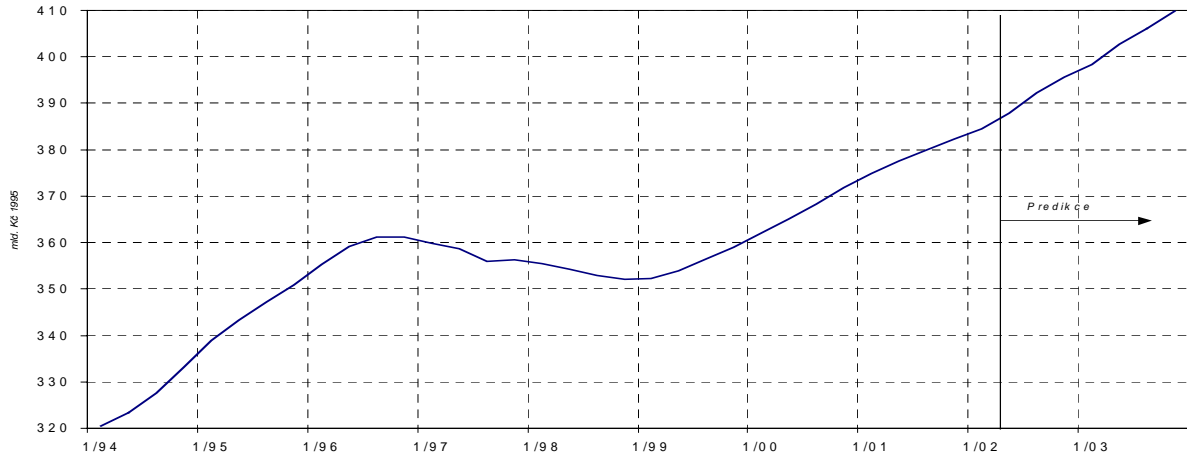
Graf 1.2: Hrubý domácí produkt

ve stálých cenách, rozklad meziročního přírůstku na příspěvek domácí poptávky a salda zahraničního obchodu

Graf 1.3: Sezónně očištěný hrubý domácí produkt

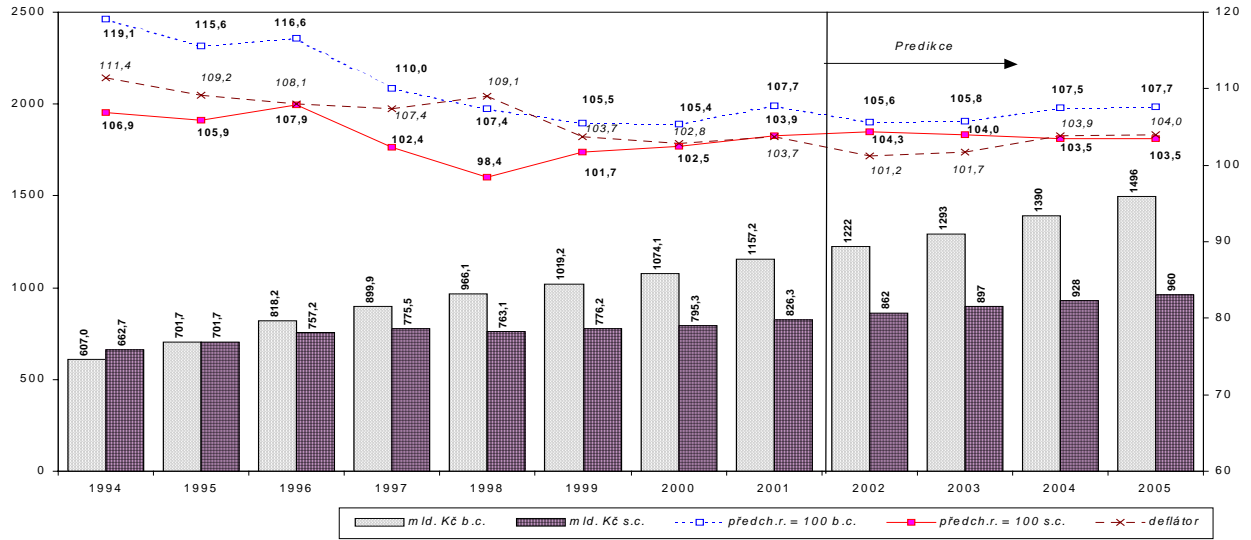
ve stálých cenách

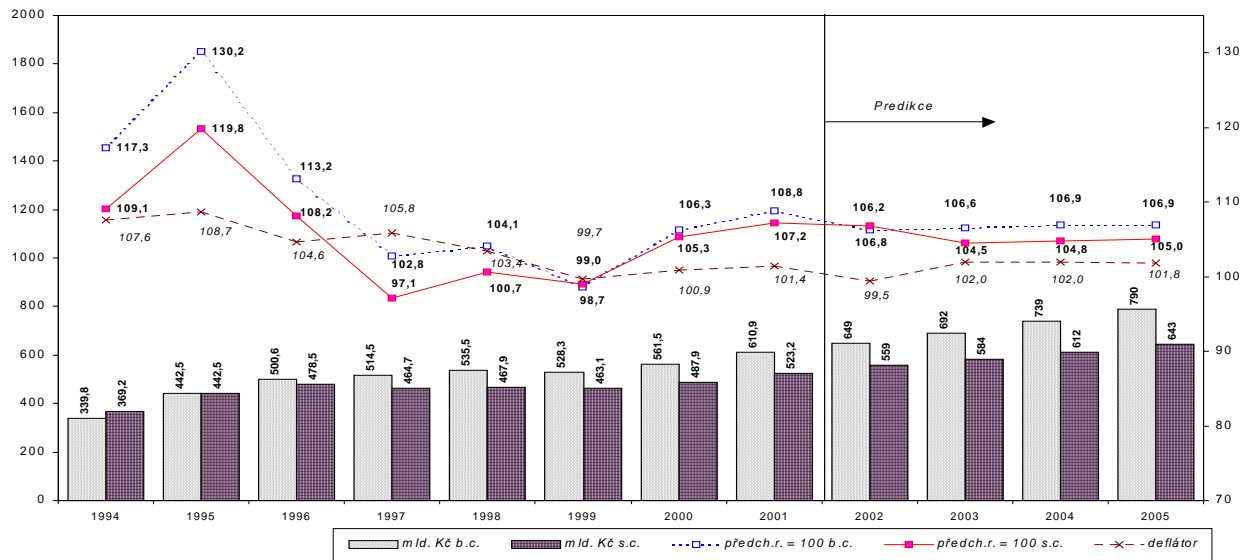
Sezónní očištění bylo provedeno multiplikační metodou X11 a následným vyhlazením pomocí Hodrick-Prescottova filtru s parametrem $\lambda=1$. Vzhledem ke změně sezónnosti byla časová řada rozdělena na dva úseky (1994 - 1997 a od roku 1998).

1 Ekonomický výkon

Graf 1.4: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)

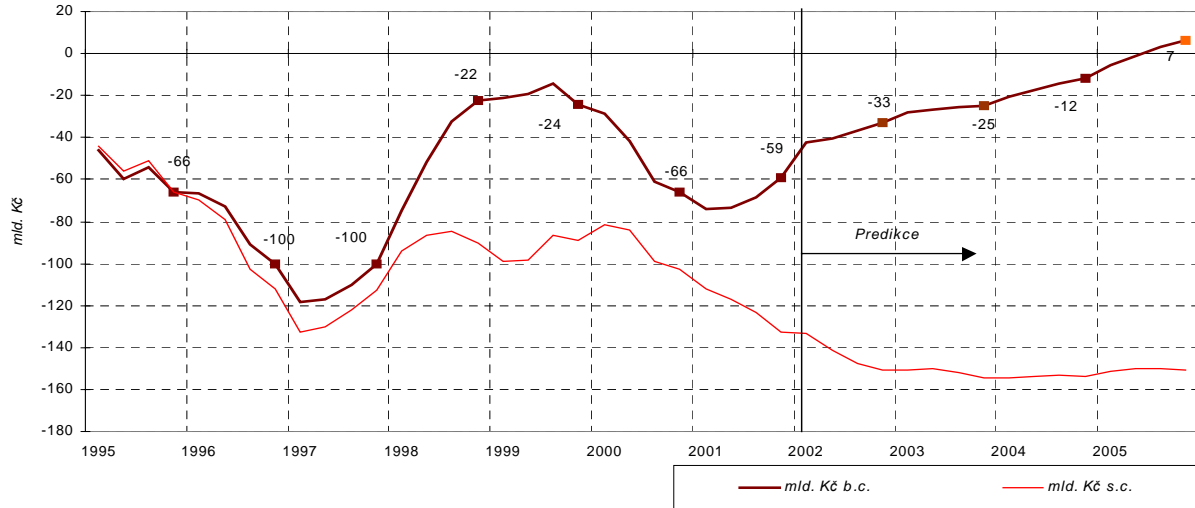

Graf 1.5: Tvorba fixního kapitálu

Graf 1.6: Saldo zahraničního obchodu zbožím a službami

roční klouzavé úhmy

Tabulka 2.1: Ceny zboží a služeb - roční

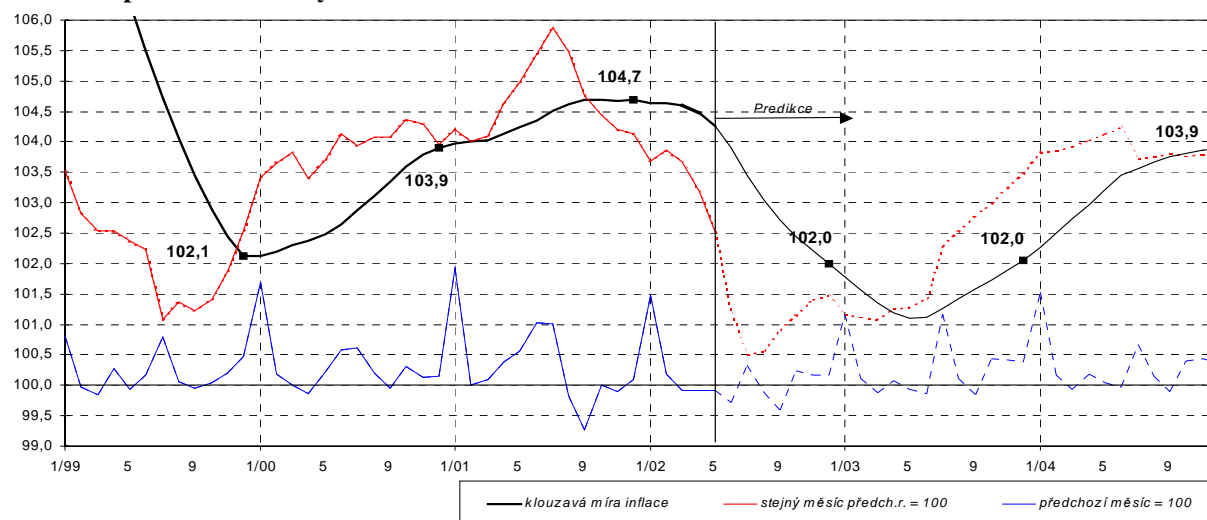
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2000=100</i>	72,2	78,5	85,2	94,2	96,2	100,0	104,7	106,8	109,0	113,2
- průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	9,1	8,8	8,5	10,7	2,1	3,9	4,7	2,0	2,0	3,9
koncem roku	<i>průměr 2000=100</i>	74,4	80,8	88,9	94,9	97,3	101,2	105,3	106,9	110,6	114,8
- zvýšení cen v průběhu roku	<i>růst v %</i>	7,9	8,6	10,0	6,8	2,5	4,0	4,1	1,5	3,5	3,8
- z toho příspěvek administrativních opatření ¹⁾	<i>proc. body</i>	1,6	2,7	4,5	5,4	1,4	1,8	2,3	0,9	1,1	0,8
Ceny průmyslových výrobců											
průměr roku	<i>průměr 2000=100</i>	81,8	85,8	90,0	94,4	95,3	100,0	102,8	102,9	105,0	107,9
	<i>předch.r.=100</i>	107,6	104,8	104,9	104,9	101,0	104,9	102,9	100,0	102,1	102,7
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 1995=100</i>	100,0	108,8	117,5	130,0	133,9	135,3	142,4	148,1	152,5	157,7
	<i>předch.r.=100</i>	110,2	108,8	108,0	110,6	103,0	101,1	105,3	104,0	103,0	103,4
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>průměr 1995=100</i>	100,0	108,1	116,0	126,6	131,3	135,0	140,0	141,7	144,2	149,8
	<i>předch.r.=100</i>	109,2	108,1	107,4	109,1	103,7	102,8	103,7	101,2	101,7	103,9
Spotřeba vlády	<i>průměr 1995=100</i>	100,0	109,7	122,1	131,6	140,2	147,3	156,3	163,7	172,9	183,2
	<i>předch.r.=100</i>	112,4	109,7	111,3	107,8	106,6	105,0	106,1	104,7	105,6	106,0
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 1995=100</i>	100,0	104,6	110,7	114,4	114,1	115,1	116,8	116,1	118,4	120,8
	<i>předch.r.=100</i>	108,7	104,6	105,8	103,4	99,7	100,9	101,4	99,5	102,0	102,0
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 1995=100</i>	100,0	102,7	108,5	112,3	112,9	115,9	114,7	106,6	104,5	105,3
	<i>předch.r.=100</i>	106,4	102,7	105,7	103,5	100,5	102,7	98,9	92,9	98,0	100,8
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 1995=100</i>	100,0	101,0	106,2	104,8	106,0	111,8	108,4	98,3	96,1	96,8
	<i>předch.r.=100</i>	105,8	101,0	105,2	98,6	101,2	105,5	96,9	90,7	97,8	100,7
Směnné relace	<i>průměr 1995=100</i>	100,0	101,6	102,1	107,2	106,4	103,7	105,8	108,5	108,7	108,8
	<i>předch.r.=100</i>	100,5	101,6	100,5	105,0	99,3	97,4	102,1	102,5	100,2	100,1

¹⁾ Změna maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a zvýšení nepřímých daní.
Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 2.2: Ceny zboží a služeb – čtvrtletní

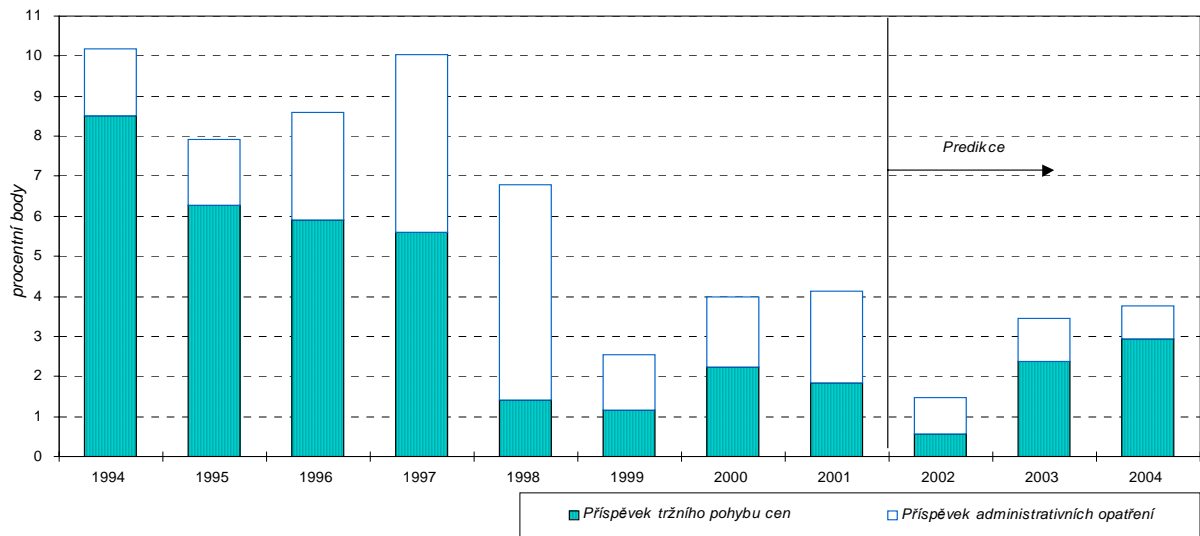
		2001				2002			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Spotřebitelské ceny (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	103,1	104,3	105,9	105,3	107,0	106,7	106,6	106,7
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	104,1	105,0	105,4	104,3	103,7	102,3	100,7	101,3
Ceny průmyslových výrobců (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	102,8	102,8	102,7	102,9	102,9	102,4	102,7	103,4
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	104,4	103,7	102,4	101,0	100,1	99,6	100,0	100,5
Deflátor HDP	<i>průměr 1995=100</i>	136,9	140,1	143,4	149,0	143,8	146,0	148,4	153,8
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	104,1	104,5	105,9	106,6	105,1	104,2	103,5	103,2

Graf 2.1: Spotřebitelské ceny

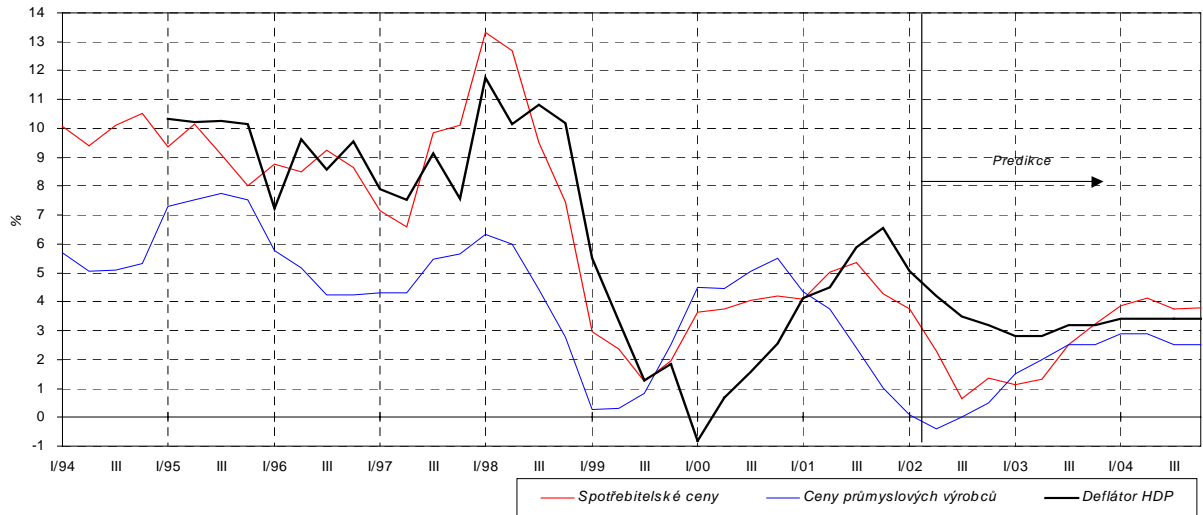
Graf 2.2: Spotřebitelské ceny

rozklad zvýšení spotřebitelských cen v průběhu roku (prosinec proti prosinci předchozího roku)

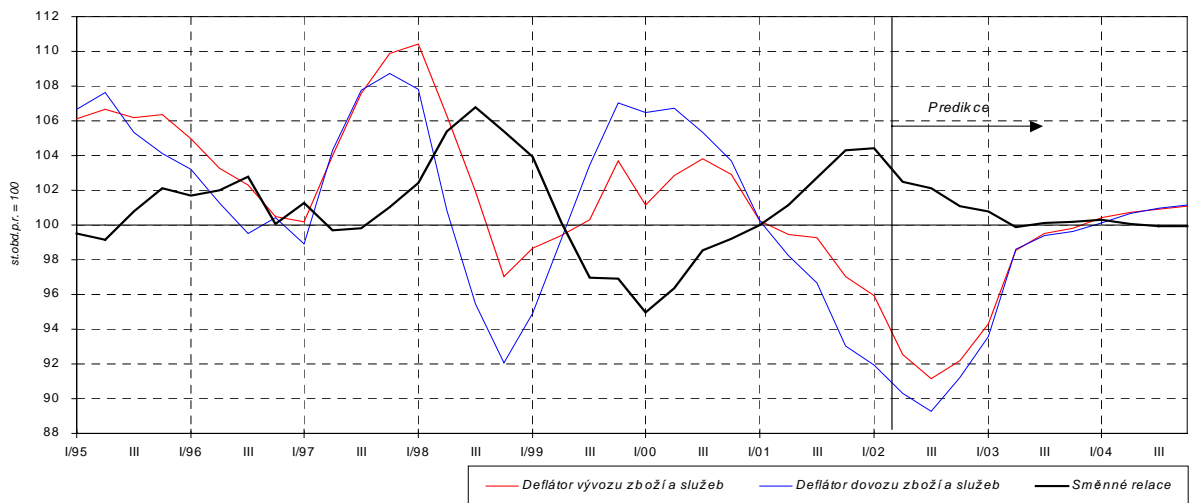
Graf 2.3: Cenové okruhy

relativní meziroční přírůstky

Graf 2.4: Směnné relace

podíl deflátorů vývozu a dovozu zboží a služeb

Tabulka 3.1: Zaměstnanost a nezaměstnanost – roční

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ :											
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i> <i>předch.r.=100</i>	5171	5173	5185	5201	5218	5187	5171	5143	5159	5158
Zaměstnanost¹⁾	<i>průměr v tis.osob</i> <i>předch.r.=100</i>	4963	4972	4937	4866	4764	4732	4750	4763	4764	4765
- zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis.osob</i> <i>předch.r.=100</i>	4374	4369	4329	4203	4079	4023	4033	4034	4033	4032
- podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis.osob</i> <i>předch.r.=100</i>	589	603	607	663	685	709	718	728	731	732
- veřejná správa, obrana a sociální zabezpečení	<i>průměr v tis.osob</i> <i>předch.r.=100</i>	302	311	321	323	337	343	341	342	346	349
- školství, zdravotnictví a ostatní veřejné služby	<i>průměr v tis.osob</i> <i>předch.r.=100</i>	763	751	740	739	739	765	787	793	797	801
- ostatní odvětví nár. hospodářství	<i>průměr v tis.osob</i> <i>předch.r.=100</i>	3898	3910	3876	3804	3688	3624	3622	3627	3621	3614
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	208	201	248	336	454	455	421	381	395	394
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	4,0	3,9	4,8	6,5	8,7	8,8	8,1	7,3	7,6	7,6
Makroekonom. produktivita práce⁴⁾	<i>předch.r.=100</i>	105,2	104,1	99,9	100,4	102,6	104,0	102,9	102,7	103,6	104,0
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:											
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i> <i>koncem r. v tis.osob</i>	155,6	160,7	219,5	311,7	443,2	470,0	443,8	466	481	479
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i> <i>koncem r. v %</i>	2,99	3,05	4,29	6,04	8,54	9,02	8,54	9,0	9,2	9,2

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Hrubý domácí produkt ve stálých cenách připadající na 1 zaměstnaného.

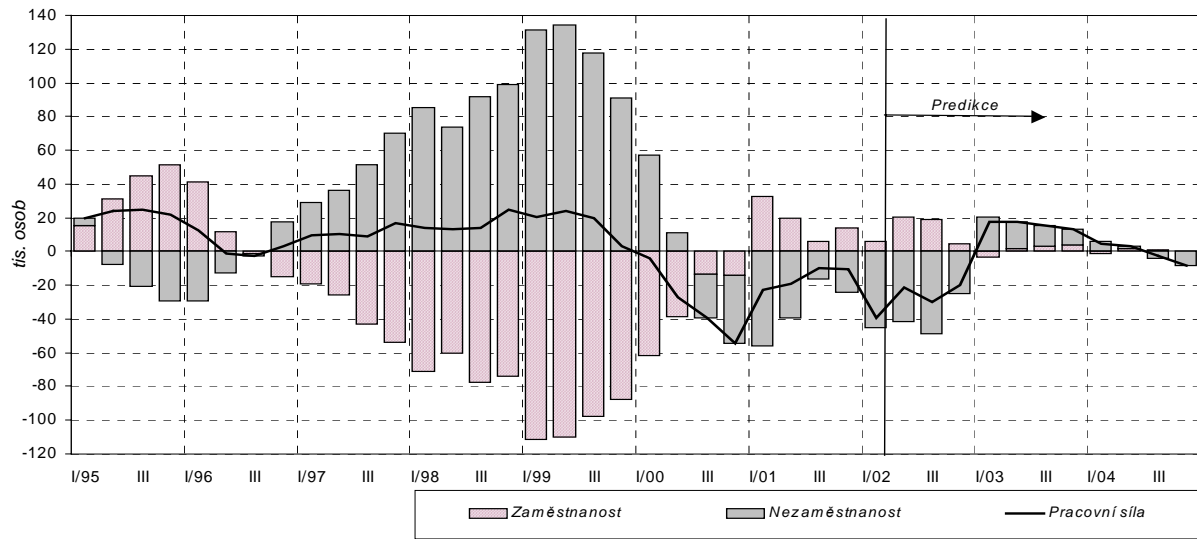
Prameny: ČSÚ, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka 3.2: Zaměstnanost a nezaměstnanost – čtvrtletní

		2001				2002			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ :									
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	5181	5157	5176	5171	5142	5136	5146	5151
Zaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	4741	4746	4748	4765	4747	4767	4767	4770
- zaměstnanci	<i>průměr v tis.osob</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	4020	4026	4027	4058	4019	4038	4039	4041
- podnikatelé	<i>průměr v tis.osob</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	722	720	722	707	728	728	728	728
- veřejná správa, obrana a sociální zabezpečení	<i>průměr v tis.osob</i> <i>předch.r.=100</i>	341	346	334	343	335	349	338	347
- školství, zdravotnictví a ostatní veřejné služby	<i>průměr v tis.osob</i> <i>předch.r.=100</i>	796	794	775	782	788	806	787	793
- ostatní odvětví nár. hospodářství	<i>průměr v tis.osob</i> <i>předch.r.=100</i>	3604	3606	3639	3640	3624	3611	3643	3630
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	440	411	427	406	395	369	379	381
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	8,5	8,0	8,3	7,9	7,7	7,1	7,3	7,3
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i>	464,9	429,9	437,9	442,6	480,3	455	464	467
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	8,93	8,27	8,43	8,52	9,25	8,7	8,9	9,0

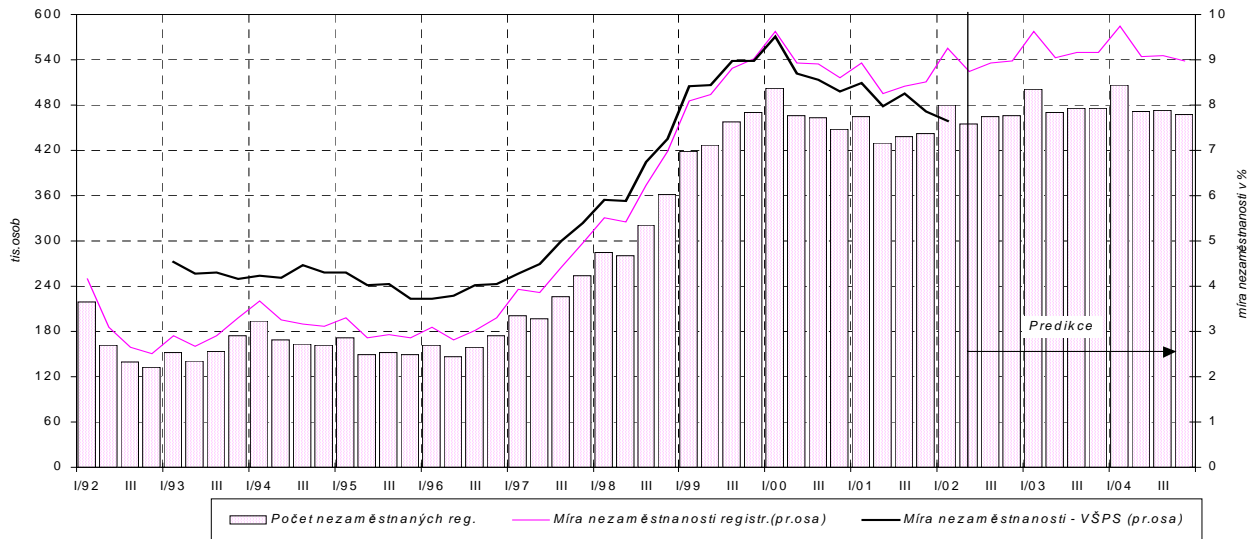
Graf 3.1: Pracovní síla

podle metody Výběrového šetření pracovních sil - absolutní meziroční přírůstky

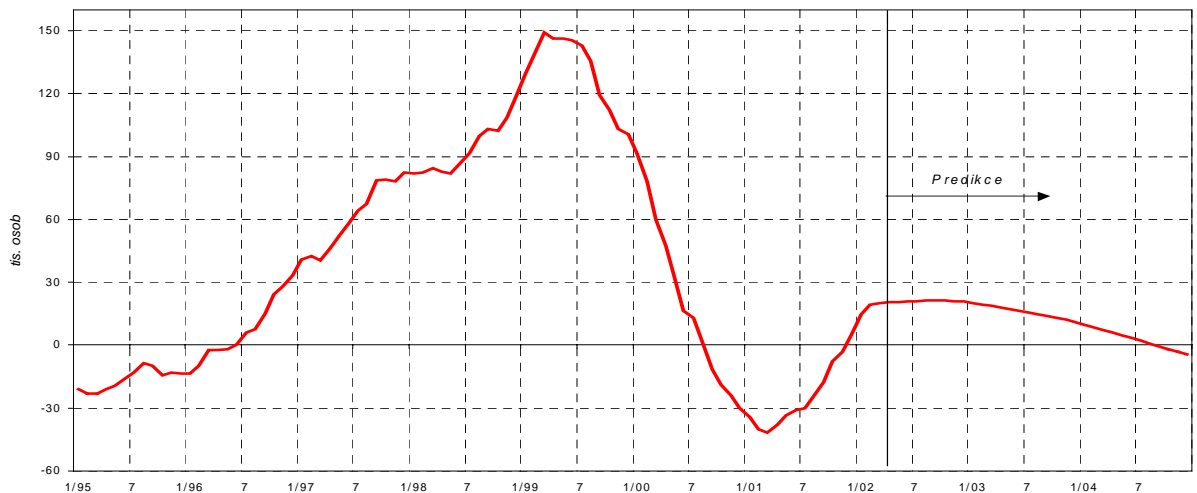
Graf 3.2: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry

Graf 3.3: Nezaměstnanost

absolutní meziroční přírůstky registrované nezaměstnanosti

Tabulka 4.1: Souhrnná platební bilance - roční

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
										Předikce	Předikce
Vývoz zboží	<i>mld. Kč</i>	458,4	569,5	595,8	709,3	834,2	908,8	1121,1	1269,7	1204	1260
	<i>m.r.=100</i>	110,5	124,2	104,6	119,1	117,6	108,9	123,4	113,3	94,8	104,7
Dovoz zboží	<i>mld. Kč</i>	498,2	667,1	750,7	864,5	918,2	974,6	1241,9	1386,9	1294	1345
	<i>předch.r.=100</i>	115,8	133,9	112,5	115,2	106,2	106,1	127,4	111,7	93,3	103,9
Obchodní bilance	<i>mld. Kč</i>	-39,8	-97,6	-154,9	-155,2	-84,0	-65,8	-120,8	-117,2	-90	-85
z toho:											
- minerální paliva (SITC 3)	<i>mld. Kč</i>	-19,9	-28,0	-38,6	-47,4	-33,2	-38,8	-85,7	-87,6	-65	-62
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	-19,9	-69,6	-116,3	-107,9	-50,8	-27,0	-35,1	-29,6	-25	-23
Vývoz služeb	<i>mld. Kč</i>	148,4	178,3	222,0	227,2	246,7	243,9	264,8	269,7	277	291
	<i>předch.r.=100</i>	107,8	120,1	124,5	102,3	108,6	98,8	108,6	101,8	102,6	105,0
Dovoz služeb	<i>mld. Kč</i>	134,4	129,4	169,8	171,3	184,8	202,3	210,2	211,7	220	230
	<i>předch.r.=100</i>	124,1	96,3	131,3	100,8	107,9	109,5	103,9	100,7	103,7	105,0
Bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	14,1	48,9	52,2	55,9	61,9	41,5	54,6	58,0	57	60
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-0,6	-2,8	-19,6	-25,1	-35,1	-46,7	-53,0	-58,9	-77	-91
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	3,6	15,2	10,4	11,3	16,7	20,4	14,4	17,8	9	16
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-22,6	-36,3	-111,9	-113,0	-40,5	-50,6	-104,9	-100,3	-100	-99
Běžný účet	<i>mld. USD</i>	-0,79	-1,37	-4,12	-3,56	-1,25	-1,46	-2,72	-2,64	-3,1	-3,3
Finanční účet	<i>mld. USD</i>	3,37	8,23	4,18	1,08	2,92	3,08	3,84	4,03	8,8	4,1
- přímé zahraniční investice	<i>mld. USD</i>	0,75	2,53	1,28	1,28	3,59	6,23	4,94	4,82	.	.
- portfoliové investice	<i>mld. USD</i>	0,85	1,36	0,73	1,09	1,07	-1,40	-1,77	0,92	.	.
- ostatní investice ¹⁾	<i>mld. USD</i>	1,77	4,34	2,18	-1,28	-1,74	-1,76	0,66	-1,71	.	.
Změna devizových rezerv	<i>mld. USD</i>	2,37	7,46	-0,83	-1,77	1,94	1,65	0,82	1,77	5,3	0,8
Devizové rezervy ČNB	<i>ld. USD koncem r.</i>	6,2	14,0	12,4	9,8	12,6	12,8	13,1	14,5	21	22
Zahraniční zadluženost²⁾	<i>ld. USD koncem r.</i>	12,2	17,2	21,2	21,6	24,3	22,9	21,6	21,7	22	22
Podíl obchodní bilance na HDP	%	-3,4	-7,1	-9,9	-9,2	-4,6	-3,5	-6,1	-5,4	-3,9	-3,4
Podíl běžného účtu na HDP	%	-1,9	-2,6	-7,1	-6,7	-2,2	-2,7	-5,3	-4,6	-4,3	-4,0
Podíl finančního účtu na HDP	%	8,2	15,8	7,2	2,0	5,1	5,6	7,5	7,1	12,6	5,0
Podíl zahr.zadluženosti na HDP³⁾	%	28,9	33,1	36,9	44,6	39,5	43,2	41,2	36,5	29	27

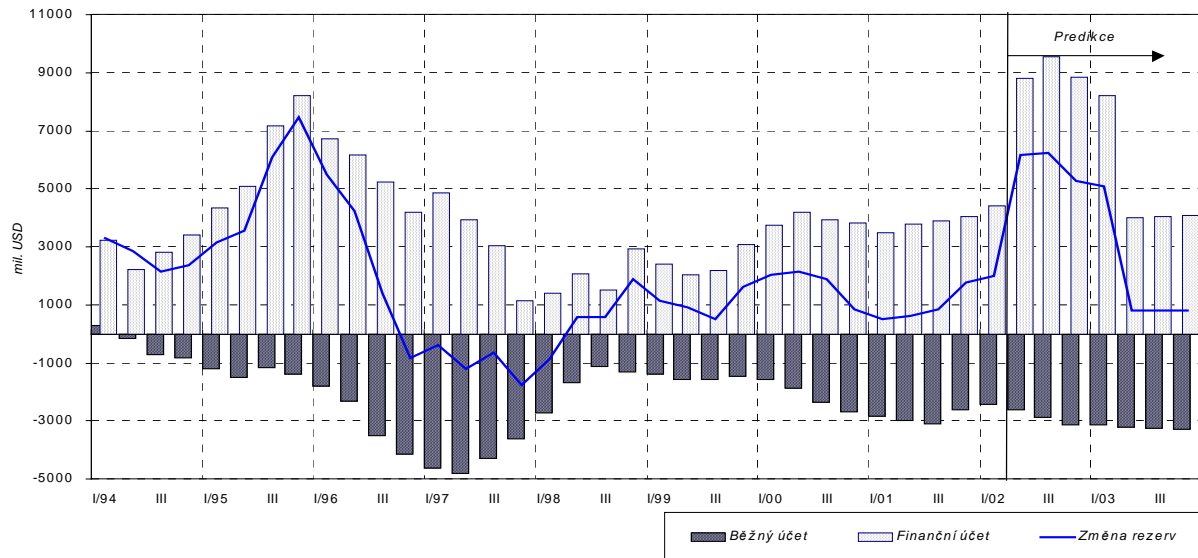
¹⁾ Od roku 2000 včetně derivátů.

²⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

³⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Prameny: ČNB, ČSÚ, propočty MF ČR.

Graf 4.1: Souhrnná platební bilance
roční klouzavé úhrny v USD

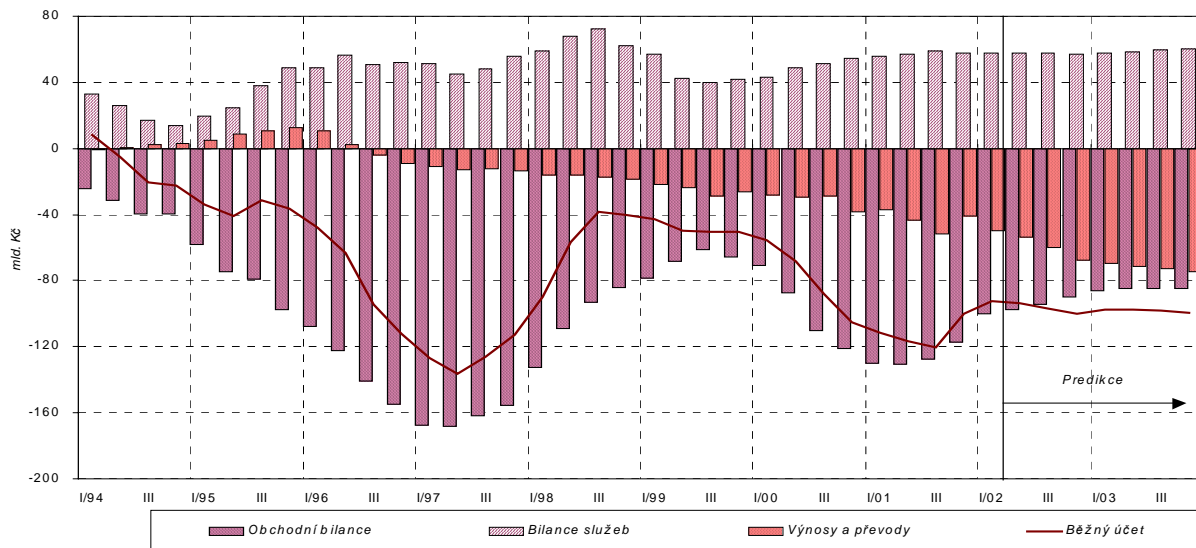

Tabulka 4.2: Souhrnná platební bilance - čtvrtletní

		2001				2002			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	
Vývoz zboží	<i>mld. Kč</i>	318,8	323,6	297,9	329,4	313,4	301	275	314
	<i>předch.r.=100</i>	124,3	114,4	110,4	105,6	98,3	93,1	92,5	95,2
Dovoz zboží	<i>mld. Kč</i>	345,1	348,5	326,7	366,6	322,8	323	301	347
	<i>předch.r.=100</i>	126,1	113,5	108,3	101,9	93,5	92,8	92,1	94,5
Saldo obchodní bilance	<i>mld. Kč</i>	-26,3	-24,8	-28,9	-37,2	-9,4	-22	-26	-33
z toho:									
- minerální paliva (SITC 3)	<i>mld. Kč</i>	-23,5	-22,7	-21,7	-19,7	-15,5	-16	-16	-16
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	-2,7	-2,2	-7,2	-17,5	6,2	-6	-9	-16
Vývoz služeb	<i>mld. Kč</i>	57,5	66,3	77,1	68,9	59,0	68	79	71
	<i>předch.r.=100</i>	107,5	104,8	102,2	94,7	102,6	102,6	102,6	102,6
Dovoz služeb	<i>mld. Kč</i>	47,8	52,5	57,8	53,6	49,6	54	60	56
	<i>předch.r.=100</i>	106,6	103,6	99,5	94,7	103,7	103,7	103,7	103,7
Saldo bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	9,7	13,8	19,3	15,3	9,4	14	19	15
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-10,9	-16,5	-23,6	-8,0	-18,4	-20	-27	-11
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	3,6	2,8	4,9	6,5	2,3	2	2	2
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-24,0	-24,7	-28,3	-23,4	-16,0	-26	-31	-27
Běžný účet	<i>mld.USD</i>	-0,64	-0,63	-0,74	-0,63	-0,44	-0,8	-1,0	-0,9
Finanční účet	<i>mld.USD</i>	0,87	0,90	0,48	1,80	1,24	5,3	1,2	1,1
- přímé zahraniční investice	<i>mld.USD</i>	1,02	1,45	0,61	1,74	0,62	.	.	.
- portfoliové investice	<i>mld.USD</i>	0,25	0,24	0,01	0,43	0,21	.	.	.
- ostatní investice	<i>mld.USD</i>	-0,40	-0,79	-0,14	-0,37	0,41	.	.	.
Změna devizových rezerv	<i>mld.USD</i>	0,18	0,33	0,11	1,17	0,38	4,5	0,2	0,2
Devizové rezervy ČNB	<i>mln. USD koncem období</i>	12,9	12,8	13,7	14,5	14,8	21	21	21
Zahraniční zadluženost	<i>mln. USD koncem období</i>	21,6	21,2	22,0	21,7	21	21	22	22

Graf 4.2: Běžný účet platební bilance

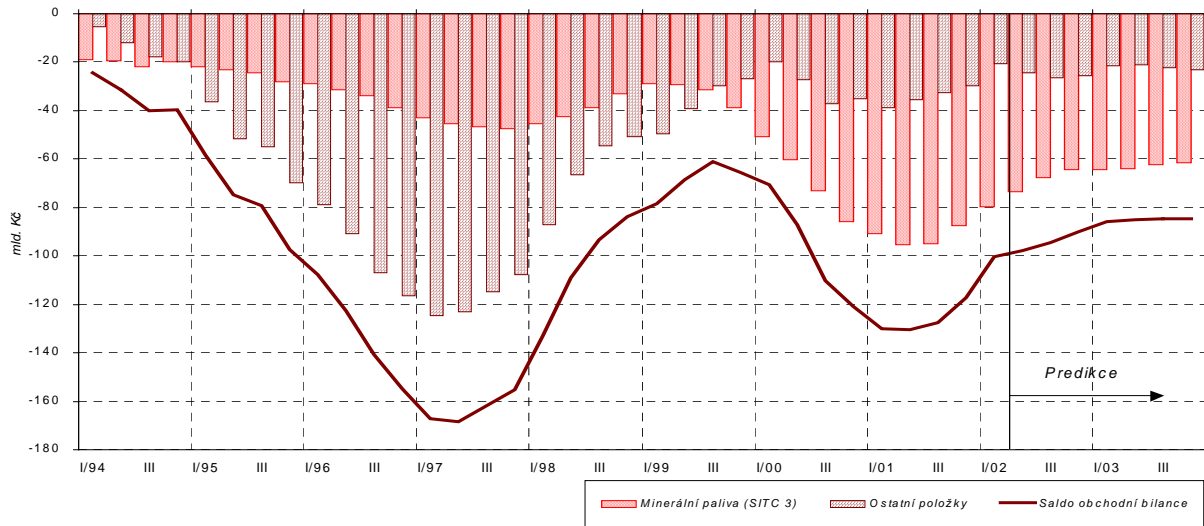
roční klouzavé úhrny v běžných Kč

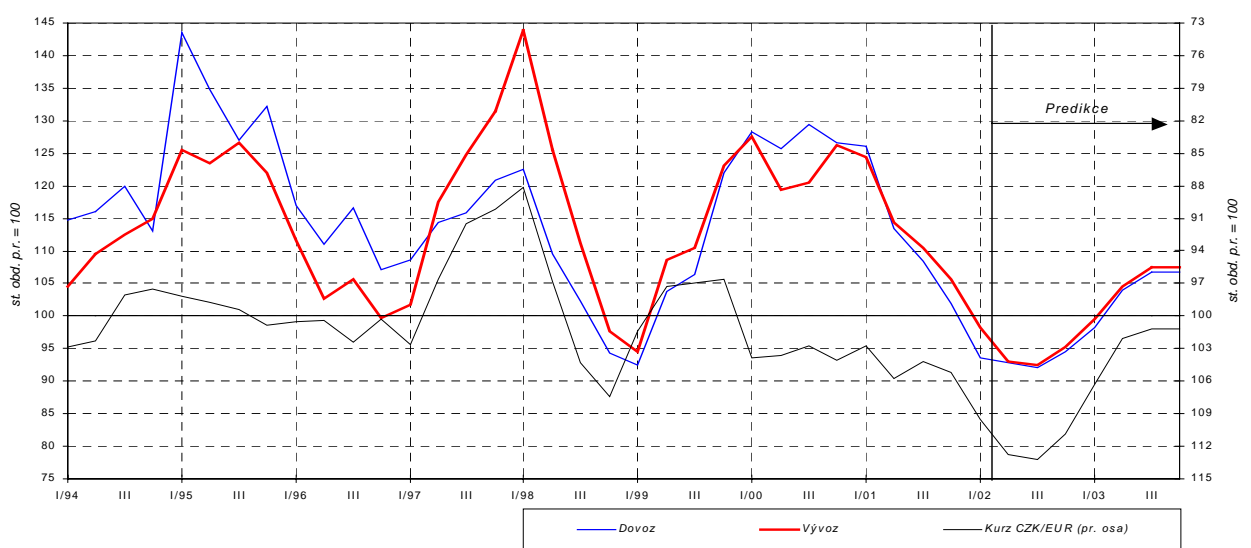
Graf 4.3: Podíl běžného účtu na HDP
z ročních klouzavých úhrnů

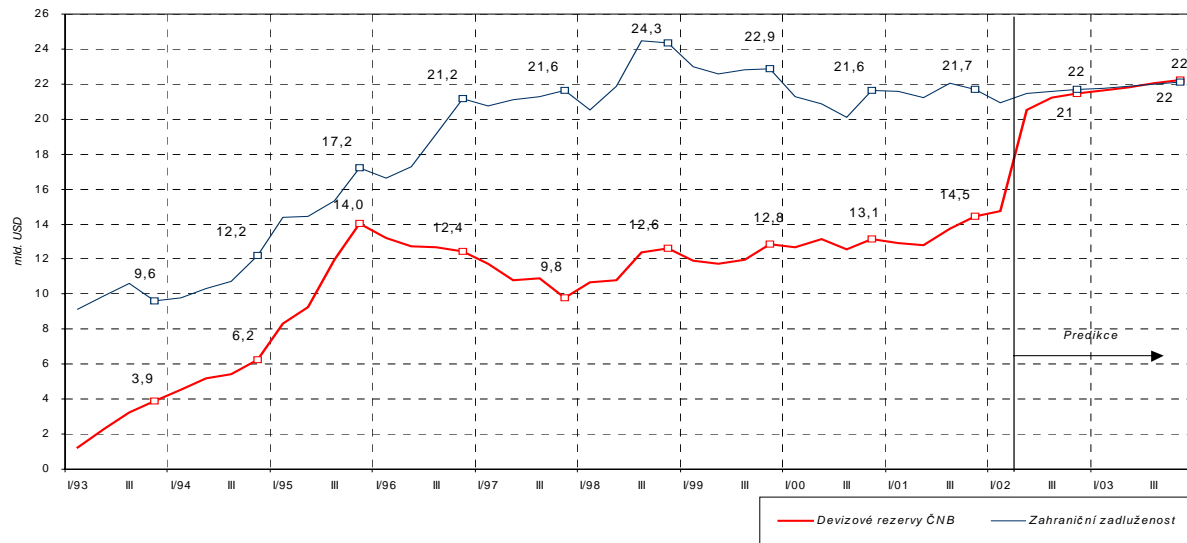
Graf 4.4: Saldo obchodní bilance
roční klouzavé úhrny v běžných Kč

Graf 4.5: Vývoz a dovoz zboží
souhrnná platební bilance v běžných Kč

Graf 4.6: Devizové rezervy ČNB a zahraniční zadluženost
stav koncem čtvrtletí

Tabulka 4.3: Směnné kurzy – roční

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
<i>Predikce Predikce</i>										
Devizové kurzy nominální:										
CZK / EUR ¹⁾	34,06	34,31	34,00	35,80	36,16	36,88	35,61	34,08	30,5	29,7
<i>roční průměr</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	100,2	99,3	100,9	95,0	99,0	98,1	103,6	104,5	111,6	102,7
CZK / USD	28,78	26,55	27,14	31,71	32,27	34,60	38,59	38,04	32,6	30,3
<i>roční průměr</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	101,3	108,4	97,8	85,6	98,3	93,3	89,7	101,5	116,5	107,6
Devizové kurzy reálné: ²⁾										
Vůči Německu	96,6	100,0	110,4	117,1	127,8	127,3	133,7	145,2	166,3	174,4
<i>průměr 1995 = 100</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	110,0	103,5	110,4	106,0	109,1	99,6	105,0	108,6	114,5	104,9
CZK / USD	85,6	100,0	104,4	94,7	101,7	96,3	85,3	89,2	106,6	116,5
<i>průměr 1995 = 100</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	112,3	116,8	104,4	90,7	107,4	94,7	88,6	104,6	119,5	109,3

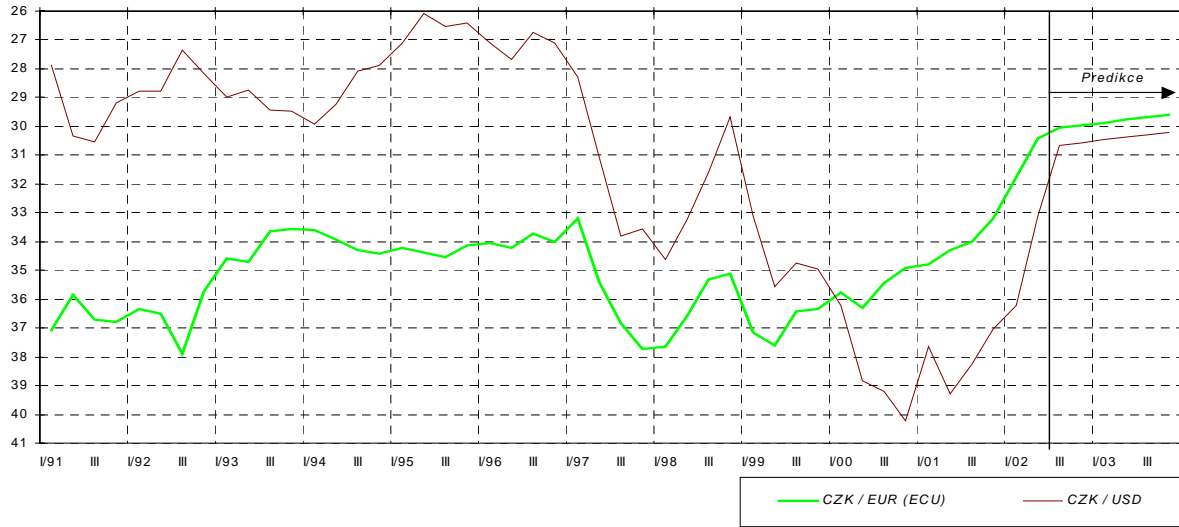
¹⁾ Do roku 1998 směnný kurz CZK/XEU.

²⁾ Deflováno deflátory HDP. Růst indexů indikuje reálné zhodnocení měny.

Tabulka 4.4: Směnné kurzy – čtvrtletní

	2001				2002			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
<i>Odhad Predikce Predikce</i>								
Devizové kurzy (nominální):								
CZK / EUR	34,80	34,30	34,02	33,20	31,76	30,40	30,0	30,0
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	102,8	105,8	104,2	105,1	109,6	112,8	113,2	110,8
CZK / USD	37,65	39,27	38,25	37,02	36,23	33,12	30,7	30,6
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	96,2	98,9	102,5	108,7	103,9	118,5	124,8	121,1
Devizové kurzy (reálné):								
vůči Německu	137,1	142,0	147,1	154,8	155,9	164,8	170,2	174,8
<i>průměr 1995 = 100</i>								
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	106,0	109,1	109,5	109,8	113,6	116,0	115,7	112,9
CZK / USD	87,1	85,1	88,9	95,5	94,0	103,7	113,3	117,7
<i>průměr 1995 = 100</i>								
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	97,9	101,1	106,1	113,7	107,9	121,8	127,4	123,3

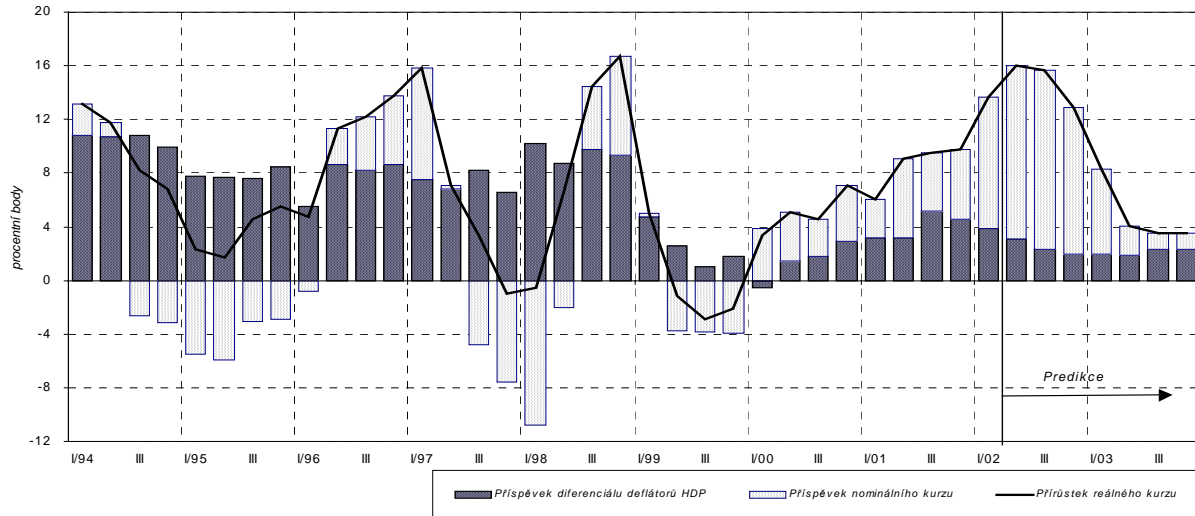
Graf 4.7: Nominální směnné kurzy
čtvrtletní průměry

Graf 4.8: Reálné směnné kurzy
čtvrtletní průměry, deflováno deflátoři HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení

Graf 4.9: Reálný směnný kurz vůči Německu
rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a cenového diferenciálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení

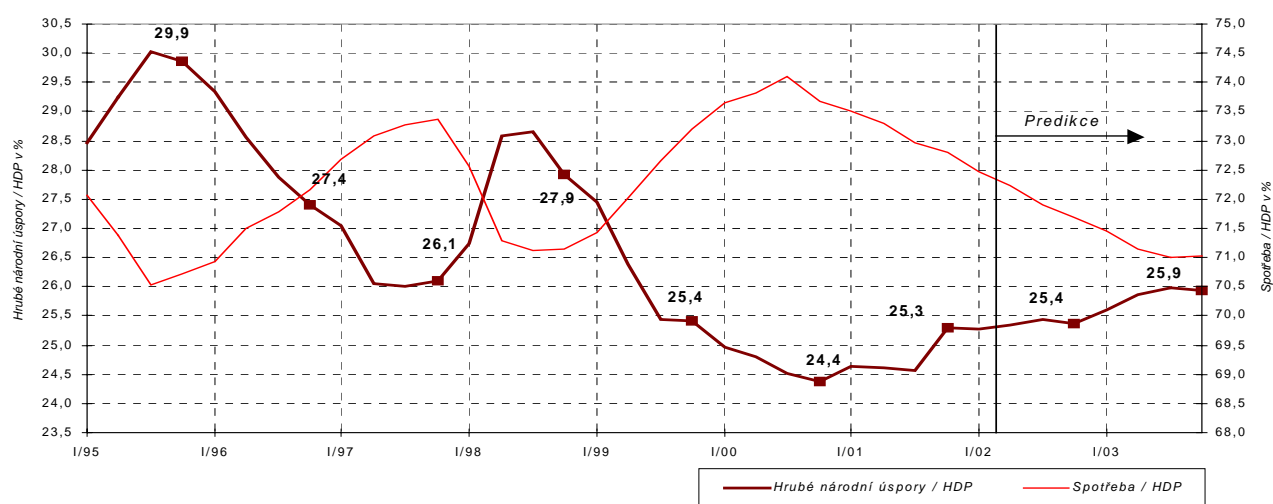

Tabulka 5.1: Úspory a investice – roční

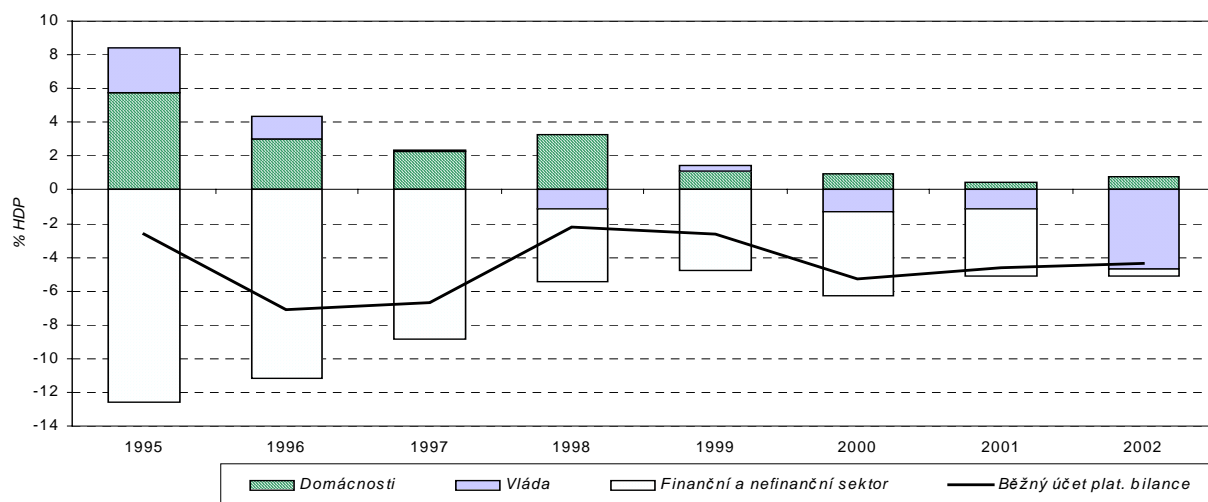
		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
								<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>
Hrubé investice =	<i>ml. Kč</i>	351,9	470,0	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	646,4	687	739
=hrubá tvorba kapitálu	<i>předch.r.=100</i>	126,0	133,6	114,2	102,0	100,9	96,7	110,2	109,8	106,2	107,7
- fixní kapitál	<i>ml. Kč</i>	339,8	442,5	500,6	514,5	535,5	528,3	561,5	610,9	649	692
	<i>předch.r.=100</i>	117,3	130,2	113,2	102,8	104,1	98,7	106,3	108,8	106,2	106,6
- změna zásob a rezerv	<i>ml. Kč</i>	12,2	27,6	36,0	32,9	17,1	5,8	27,2	35,5	38	47
Podíl tvorby fixního kapitálu na HDP	%	28,7	32,0	31,9	30,6	29,1	27,8	28,3	28,3	28,1	28,1
Hrubé úspory	<i>ml. Kč</i>	351,9	470,0	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	646,4	687	739
-zahraniční úspory =	<i>ml. Kč</i>	22,6	36,3	111,9	113,0	40,5	50,6	104,9	100,3	100	99
=deficit běžného účtu plat.bilance	<i>ml. Kč</i>	0	21,3	-4,7	-4,2	-1,2	12,0	0	0	0	0
- metodologická diference ¹⁾	<i>ml. Kč</i>	0	21,3	-4,7	-4,2	-1,2	12,0	0	0	0	0
- hrubé národní úspory	<i>ml. Kč</i>	329	412,4	429,5	438,6	513,3	471,5	484	546	586	640
	<i>předch.r.=100</i>	112,5	125,2	104,1	102,1	117,0	91,9	102,6	112,9	107,4	109,1
Hrubé vládní úspory	<i>ml. Kč</i>	75,6	107,6	99,9	92,6	87,8	82,3
Hrubé úspory domácností	<i>ml. Kč</i>	.	98,0	101,4	107,1	111,9	91,0	91,5	87,5	93	96
Hrubé úspory nefinančních podniků a finančních institucí	<i>ml. Kč</i>	.	206,8	228,2	238,9	313,6	298,2
Podíl hrubých národních úspor na HDP	%	27,8	29,9	27,4	26,1	27,9	24,8	24,4	25,3	25,4	25,9

¹⁾ Diference mezi saldem běžných transakcí se zahraničím v pojetí národních účtů a běžným účtem v pojetí statistiky platební bilance.

Graf 5.1: Podíly hrubých národních úspor a spotřeby (domácností a vlády) na HDP z ročních klouzavých úhrnů

Graf 5.2: Finanční bilance sektorů rozdíl úspor a investic v jednotlivých sektorech

Tabulka 6.1: Demografie

podle Projekce ČSÚ 1999 - v tis. osob koncem roku

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Počet obyvatel	10 309	10 299	10 290	10 278	10 267	10 260	10 255	10 251	10 248	10 247
<i>předch.r.=100</i>	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
Věkové skupiny:										
(0 - 19)	2 653	2 567	2 485	2 407	2 347	2 298	2 252	2 212	2 173	2 135
<i>předch.r.=100</i>	96,7	96,8	96,8	96,9	97,5	97,9	98,0	98,2	98,2	98,3
(20 - 59)	5 799	5 874	5 941	5 998	6 025	6 044	6 056	6 049	6 039	6 035
<i>předch.r.=100</i>	101,4	101,3	101,1	101,0	100,4	100,3	100,2	99,9	99,8	99,9
(60 a více)	1 857	1 857	1 864	1 873	1 895	1 918	1 947	1 990	2 036	2 077
<i>předch.r.=100</i>	100,0	100,0	100,3	100,5	101,2	101,2	101,5	102,2	102,3	102,0
Starobní důchodci	1 806	1 813	1 859	1 891	1 919	1 935	1 964	2 008	2 055	2 095
<i>předch.r.=100</i>	99,7	100,4	102,5	101,7	101,5	100,8	101,5	102,2	102,3	102,0
Míry závislosti: - %										
Demografická ¹⁾	32,0	31,6	31,4	31,2	31,5	31,7	32,1	32,9	33,7	34,4
Podle platné legislativy ²⁾	35,0	34,1	33,4	32,7	32,3	31,9	31,8	31,7	31,7	31,7
Efektivní míra závislosti ³⁾	36,3	36,8	38,3	39,7	40,4	40,6	41,2	42,1	43,0	43,9
Střední délka života (roky)										
Muži	70,3	70,6	71,0	71,4	71,7	71,8	72,0	72,2	72,4	72,6
Ženy	77,2	77,5	77,8	78,1	78,4	78,6	78,8	79,0	79,3	79,5

V tabulce nejsou zahrnuty předběžné výsledky Sčítání lidu 2001, které nejsou k dispozici v potřebné struktuře. Definitivní výsledky budou zveřejněny koncem roku 2002, navazující demografická projekce počátkem roku 2003.

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ Podíl počtu obyvatel v seniorském věku (nad 59 let) na počtu obyvatel v produkt. věku - nezohledňuje tedy prodloužení věku odchodu do důchodu.

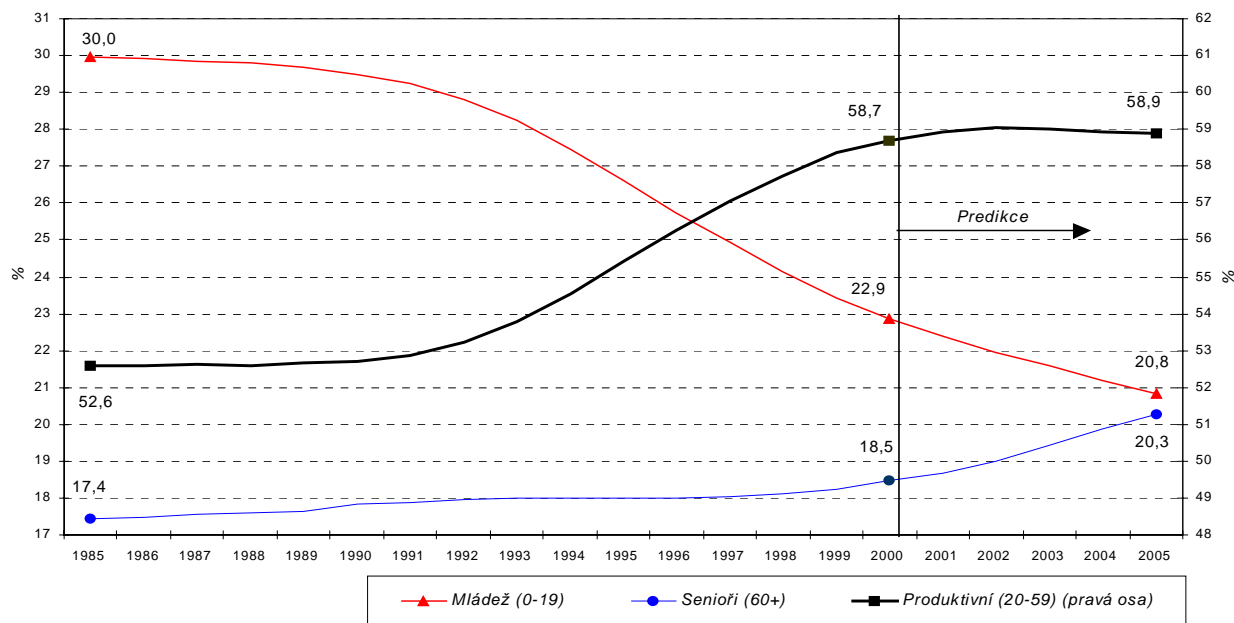
²⁾ Podíl počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy na počtu ostatních obyvatel nad 19 let.

³⁾ Podíl počtu vyplácených starobních důchodů na počtu pracujících.

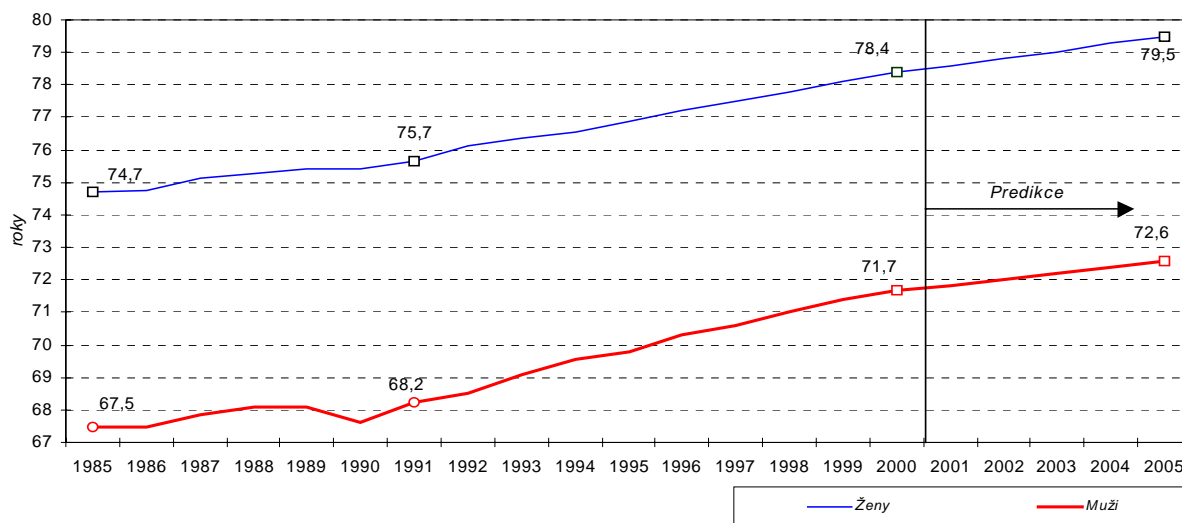
Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Graf 6.1: Věkové skupiny

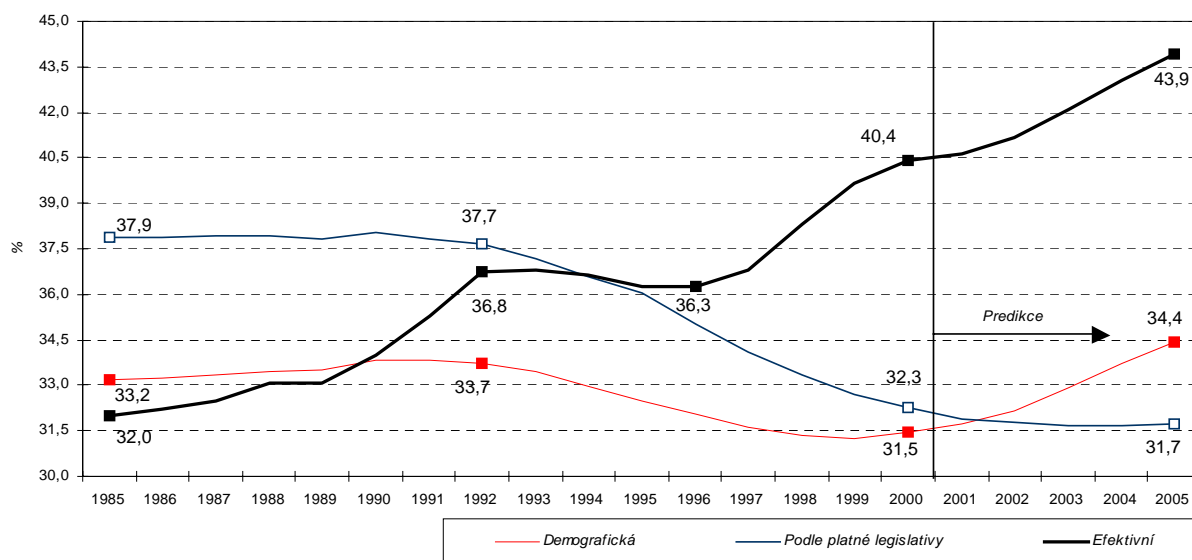
strukturní podíly

Graf 6.2: Střední délka života

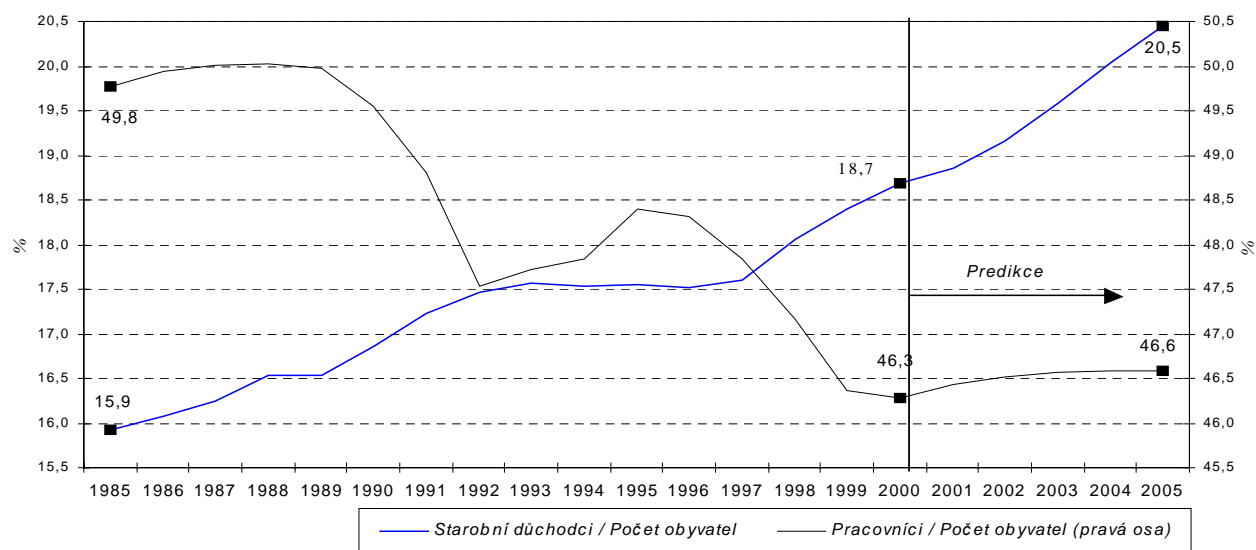

Graf 6.3: Míry závislosti

Definice ukazatelů viz poznámky k tabulce 6.1.

Graf 6.4: Podíl důchodců a pracovníků na počtu obyvatel

Tabulka 7.1: Zdroje a užití důchodů v sektoru domácností – roční metodika národních účtů

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
							<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>
Běžné příjmy	<i>mld. Kč</i>	1146,2	1322,2	1447,2	1528,6	1588,8	1664,6	1775,8	1879	1989
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,4	109,5	105,6	103,9	104,8	106,7	105,8	105,8
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	650,1	753,6	799,9	835,2	867,3	909,6	974,2	1036	1103
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,9	106,1	104,4	103,8	104,9	107,1	106,3	106,5
- Mzdy a platy (včetně naturálních)	<i>mld. Kč</i>	491,6	567,2	604,8	633,5	655,9	687,1	734,4	780	830
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,4	106,6	104,8	103,5	104,8	106,9	106,2	106,4
-- ve vládním sektoru	<i>mld. Kč</i>	81,1	95,2	99,9	101,7	114,0	117,1	129	137	149
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,4	104,9	101,8	112,1	102,7	110,0	106,5	109,0
-- v ostatních sektorech	<i>mld. Kč</i>	410,4	472,0	504,9	531,8	541,9	570,0	606	643	680
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,0	107,0	105,3	101,9	105,2	106,2	106,1	105,8
- Sociální příspěvky zaměstnavatelů	<i>mld. Kč</i>	158,6	186,4	195,1	201,7	211,4	222,6	239,9	256	273
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,5	104,7	103,4	104,8	105,3	107,8	106,7	106,7
Hrubý smíšený důchod ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	204,4	230,2	250,2	281,4	296,1	304,9	336,2	359	381
	<i>předch.r.=100</i>	.	112,6	108,7	112,5	105,2	103,0	110,2	106,9	106,0
Důchody z vlastnictví ²⁾	<i>mld. Kč</i>	80,2	87,4	107,2	119,6	100,8	93,7	96,2	88	90
	<i>předch.r.=100</i>	.	109,1	122,6	111,6	84,2	93,0	102,6	91,5	102,0
Sociální dávky	<i>mld. Kč</i>	159,5	186,6	213,2	232,3	252,3	276,5	293,1	318	336
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,0	114,2	109,0	108,6	109,6	106,0	108,5	105,5
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	<i>mld. Kč</i>	51,9	64,4	76,8	60,1	72,4	79,8	76,1	78	80
	<i>předch.r.=100</i>	.	124,0	119,4	78,2	120,5	110,2	95,3	102,9	102,0
Běžné výdaje	<i>mld. Kč</i>	361,6	422,3	461,5	472,3	497,3	521,1	558,3	597	635
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,8	109,3	102,3	105,3	104,8	107,1	106,9	106,4
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	24,7	24,8	27,5	24,8	21,9	20,0	20,4	25	26
	<i>předch.r.=100</i>	.	100,3	110,7	90,4	88,1	91,6	101,9	121,9	106,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	70,4	82,0	90,6	97,3	99,7	103,5	108,3	116	124
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,4	110,6	107,3	102,5	103,8	104,7	106,9	106,8
Sociální příspěvky ⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	229,4	264,9	284,2	296,0	310,5	328,8	360,9	385	411
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,5	107,3	104,1	104,9	105,9	109,8	106,7	106,7
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	<i>mld. Kč</i>	37,1	50,7	59,1	54,2	65,2	68,8	68,6	71	74
	<i>předch.r.=100</i>	.	136,8	116,7	91,6	120,3	105,6	99,8	103,2	104,0
Disponibilní důchod	<i>mld. Kč</i>	784,6	899,9	985,7	1056,3	1091,5	1143,5	1217,5	1283	1354
	<i>předch.r.=100</i>	.	114,7	109,5	107,2	103,3	104,8	106,5	105,4	105,6
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>mld. Kč</i>	692,1	807,3	888,0	952,0	1006,6	1059,6	1141,2	1205	1275
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,6	110,0	107,2	105,7	105,3	107,7	105,6	105,8
Změny čistého podílu v penzijních fondech (-) ⁸⁾	<i>mld. Kč</i>	5,5	8,9	9,3	7,6	6,1	7,6	11,1	14	16
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	98,0	101,4	107,1	111,9	91,0	91,5	87,5	93	96
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>mld. Kč</i>	-155,8	-22,4	-11,0	-9,2	-10,1	-11,2	-12,5	-2	-7
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	18,8	54,5	68,3	51,7	70,0	72,1	77,5	74	80
	<i>předch.r.=100</i>	.	289,8	125,4	75,6	135,4	103,1	107,4	96,1	108,0
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>mld. Kč</i>	234,9	69,2	49,7	69,5	31,1	30,6	22,5	21	22

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu (vč. kapitálových výnosů), daň z převodu nemovitostí, poplatky za psy a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 7.2: **Důchody domácností - analytické ukazatele**

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
							<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>
Míra hrubých úspor domácností¹⁾	%	12,5	11,3	10,9	10,6	8,3	8,0	7,2	7,2	7,1
Objem mezd a platů reálný²⁾	<i>mld. Kč 2000</i>	681,2	722,5	710,2	672,3	681,5	687,1	701,6	730	762
	<i>předch.r.=100</i>	.	106,1	98,3	94,7	101,4	100,8	102,1	104,1	104,3
Objem sociálních dávek reálný²⁾	<i>mld. Kč 2000</i>	221,1	237,7	250,3	246,5	262,2	276,5	280,0	298	308
	<i>předch.r.=100</i>	.	107,5	105,3	98,5	106,3	105,5	101,3	106,4	103,4
Disponibilní důchod reálný²⁾	<i>mld. Kč 2000</i>	1087,3	1146,2	1157,6	1120,9	1134,3	1143,5	1163,1	1202	1243
	<i>předch.r.=100</i>	.	105,4	101,0	96,8	101,2	100,8	101,7	103,3	103,5
Makroekonomická průměrná³⁾										
mzda (plat) - nominální	<i>předch.r.=100</i>	.	115,5	107,6	107,9	106,7	106,2	106,6	106,1	106,4
mzda (plat) - reálná²⁾	<i>předch.r.=100</i>	.	106,2	99,2	97,5	104,5	102,2	101,9	104,1	104,3
Efektivní míra zdanění										
běžných příjmů⁴⁾	%	26,2	26,2	25,9	25,7	25,8	26,0	26,4	26,6	26,9
Úplné jednotkové náklady práce⁵⁾	<i>předch.r.=100</i>	.	111,1	107,0	105,5	103,4	101,6	103,7	103,2	102,7
Podíl náhrad zaměstnancům na HDP	%	47,1	48,1	47,6	45,4	45,6	45,8	45,1	44,8	44,7
Podíl sociálních dávek na HDP	%	11,6	11,9	12,7	12,6	13,3	13,9	13,6	13,8	13,6

¹⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu domácností.

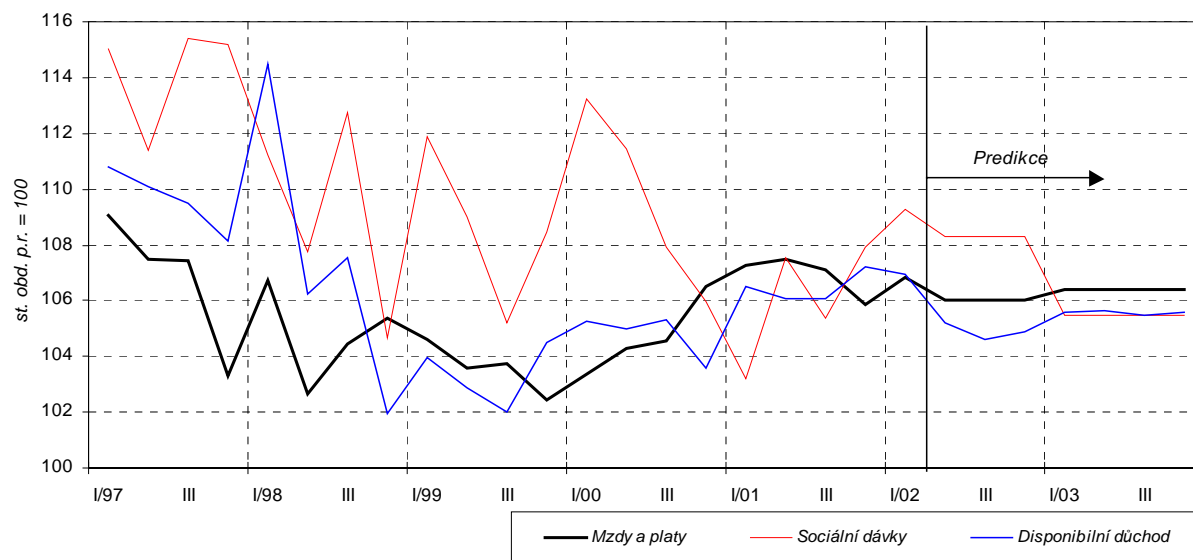
²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

³⁾ Podíl objemu mezd a počtu zaměstnanců (tj. pracovníků pobírajících mzdu a členů produkčních družstev) podle metodiky VŠPS, tj. včetně zaměstnanců malých podniků nezapočítaných do analogického ukazatele ČSÚ.

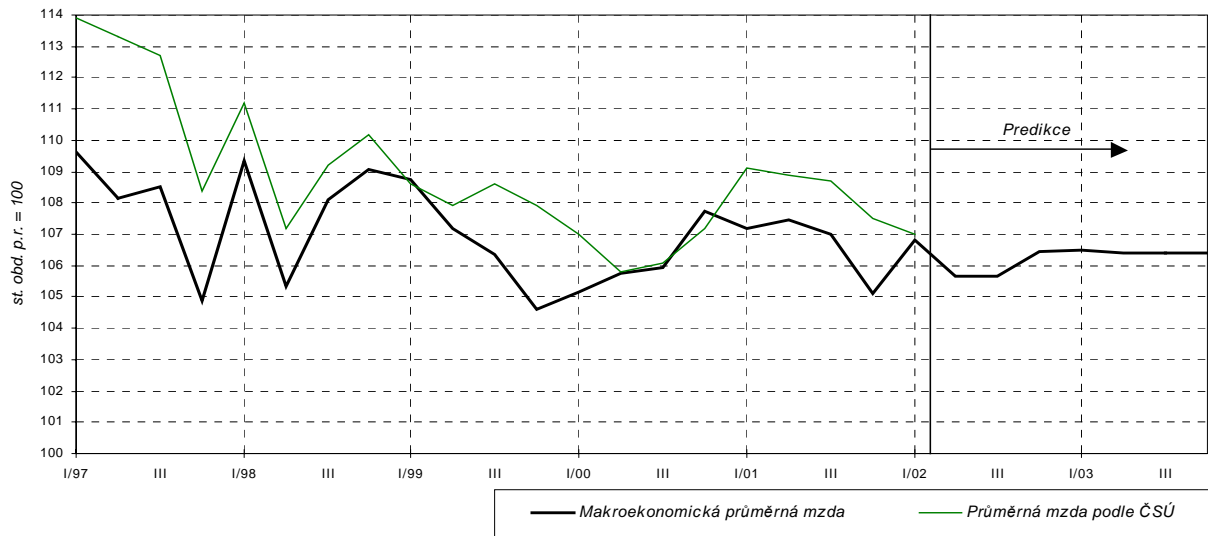
⁴⁾ Podíl běžných daní z důchodu a jmění a sociálních příspěvků na běžných příjmech domácností.

⁵⁾ Objem nominálních náhrad zaměstnancům na jednotku HDP ve stálých cenách.

Čtvrtletní údaje za roky 1996 a 1997 v grafech 7.1 až 7.4 jsou odhadem MF.

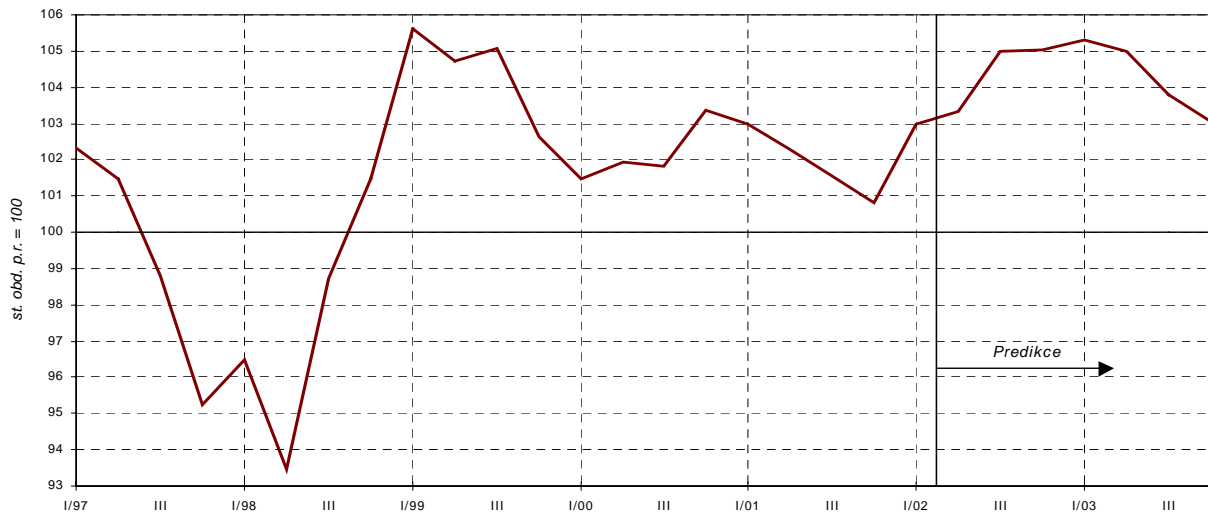
Graf 7.1: **Nominální příjmy domácností - objem**

Graf 7.2: Průměrná mzda nominální

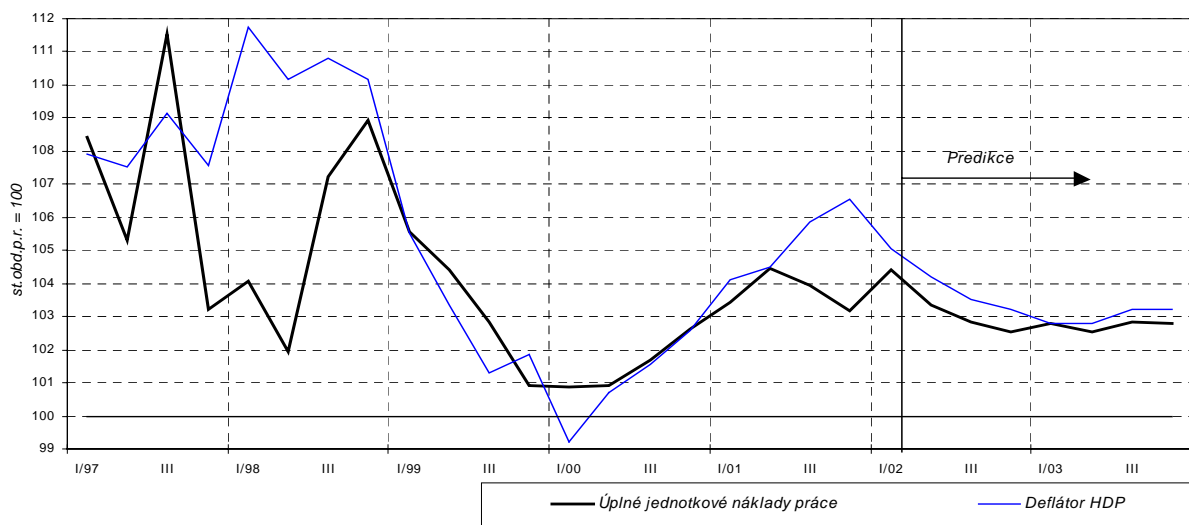

Makroekonomická průměrná mzda je podíl objemu mezd ze systému národních účtů a počtu zaměstnanců (tj. pracovníků pobírajících mzdu a členů produkčních družstev) podle metodiky VŠPS, tj. včetně zaměstnanců malých podniků nezahrnutých do ukazatele ČSÚ.

Graf 7.3: Průměrná makroekonomická mzda reálná

Graf 7.4: Úplné jednotkové náklady práce

8 Měnové agregáty

Tabulka 8.1: Měnové agregáty - roční

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	
											Predikce	Predikce
Peněžní zásoba M2 ¹⁾	<i>mld. Kč koncem roku</i>	810,3	975,1	1063,4	1177,8	1241,4	1337,5	1412,3	1596,0	1747	1921	
	<i>předch.r.=100</i>	119,9	120,3	109,1	110,8	105,4	107,7	105,6	113,0	109,5	110,0	
Peníze M1	<i>mld. Kč koncem roku</i>	371,5	424,9	447,1	418,9	404,0	447,8	497,7	583,6	639	706	
	<i>předch.r.=100</i>	115,2	114,4	105,2	93,7	96,4	110,8	111,1	117,3	109,5	110,5	
- Oběživo	<i>mld. Kč koncem roku</i>	84,0	104,3	118,9	119,3	127,2	157,9	171,8	180,4	191	201	
	<i>předch.r.=100</i>	140,5	124,2	114,0	100,3	106,6	124,1	108,8	105,0	106,0	105,0	
- Vklady na viděnou	<i>mld. Kč koncem roku</i>	287,5	320,6	328,2	299,6	276,8	289,9	325,9	403,2	448	505	
	<i>předch.r.=100</i>	109,9	111,5	102,4	91,3	92,4	104,7	112,4	123,7	111,0	112,8	
Quasi - peníze	<i>mld. Kč koncem roku</i>	438,8	550,2	616,3	758,9	837,4	889,7	914,6	1012,4	1108	1215	
	<i>předch.r.=100</i>	124,4	125,4	112,0	123,1	110,3	106,2	102,8	110,7	109,5	109,7	
- Termínovaná depozita ²⁾	<i>mld. Kč koncem roku</i>	378,0	490,0	545,3	622,8	699,0	744,4	759,0	855,0	951	1050	
	<i>předch.r.=100</i>	127,9	129,6	111,3	114,2	112,2	106,5	102,0	112,6	111,2	110,4	
- Vklady v cizí měně	<i>mld. Kč koncem roku</i>	60,8	60,2	71,0	136,1	138,4	145,3	155,6	157,4	157	165	
	<i>předch.r.=100</i>	105,9	99,0	117,9	191,7	101,7	105,0	107,1	101,2	100,0	105,0	
Rychlost obrátu M2 ³⁾		1,61	1,57	1,52	1,53	1,57	1,50	1,46	1,44	1,40	1,37	
Rychlost obrátu M1 ³⁾		3,41	3,57	3,72	4,18	4,83	4,59	4,16	4,02	3,85	3,72	

K 1.1.2002 došlo k metodické změně: do peněžních agregátů ČNB nejsou zahrnovány mimorozpočtové prostředky vládního sektoru. V čistém úvěru vládnímu sektoru jsou nově začleněny mimorozpočtové zdroje místních vlád. Mimorozpočtové zdroje ústřední vlády a ostatní zdroje vládního sektoru jsou vykázány v rámci ostatních čistých položek.

¹⁾ Upraveno o float v letech 1993 a 1994 a vklad SPT Telecom u ČNB v letech 1995 a 1996.

²⁾ Včetně vkladových certifikátů, depozitních směnek a ostatních dluhopisů.

³⁾ Podíl HDP na průměrné velikosti peněžního agregátu v průběhu roku.

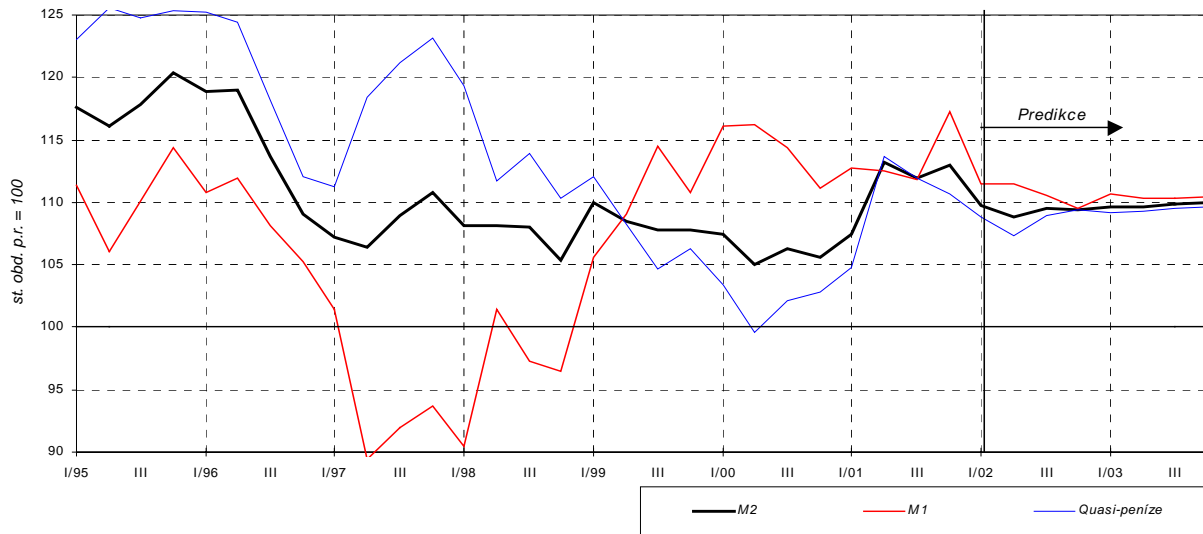
Prameny: ČNB, propočty MF ČR.

Tabulka 8.2: Měnové agregáty - čtvrtletní

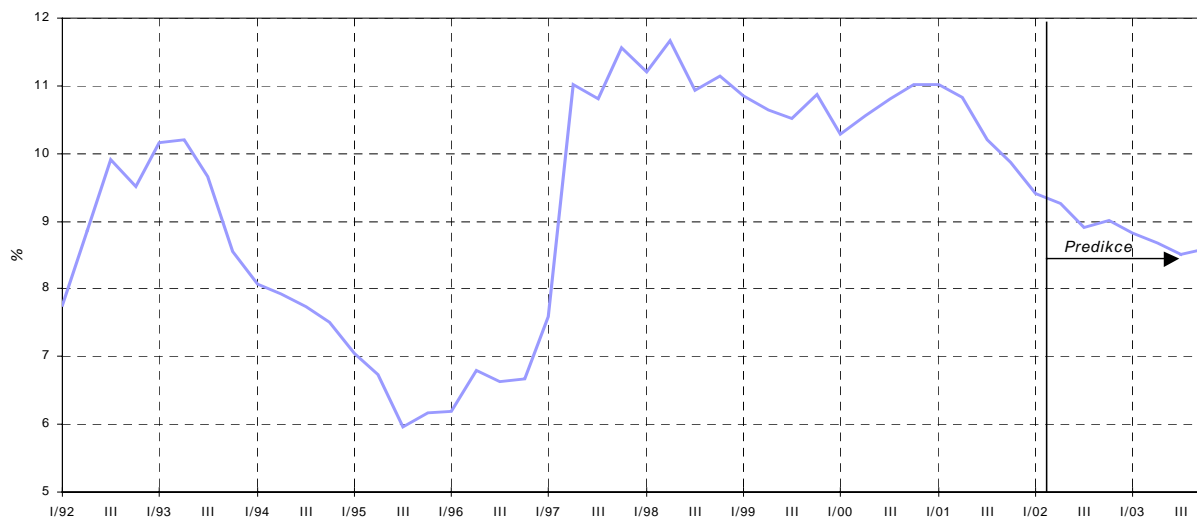
		2001				2002			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
							Odhad	Predikce	Predikce
Peněžní zásoba M2	<i>mld. Kč koncem období</i>	1440,6	1514,1	1532,5	1596,0	1581,6	1647	1678	1747
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,5	113,3	111,9	113,0	109,8	108,8	109,5	109,5
Peníze M1	<i>mld. Kč koncem období</i>	510,4	544,1	556,5	583,6	568,8	607	615	639
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	112,7	112,5	111,8	117,3	111,4	111,5	110,5	109,5
- Oběživo	<i>mld. Kč koncem období</i>	171,5	173,9	177,1	180,4	182,8	185	188	191
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	109,2	98,3	102,2	105,0	106,6	106,5	106,0	106,0
- Vklady na viděnou	<i>mld. Kč koncem období</i>	338,9	370,2	379,4	403,2	386,0	421	427	448
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	114,6	120,7	117,0	123,7	113,9	113,8	112,6	111,0
Quasi - peníze	<i>mld. Kč koncem období</i>	930,2	970,0	976,0	1012,4	1012,8	1041	1063	1108
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	104,8	113,7	112,0	110,7	108,9	107,3	108,9	109,5
- Termínovaná depozita ¹⁾	<i>mld. Kč koncem období</i>	771,5	806,0	819,7	855,0	863,9	888	914	951
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,9	113,2	113,3	112,6	112,0	110,2	111,5	111,2
- Vklady v cizí měně	<i>mld. Kč koncem období</i>	158,7	164,0	156,3	157,4	148,9	152	150	157
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	115,2	116,3	105,5	101,2	93,8	93,0	95,7	100,0

¹⁾ Včetně vkladových certifikátů a depozitních směnek.

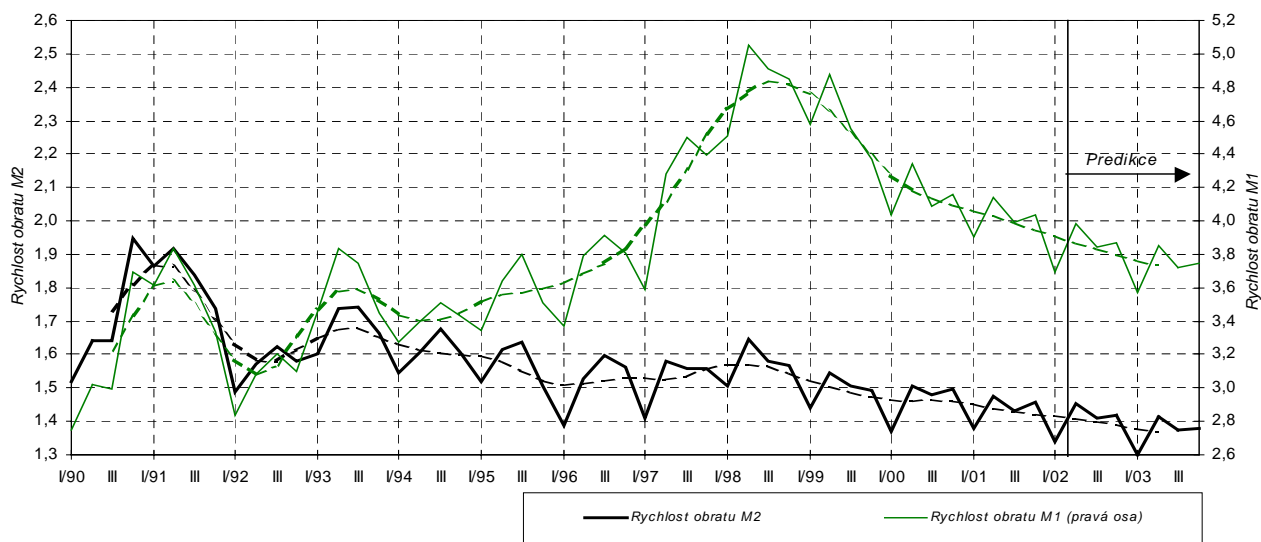
Graf 8.1: Měnové agregáty

Graf 8.2: Podíl vkladů v cizích měnách na peněžní zásobě M2

Graf 8.3: Rychlost obrátu peněžní jednotky HDP v b.c. přepočtený na roční hodnoty / peněžní agregát

Tabulka 9.1: Úrokové sazby a ceny kapitálového trhu – roční průměrné sazby - v % p.a.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
								Predikce	Predikce	Výhled
Úrokové sazby z celkových stavů úvěrů	12,80	12,54	13,22	12,86	8,69	7,16	7,05	6,4	6,4	6,6
Úrokové sazby z vkladů	6,96	6,79	7,72	8,09	4,47	3,39	2,97	2,4	2,5	2,7
- na viděnou	2,54	2,55	2,24	2,01	1,83	1,62	1,54	1,4	1,4	1,5
- termínovaných	10,22	9,45	10,43	10,53	5,60	4,25	3,70	3,0	3,1	3,3
Úroková marže	5,85	5,75	5,50	4,77	4,22	3,76	4,08	4,0	3,9	3,9
PRIBOR 3M ¹⁾	10,86	11,98	15,97	14,33	6,84	5,36	5,18	4,0	4,1	4,7
Výnos 5L státních dluhopisů do doby splatnosti ²⁾	9,3	10,03	10,53	12,12	7,57	6,77	5,97	4,9	5,2	5,6
Průměrné reálné sazby ze stavů úvěrů ³⁾	5,2	7,9	7,1	10,4	5,1	1,5	6,0	5,9	3,8	4,0
Průměrné čisté reálné sazby z termínovaných vkladů ⁴⁾	0,7	-0,5	-1,1	2,0	2,2	-0,4	-0,9	1,0	-0,8	-0,9
Diskontní sazba (konec roku)	9,5	10,5	13,0	7,5	5,0	5,0	3,75	.	.	.
Repo 2T (konec roku)	11,3	12,4	14,75	9,5	5,25	5,25	4,75	.	.	.
Lombardní sazba (konec roku)	12,5	14,0	23,0	12,5	7,5	7,5	5,75	.	.	.
Index BCPP PX-50 ⁵⁾	437	521	531	440	455	552	411	.	.	.
st. obd. p.r. =100	54,0	119,1	102,0	82,8	103,5	121,3	74,5	.	.	.

Predikce a výhled úrokových sazeb mezibankovního peněžního trhu byly zpracovány na základě úrokových swapů.

¹⁾ 3měsíční sazba PRIBOR na mezibankovním peněžním trhu.

²⁾ Za rok 1995 jsou uvedeny náklady primární emise dluhopisů, v letech 1996 a 1997 výnos nedaněných státních dluhopisů na sekundárním trhu do doby splatnosti (ukazatel Patria Finance VSD5), od roku 1998 výnos daněných státních dluhopisů (ukazatel VSD5) na sekundárním trhu. Od Q4/99 byl ukazatel rozšířen o dluhopis EIB 8,2/09 a přejmenován na GBC5.

³⁾ Deflováno růstem cen průmyslových výrobců v průběhu roku.

⁴⁾ Deflováno růstem spotřebitelských cen v průběhu roku, od r. 1993 uvažována jednotná 15% daň z kapitálových výnosů.

⁵⁾ Průměrná hodnota indexu Burzy cenných papírů Praha PX50 - predikci neprovádíme.

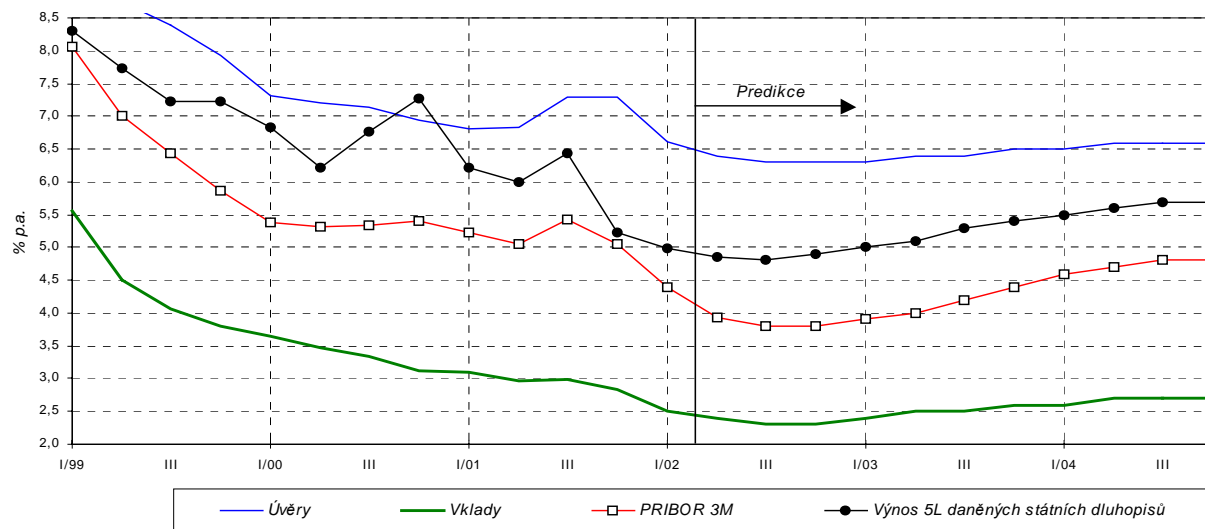
Prameny: ČNB, Patria Finance, Burza cenných papírů Praha, propočty MF ČR.

Tabulka 9.2: Úrokové sazby a ceny kapitálového trhu – čtvrtletní průměrné sazby - v % p.a.

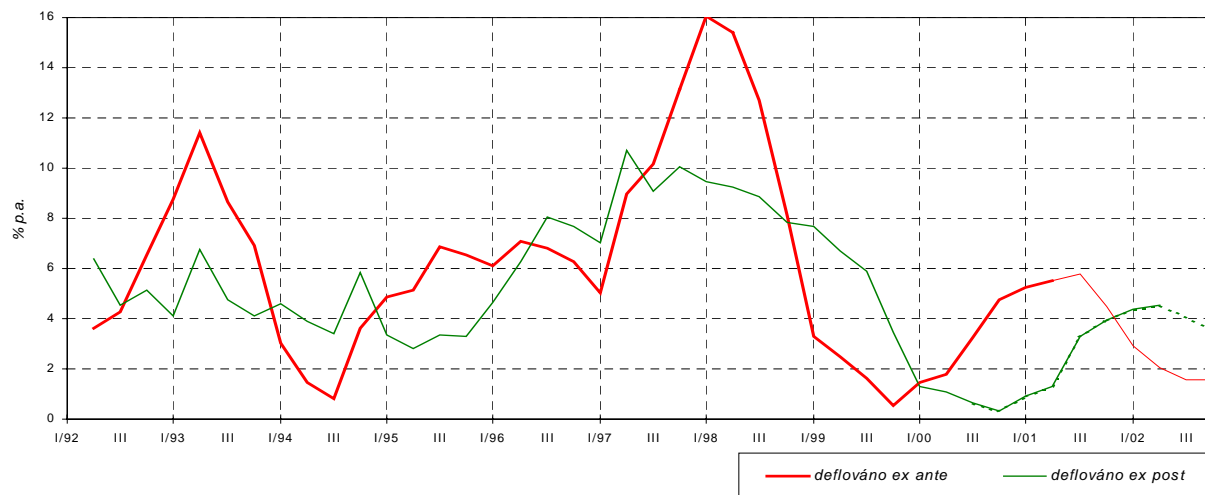
	2001				2002			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	
Úrokové sazby z celkových stavů úvěrů	6,81	6,83	7,29	7,28	6,61	6,4	6,3	6,3
Úrokové sazby z vkladů	3,10	2,97	2,99	2,83	2,51	2,4	2,3	2,3
- na viděnou	1,55	1,53	1,54	1,53	1,48	1,4	1,3	1,3
- termínovaných	3,84	3,70	3,73	3,54	3,10	3,0	2,9	2,9
Úroková marže	3,71	3,86	4,30	4,46	4,10	4,0	4,0	4,0
PRIBOR 3M	5,22	5,04	5,42	5,05	4,39	3,94	3,8	3,8
Výnos 5L státních dluhopisů do doby splatnosti ¹⁾	6,22	6,00	6,43	5,23	4,98	4,86	4,8	4,9
Diskontní sazba (konec období)	4,00	4,00	4,25	3,75	3,25	3,25	.	.
Repo 2T (konec období)	5,00	5,00	5,25	4,75	4,25	4,25	.	.
Lombardní sazba (konec období)	6,00	6,00	6,25	5,75	5,25	5,25	.	.
Index BCPP PX-50	472	424	367	380	416	452	.	.
st. obd. p.r. =100	78,1	73,1	67,3	79,7	88,1	106,6	.	.

¹⁾ Viz poznámka 2 u tabulky 9.1.

Graf 9.1: Přehled úrokových sazeb

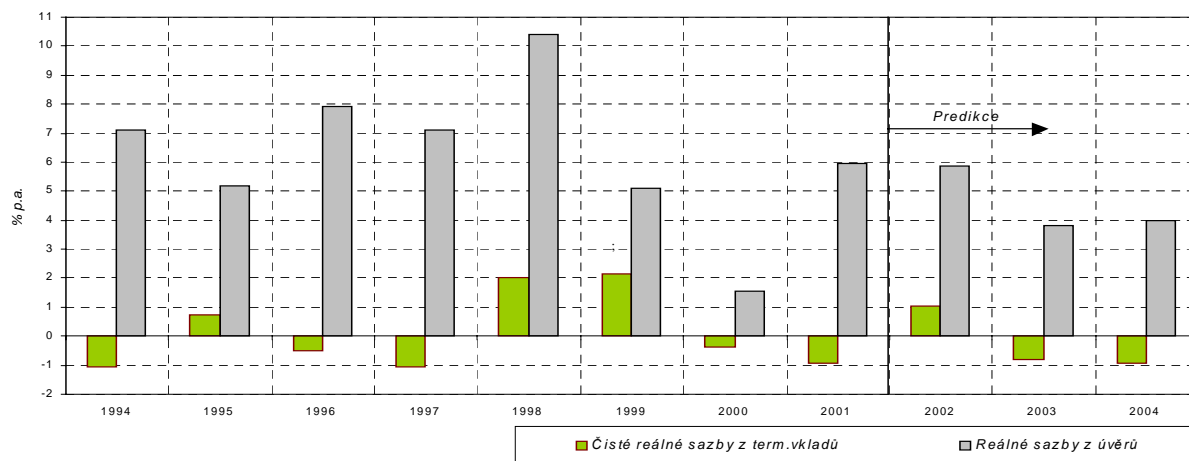
Graf 9.2: Reálné sazby mezibankovního trhu
PRIBOR 1R deflovaný indexem cen průmyslových výrobců

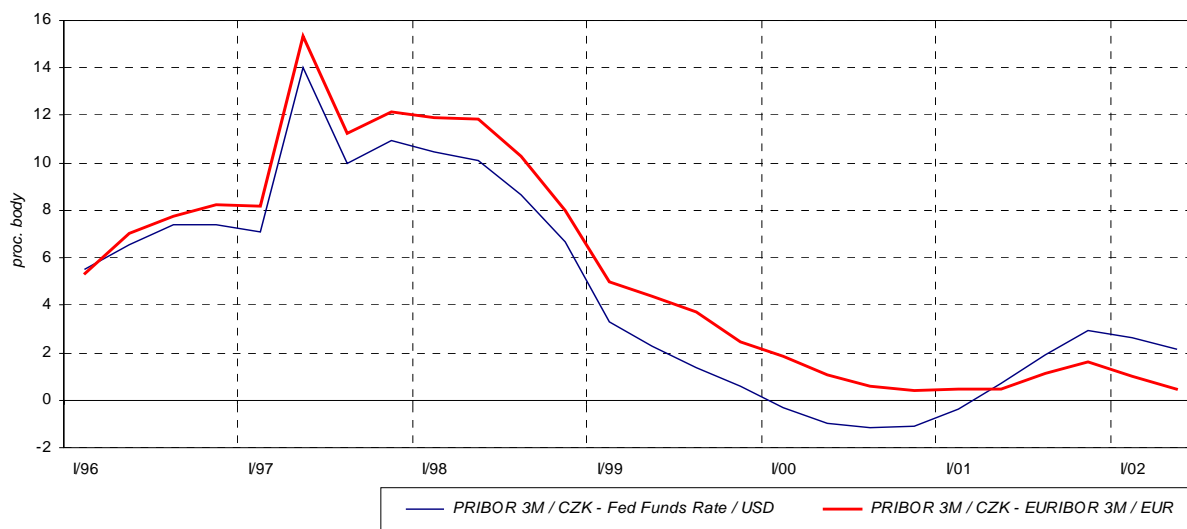
Roční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu deflovaná cenami průmyslových výrobců. Při deflování ex post je použit růst cen za uplynulá čtyři čtvrtletí. Při deflování ex ante je použit růst cen v následujících čtyřech čtvrtletích, tedy do splatnosti mezibankovního úvěru. V případě, že skutečné hodnoty růstu cen ještě nejsou známy, je použito predikce. Deflování ex ante podle našeho názoru lépe odráží ekonomický charakter reálných úrokových sazeb.

Graf 9.3: Průměrné reálné sazby z úvěrů a termínovaných vkladů

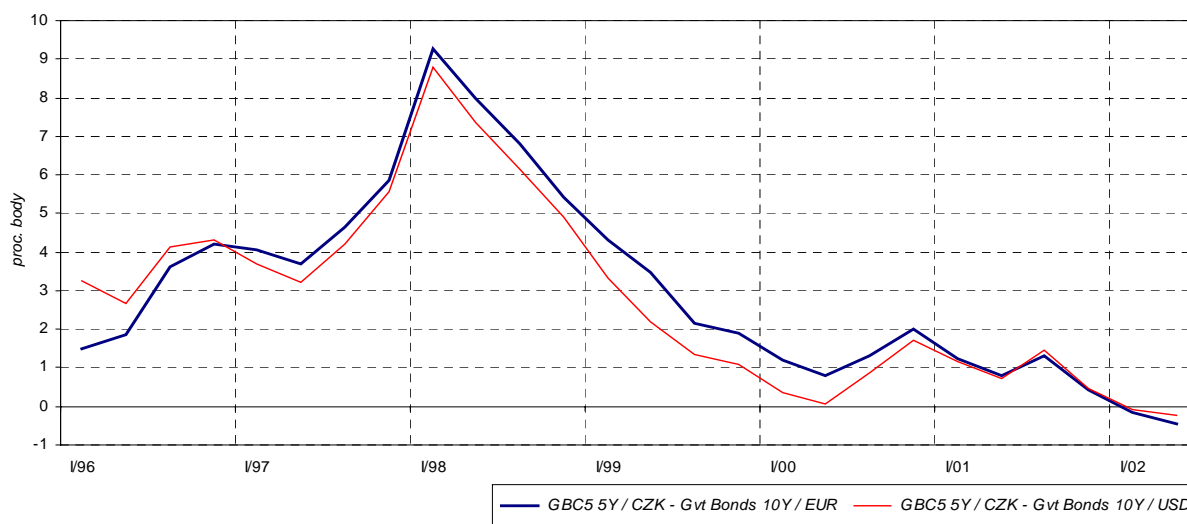
Sazby z úvěrů deflované růstem indexu cen průmyslových výrobců v průběhu roku, sazby z termínovaných vkladů po zdanění deflované růstem CPI v průběhu roku.

Graf 9.4: Krátkodobý úrokový diferencál

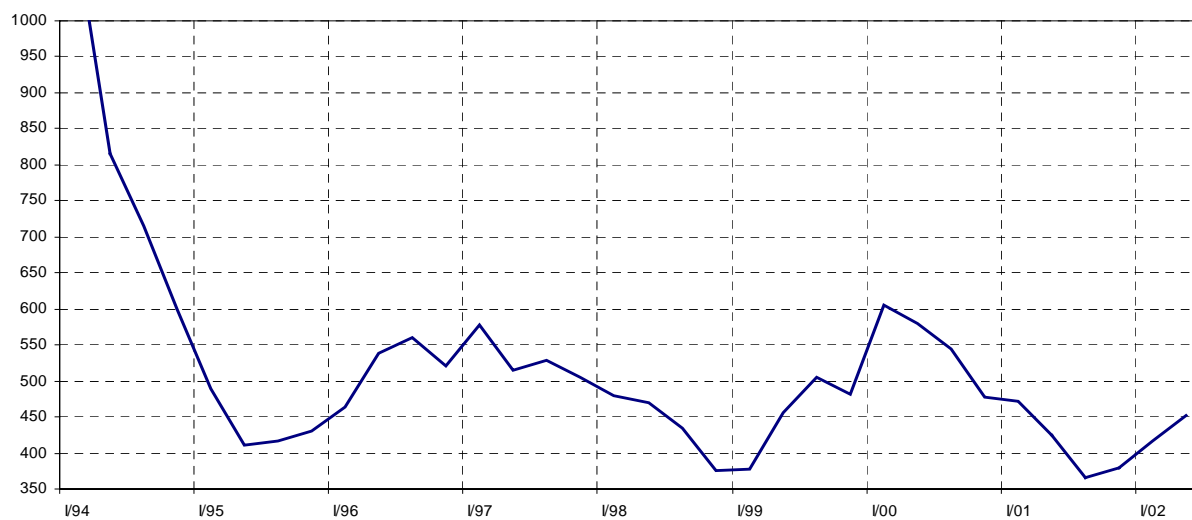

Graf 9.5: Dlouhodobý úrokový diferencál

Graf 9.6: Ceny kapitálového trhu

index Burzy cenných papírů Praha PX-50, čtvrtletní průměry

Tabulka 10.1: Vládní sektor - příjmy

		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
										<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>
Konsolidované příjmy vládního sektoru ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	446,7	504,3	578,4	634,4	665,3	709,4	744,0	781,0	852,9	894
	<i>předch.r.=100</i>	.	112,9	114,7	109,7	104,9	106,6	104,9	105,0	109,2	104,8
Celkové příjmy konsolidované (včetně grantů)											
- státního rozpočtu (včetně SFA) ²⁾	<i>mld. Kč</i>	348,9	389,1	428,4	461,4	486,0	521,2	545,8	575,1	604,5	650
	<i>předch.r.=100</i>	.	111,5	110,1	107,7	105,3	107,2	104,7	105,4	105,1	107,5
- zdravotních pojišťoven ³⁾	<i>mld. Kč</i>	52,9	64,8	73,6	87,1	95,7	104,8	112,5	117,7	132,3	138
	<i>předch.r.=100</i>	.	122,5	113,6	118,4	109,8	109,5	107,4	104,7	112,3	104,3
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i>	9,5	8,4	15,4	8,7	8,0	7,1	5,8	8,5	35,2	27
	<i>předch.r.=100</i>	.	88,4	183,3	56,3	92,9	87,7	82,6	146,4	412,4	78,0
- územních samosprávných celků ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	91,9	112,2	130,0	163,8	145,3	157,2	165,6	181,8	192,4	235
	<i>předch.r.=100</i>	.	122,1	115,9	126,0	88,7	108,1	105,4	109,8	105,8	122,1
Daňové příjmy celkem ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	393,0	446,0	511,2	569,8	610,6	652,6	688,2	721,1	782,0	832
	<i>předch.r.=100</i>	.	113,5	114,6	111,5	107,2	106,9	105,5	104,8	108,5	106,4
- státního rozpočtu (včetně SFA)	<i>mld. Kč</i>	324,2	349,0	391,2	440,1	464,2	495,9	525,4	545,1	582,5	609
	<i>předch.r.=100</i>	.	107,6	112,1	112,5	105,5	106,8	106,0	103,7	106,9	104,5
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	36,4	49,2	58,9	68,2	76,6	80,2	84,0	89,0	102,3	106
	<i>předch.r.=100</i>	.	135,2	119,7	115,8	112,3	104,7	104,7	106,0	115,0	103,5
- mimorozpočtových fondů ⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	2,3	2,0	1,7	18,8	20
	<i>předch.r.=100</i>	x	x	x	x	x	86,5	90,6	85,0	1083,8	105,0
- územních samosprávných celků	<i>mld. Kč</i>	37,6	54,4	68,2	70,0	76,1	83,3	87,0	95,8	88,8	109
	<i>předch.r.=100</i>	.	144,7	125,4	102,6	108,7	109,5	104,4	110,1	92,7	122,7
Daně na zboží a služby	<i>mld. Kč</i>	137,8	154,9	173,6	196,2	211,3	216,5	240,3	247,6	255,5	253
	<i>předch.r.=100</i>	.	112,4	112,1	113,0	107,7	102,5	111,0	103,1	103,2	98,9
- daň z přidané hodnoty	<i>mld. Kč</i>	77,1	85,8	94,8	109,3	117,7	119,4	138,3	145,9	150,9	147
	<i>předch.r.=100</i>	.	111,3	110,5	115,3	107,6	101,5	115,9	105,5	103,4	97,3
- spotřební daně	<i>mld. Kč</i>	40,0	46,4	56,7	61,2	64,2	67,8	73,1	70,9	76,3	78
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,0	122,2	107,9	104,9	105,7	107,9	96,9	107,6	101,7
- clo	<i>mld. Kč</i>	15,2	17,4	17,4	19,7	14,9	13,6	12,1	13,6	10,0	10
	<i>předch.r.=100</i>	.	114,5	100,0	113,1	75,9	91,2	88,5	113,0	73,6	97,9
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	5,5	5,3	4,7	6,1	14,5	15,7	16,7	17,2	18,3	18
	<i>předch.r.=100</i>	.	96,4	88,7	128,8	240,3	108,0	106,6	102,7	106,3	100,9
Pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení	<i>mld. Kč</i>	132,1	162,3	192,5	222,2	246,8	263,1	271,3	287,4	318,9	341
	<i>předch.r.=100</i>	.	122,9	118,6	115,4	111,0	106,6	103,1	105,9	111,0	107,0
- státního rozpočtu (včetně SFA)	<i>mld. Kč</i>	100,9	119,7	140,7	162,5	179,1	191,9	197,6	208,9	227,1	247
	<i>předch.r.=100</i>	.	118,6	117,5	115,5	110,2	107,2	102,9	105,7	108,7	108,7
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	36,4	49,2	58,9	68,2	76,6	80,2	84,0	89,0	102,3	106
	<i>předch.r.=100</i>	.	135,2	119,7	115,8	112,3	104,7	104,7	106,0	115,0	103,5
Daně z příjmu, majetku a ostatní	<i>mld. Kč</i>	123,1	128,8	145,1	150,5	152,6	173,0	176,6	186,1	207,6	238
	<i>předch.r.=100</i>	.	104,6	112,7	103,7	101,4	113,4	102,1	105,4	111,6	114,7
- daň z příjmu fyzických osob	<i>mld. Kč</i>	29,7	54,5	68,6	80,5	87,9	94,9	95,3	98,3	104,4	117
	<i>předch.r.=100</i>	.	183,5	125,9	117,4	109,1	108,0	100,4	103,1	106,2	112,0
- daň z příjmu právnických osob	<i>mld. Kč</i>	70,9	63,8	66,5	61,8	55,6	67,6	70,1	75,8	92,0	109
	<i>předch.r.=100</i>	.	90,0	104,2	92,9	89,9	121,6	103,8	108,1	121,4	118,0
- daně z majetku a ostatní	<i>mld. Kč</i>	22,5	10,5	10,0	8,1	9,1	10,5	11,2	12,1	11,2	13
	<i>předch.r.=100</i>	.	46,7	95,2	81,1	112,4	115,1	107,0	107,4	92,9	112,6
Nedaňové a kapitálové příjmy	<i>mld. Kč</i>	53,7	58,3	67,2	65,6	54,6	56,7	55,5	58,7	68,0	62
	<i>předch.r.=100</i>	.	108,6	115,3	97,6	83,3	103,9	97,8	105,8	115,9	90,6

Všecké údaje v tomto oddíle jsou uspořádány podle metodiky GFS (Government Finance Statistics) Mezinárodního měnového fondu.

¹⁾ Údaje byly od roku 1997 podrobeny revizi - objem celkových příjmů a výdajů byl upraven na základě konzultací s MMF o konsolidaci daní, poplatků a ostatních plateb (navýšení příjmů i výdajů o tyto dříve uvažované částky v jednotlivých letech) bez dopadu na celkové saldo veřejných rozpočtů.

²⁾ Od roku 2000 jsou zde zohledněny i operace Národního fondu (předstrukturální fondy EU); SFA = Státní finanční aktiva.

³⁾ U zdravotních pojišťoven se od roku 1999 používá nový systém účtování.

⁴⁾ Územní samosprávné celky tvoří od roku 2001 obce a nově vzniklé kraje, do roku 2000 tato položka představuje obce a okresy (od roku 2001 jsou okresy kapitálovou Státního rozpočtu).

Údaje za rok 1999 až 2001 byly revidovány na základě nových informací tj. přesun příjmů z prodeje hlasovacích práv k distribučním společnostem z kapitálových příjmů do položky splátky půjček (s dopadem do salda bez čistých půjček).

⁵⁾ Součtové údaje u daňových příjmů celkem a u pojistného na sociální zabezpečení jsou sníženy o část příspěvku zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění (zaměstnanců vládního sektoru), která podléhá konsolidaci.

⁶⁾ Mimorozpočtové fondy: Fond národního majetku ČR, Pozemkový fond ČR, Státní fond kultury, Státní fond životního prostředí, Státní fond pro zúrodnění půdy, Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie, od roku 2000 Státní fond dopravní infrastruktury a Státní fond rozvoje bydlení, od roku 2001 Státní zemědělský intervenční fond.

Prameny: MF ČR.

Tabulka 10.2: Vládní sektor - výdaje

		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
										Předb.	Předikce
Konsolidované výdaje VS vč. čistých půjček ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	420,1	495,0	573,6	638,7	685,2	737,5	755,0	843,0	905,0	970
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,8	115,9	111,4	107,3	107,6	102,4	111,6	107,4	107,2
Konsolidované výdaje VS bez čistých půjček	<i>mld. Kč</i>	442,8	518,8	593,9	660,5	700,8	752,7	796,4	867,9	963,9	1117
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,2	114,5	111,2	106,1	107,4	105,8	109,0	111,1	115,9
Celkové výdaje konsolidované (včetně čistých půjček)											
- státního rozpočtu (včetně SFA)	<i>mld. Kč</i>	344,2	374,3	431,8	466,8	503,5	546,8	580,6	626,9	671,2	717
	<i>předch.r.=100</i>	.	108,7	115,4	108,1	107,9	108,6	106,2	108,0	107,1	106,9
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	47,9	67,3	78,1	90,1	97,2	105,8	110,0	115,6	130,8	137
	<i>předch.r.=100</i>	.	140,5	116,0	115,4	107,8	108,9	104,0	105,1	113,2	104,8
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i>	-5,2	11,5	2,7	-1,1	7,2	10,7	3,8	17,9	10,8	29
	<i>předch.r.=100</i>	.	x	23,5	x	x	147,7	35,6	469,8	60,6	269,4
- územních samosprávných celků ²⁾	<i>mld. Kč</i>	89,6	112,1	132,3	171,1	150,1	155,7	147,1	184,3	203,6	244
	<i>předch.r.=100</i>	.	125,1	118,0	129,3	87,7	103,7	94,5	125,2	110,5	119,6
Nákup zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	126,9	130,4	123,4	139,3	139,7	151,4	161,3	171,0	175,0	200
	<i>předch.r.=100</i>	.	102,8	94,6	112,9	100,3	108,4	106,5	106,0	102,4	114,2
- mzdy, platy	<i>mld. Kč</i>	37,1	48,6	50,3	57,4	62,3	62,6	69,4	70,3	76,2	74
	<i>předch.r.=100</i>	.	131,0	103,5	114,1	108,5	100,6	110,8	101,2	108,5	97,0
- ostatní nákupy zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	89,8	81,8	73,1	81,9	77,4	88,7	91,8	100,6	98,8	126
	<i>předch.r.=100</i>	.	91,1	89,4	112,1	94,4	114,7	103,5	109,6	98,1	127,6
Transfery domácnostem a neziskovým org.	<i>mld. Kč</i>	169,5	205,6	241,3	278,2	316,8	345,0	371,1	399,1	433,6	466
	<i>předch.r.=100</i>	.	121,3	117,4	115,3	113,9	108,9	107,6	107,6	108,6	107,6
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	46,2	63,2	74,1	86,3	93,0	101,5	106,4	111,4	126,6	132
	<i>předch.r.=100</i>	.	136,8	117,2	116,4	107,8	109,1	104,8	104,8	113,7	104,1
- důchody (včetně transferů do zahraničí)	<i>mld. Kč</i>	76,6	88,2	109,8	127,6	151,1	166,1	177,9	186,9	201,1	216
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,1	124,5	116,2	118,4	109,9	107,1	105,1	107,6	107,3
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	46,7	54,2	57,4	64,3	72,7	77,4	86,9	100,8	105,8	119
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,1	105,9	112,1	113,1	106,4	112,2	116,1	104,9	112,2
Dotace podnikům a fin. institucím	<i>mld. Kč</i>	65,4	83,9	114,7	126,1	131,0	140,9	141,5	160,4	212,7	284
	<i>předch.r.=100</i>	.	128,3	136,7	109,9	103,9	107,5	100,4	113,4	132,6	133,7
- transformačním institucím (TI) ³⁾	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,0	3,4	10,3	11,2	18,4	7,8	20,2	51,2	88
	<i>předch.r.=100</i>	.	x	x	302,9	108,3	164,7	42,2	260,1	253,6	171,8
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	65,4	83,9	111,3	115,8	119,9	122,5	133,8	140,3	161,5	196
	<i>předch.r.=100</i>	.	128,3	132,7	104,0	103,5	102,2	109,2	104,9	115,2	121,6
Úroky	<i>mld. Kč</i>	17,7	15,4	16,6	16,3	20,8	21,4	19,5	21,2	21,8	25
	<i>předch.r.=100</i>	.	87,0	107,8	98,0	127,6	102,9	91,5	108,2	103,1	113,7
Kapitálové výdaje	<i>mld. Kč</i>	63,1	83,4	98,0	100,6	92,5	94,1	103,0	116,2	120,8	142
	<i>předch.r.=100</i>	.	132,2	117,5	102,6	92,0	101,7	109,5	112,9	103,9	117,5
Čisté půjčky	<i>mld. Kč</i>	-22,7	-23,8	-20,3	-21,8	-15,6	-15,2	-41,4	-24,9	-58,8	-147
	<i>předch.r.=100</i>	.	104,8	85,3	107,2	71,7	97,4	272,4	60,3	235,9	250,0
- z toho příjmy z privatizace (-) ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	-26,3	-31,7	-27,1	-25,7	-13,8	-15,5	-26,0	-20,5	-59,9	-138
	<i>předch.r.=100</i>	.	120,3	85,6	94,6	53,9	111,6	168,4	78,9	291,6	229,9

¹⁾ Viz pozn. ¹⁾ u tab. 10.1; čisté půjčky = poskytnuté půjčky minus splátky půjček, jedná se o příjmové a výdajové operace spojené se změnou stavu majetkových účastí státu a dalšího finančního majetku: nákup a prodej akcií a majetkových podílů (privatizační příjmy), splátky dříve poskytnutých vládních půjček, realizace státních záruk za předpokladu jejich budoucího opětovného splacení apod.

²⁾ Viz pozn. ⁴⁾ u tab. 10.1.

³⁾ Dotace transformačním institucím zahrnují úhrady ztrát ČKA/KoB a dotace z FNM pro finanční skupinu ČKA/KoB a Českou inkasní.

⁴⁾ Příjmy z privatizace se v metodice GFS uvádějí jako položka snižující výdaje.

Tabulka 10.3: Vládní sektor - saldo a dluh

		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
										Předb.	Předikce
Konsolidované saldo VS vč. čistých půjček 1)	<i>mld. Kč</i>	26,6	9,3	4,8	-4,3	-19,8	-28,2	-11,1	-62,0	-52,2	-76,6
Konsolidované saldo VS bez čistých půjček	<i>mld. Kč</i>	3,9	-14,5	-15,5	-26,0	-35,4	-43,3	-52,5	-86,9	-111,0	-223,7
Celkové saldo 2)											
- státního rozpočtu (včetně SFA) 3)	<i>mld. Kč</i>	4,7	14,8	-3,4	-5,4	-17,5	-25,6	-34,8	-51,8	-66,7	-67,8
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	5,0	-2,5	-4,5	-3,0	-1,5	-1,1	2,5	2,1	1,4	0,8
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i>	14,7	-3,1	12,7	9,8	0,8	-3,6	2,0	-9,4	24,3	-1,8
- územních samosprávných celků	<i>mld. Kč</i>	2,3	0,1	-2,3	-7,3	-4,8	1,5	18,5	-2,5	-11,2	-8,6
Hrubý vládní dluh konsol. (koncem roku) 4)	<i>mld. Kč</i>	191,8	207,8	210,9	206,7	217,5	240,0	275,2	332,4	404,5	464,6
	<i>předch.r.=100</i>	.	108,4	101,5	98,0	105,2	110,3	114,7	120,8	121,7	114,9
- státního rozpočtu (včetně SFA)	<i>mld. Kč</i>	158,8	161,7	154,4	161,6	172,2	193,6	226,8	287,4	342,5	411
	<i>předch.r.=100</i>	.	101,8	95,5	104,7	106,6	112,4	117,1	126,7	119,1	120,0
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	0,0	0,8	0,4	1,2	2,4	1,7	1,2	0,7	0,5	0,4
	<i>předch.r.=100</i>	.	x	45,1	325,8	204,6	70,8	68,5	61,9	64,8	82,4
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i>	30,0	32,8	40,2	22,5	17,2	15,0	16,6	14,3	22,4	2,4
	<i>předch.r.=100</i>	.	109,5	122,4	56,2	76,3	87,2	110,7	85,9	157,2	10,5
- územních samosprávných celků	<i>mld. Kč</i>	3,1	13,8	19,9	28,1	34,4	39,2	40,3	41,4	49,0	51,0
	<i>předch.r.=100</i>	.	449,1	144,8	140,8	122,6	114,0	102,8	102,8	118,2	104,2
- domácí	<i>mld. Kč</i>	117,1	126,3	133,9	137,4	141,7	175,4	215,1	269,8	373,5	.
	<i>předch.r.=100</i>	.	107,8	106,0	102,6	103,2	123,8	122,6	125,4	138,4	.
- zahraniční	<i>mld. Kč</i>	71,7	69,0	61,0	57,2	49,6	33,9	28,7	29,8	31,0	.
	<i>předch.r.=100</i>	.	96,2	88,4	93,7	86,8	68,3	84,7	104,0	103,9	.
- neidentifikováno 5)	<i>mld. Kč</i>	3,0	12,5	16,0	12,2	26,2	30,7	31,4	32,8	0,0	.

¹⁾ Výsledné saldo v letech 1999 až 2002 bylo na rozdíl od předchozích let ovlivněno přesuny úhrady ztráty KoB. Úhrada ztráty KoB za rok 1998 (cca 14,4 mld. Kč) byla z roku 1999 přesunuta do roku 2000. Ztráta KoB z roku 1999 ve výši 36,1 mld. Kč byla v roce 2001 uhrazena pouze částkou 24 mld. Kč, zbývajících 12,1 mld. Kč bylo uhrazeno v roce 2002. Ztráta KoB z roku 2000 ve výši 3,6 mld. Kč byla řádně uhrazena v roce 2001. V roce 2002 se předpokládá uhrazení části ztráty z roku 2001 ve výši 33,2 mld. Kč.

²⁾ Konsolidované saldo veřejných rozpočtů se liší od součtu sald jednotlivých složek. Příčinou jsou půjčky v rámci vládního sektoru, které jsou zaúčtovány jako výdaj věřitelské složky a financování dlužnické složky veřejných rozpočtů.

³⁾ Očekávaná skutečnost roku 2002.

⁴⁾ Hrubý vládní dluh nezahrnuje nepřímé závazky státu a územně samosprávných celků.

⁵⁾ Část dluhu územně samosprávných celků.

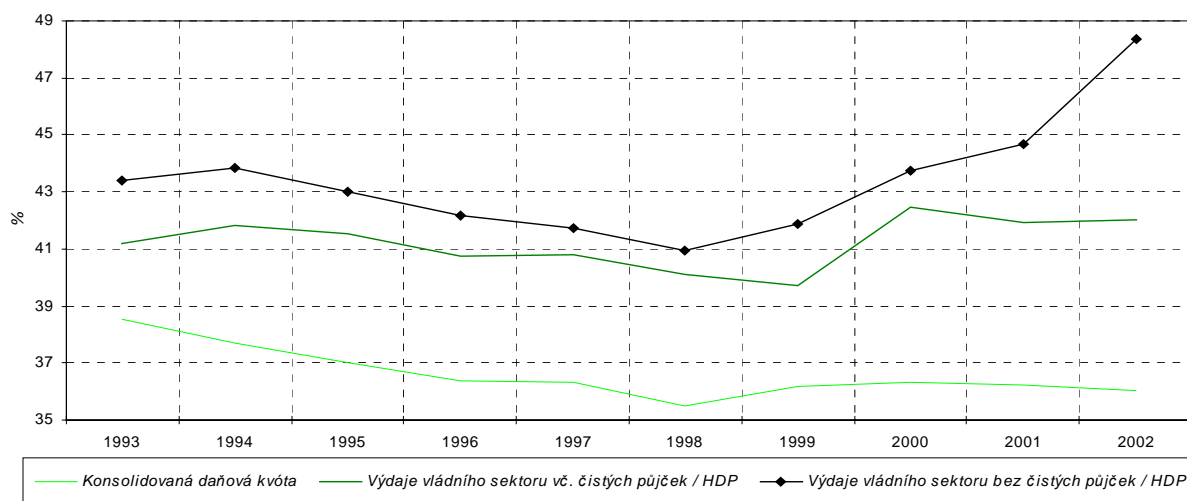
Tabulka 10.4: Vládní sektor - poměrové ukazatele

v % HDP

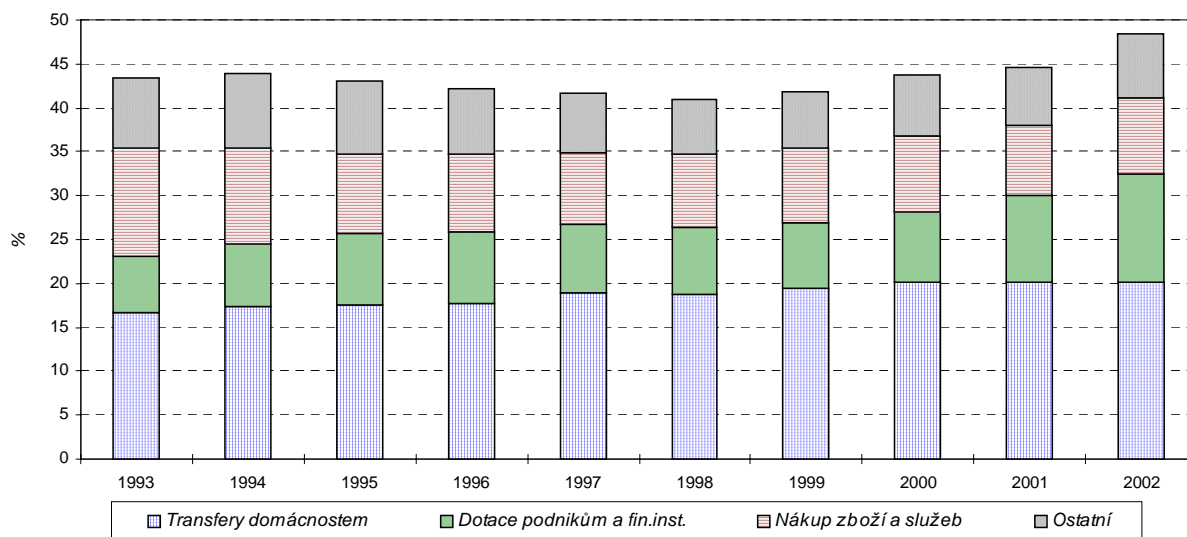
		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
										Předb.	Předikce
Konsolidovaná daňová kvóta ¹⁾	%	38,5	37,7	37,0	36,4	36,3	35,5	36,2	36,3	36,2	36,0
Daně na zboží a služby	%	13,5	13,1	12,6	12,5	12,6	11,8	12,6	12,5	11,8	10,9
Pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení	%	12,9	13,7	13,9	14,2	14,7	14,3	14,3	14,5	14,8	14,8
Daně z příjmu, majetku a ostatní	%	12,1	10,9	10,5	9,6	9,1	9,4	9,3	9,4	9,6	10,3
Výdaje vládního sektoru vč. čistých půjček	%	41,2	41,8	41,5	40,8	40,8	40,1	39,7	42,5	41,9	42,0
Výdaje vládního sektoru bez čistých půjček	%	43,4	43,9	43,0	42,2	41,7	40,9	41,9	43,7	44,7	48,4
Transfery domácnostem a neziskovým org.	%	16,6	17,4	17,5	17,8	18,9	18,8	19,5	20,1	20,1	20,2
Saldo vládního sektoru vč. čistých půjček	%	2,6	0,8	0,3	-0,3	-1,2	-1,5	-0,6	-3,1	-2,4	-3,3
Saldo vládního sektoru bez čistých půjček	%	0,4	-1,2	-1,1	-1,7	-2,1	-2,4	-2,8	-4,4	-5,1	-9,7
Saldo VS očištěné o privatizaci a dotace TI	%	0,0	-1,9	-1,4	-1,3	-1,3	-1,4	-1,5	-3,1	-2,8	-5,5
Úroky	%	1,7	1,3	1,2	1,0	1,2	1,2	1,0	1,1	1,0	1,1
Primární saldo VS očištěné o privatizaci a dotace TI	%	1,8	-0,6	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2	-0,5	-2,1	-1,8	-4,4
Hrubý vládní konsolidovaný dluh (koncem roku)	%	18,8	17,6	15,3	13,2	12,9	13,0	14,5	16,7	18,7	20,1

¹⁾ Jedná se o daňovou kvótu podle metodiky GFS s konsolidací pojistného na sociální a zdravotní pojištění hrazené vládním sektorem jako zaměstnavatelem.

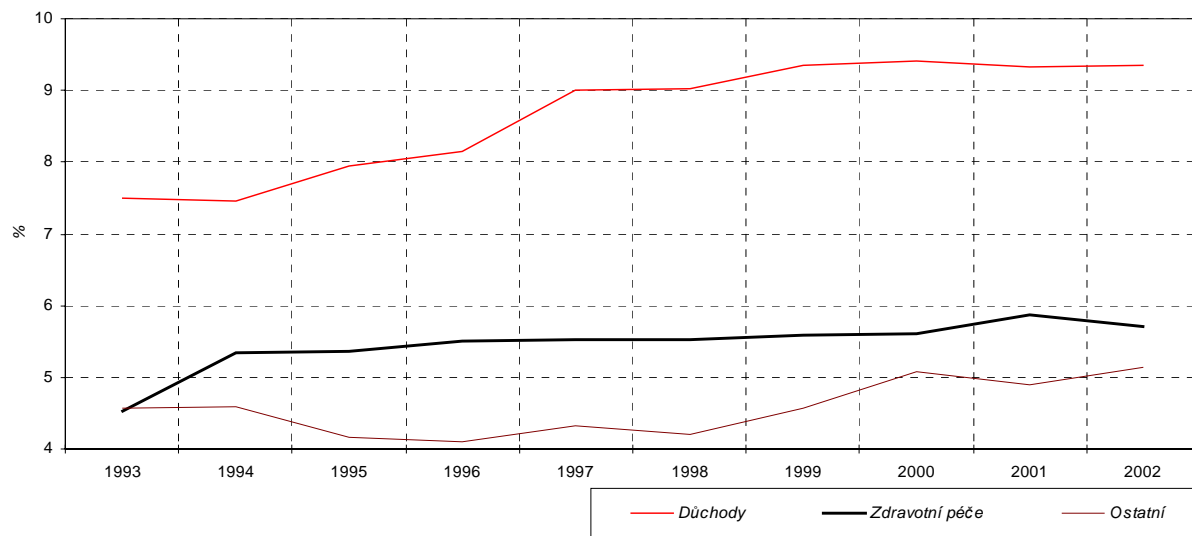
Graf 10.1: Konsolidovaná daňová kvóta a podíl vládních výdajů na HDP

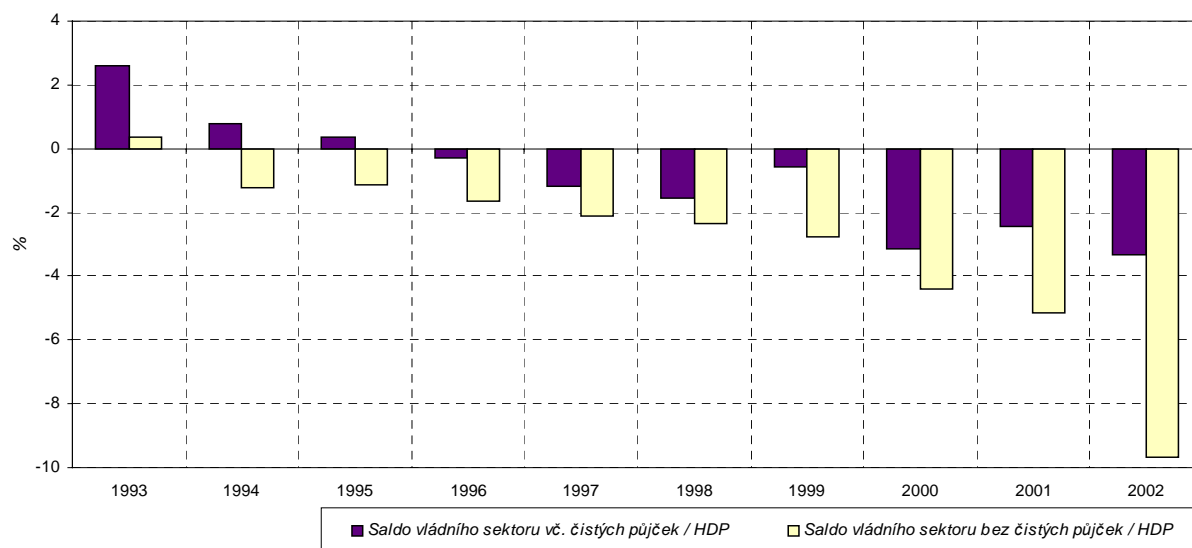
Graf 10.2: Podíl výnosu daní na HDP

Graf 10.3: Podíl konsolidovaných výdajů vládního sektoru na HDP
výdaje bez zahrnutí čistých půjček / HDP

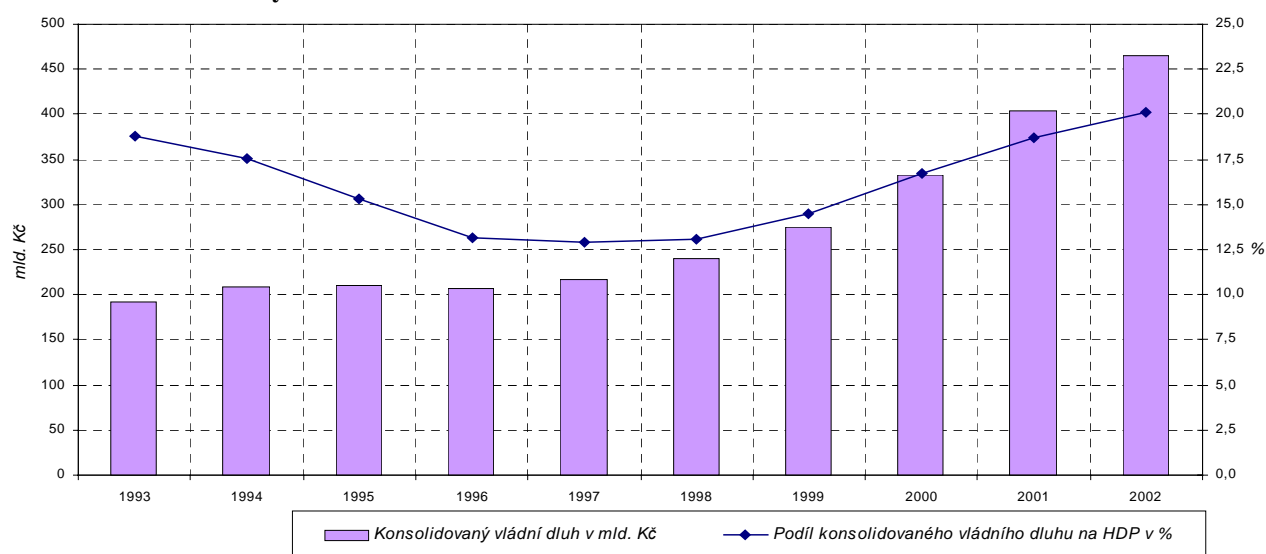
Graf 10.4: Podíl transferů domácnostem na HDP

Graf 10.5: Podíl salda vládního sektoru na HDP

Graf 10.6: Konsolidovaný vládní dluh

Tabulka 11.1: **Hrubý domácí produkt** – roční
přírůstek ve stálých cenách - v %

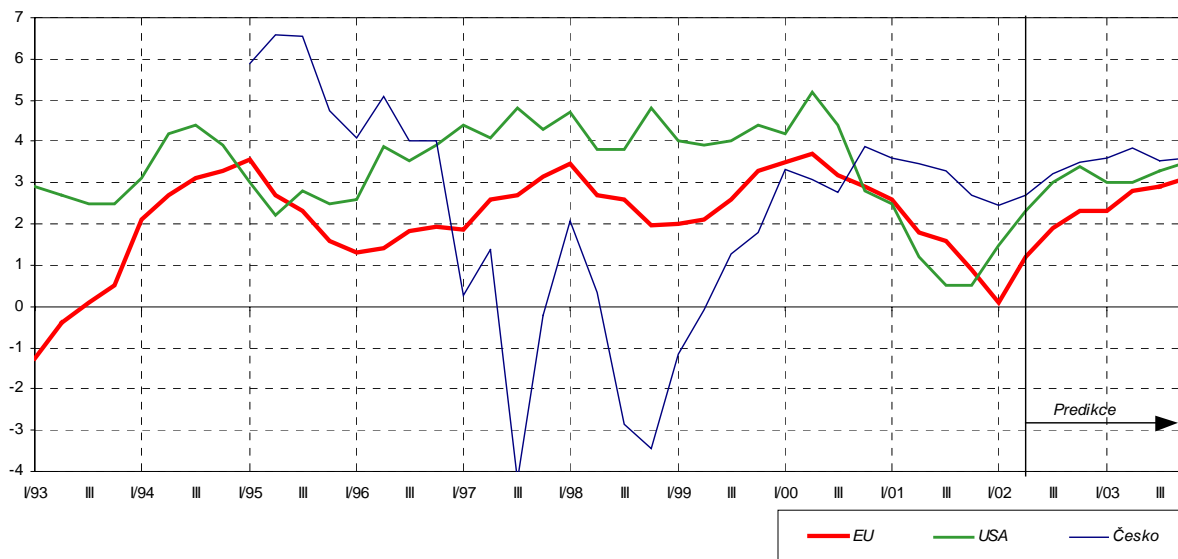
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002 <i>Predikce</i>	2003 <i>Predikce</i>
EU-15	2,7	2,4	1,6	2,6	2,8	2,6	3,3	1,7	1,5	2,9
Německo	2,3	1,7	0,8	1,4	2,1	1,6	3,0	0,6	0,9	2,3
Francie	1,8	1,9	1,0	1,9	3,3	3,2	3,2	2,0	1,5	2,9
Británie	4,4	2,8	2,6	3,5	2,6	2,3	3,0	2,2	1,9	2,9
Rakousko	2,4	1,7	2,0	1,3	3,3	2,8	3,2	1,0	1,3	2,7
USA	4,0	2,7	3,6	4,4	4,3	4,1	4,1	1,1	2,7	3,1
Japonsko	1,0	1,6	3,5	1,8	-1,1	0,8	1,7	-0,5	-0,8	0,6
Maďarsko	2,9	1,5	1,3	4,6	4,9	4,5	5,2	3,8	3,4	4,0
Polsko	5,2	7,0	6,0	6,8	4,8	4,0	4,0	1,0	1,0	2,7
Slovensko	5,2	6,5	5,8	5,6	4,0	1,3	2,2	3,3	3,7	4,1
Česko	2,2	5,9	4,3	-0,8	-1,0	0,5	3,3	3,3	3,0	3,6

Prameny: Main Economic Indicators, OECD, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF, The Economist.

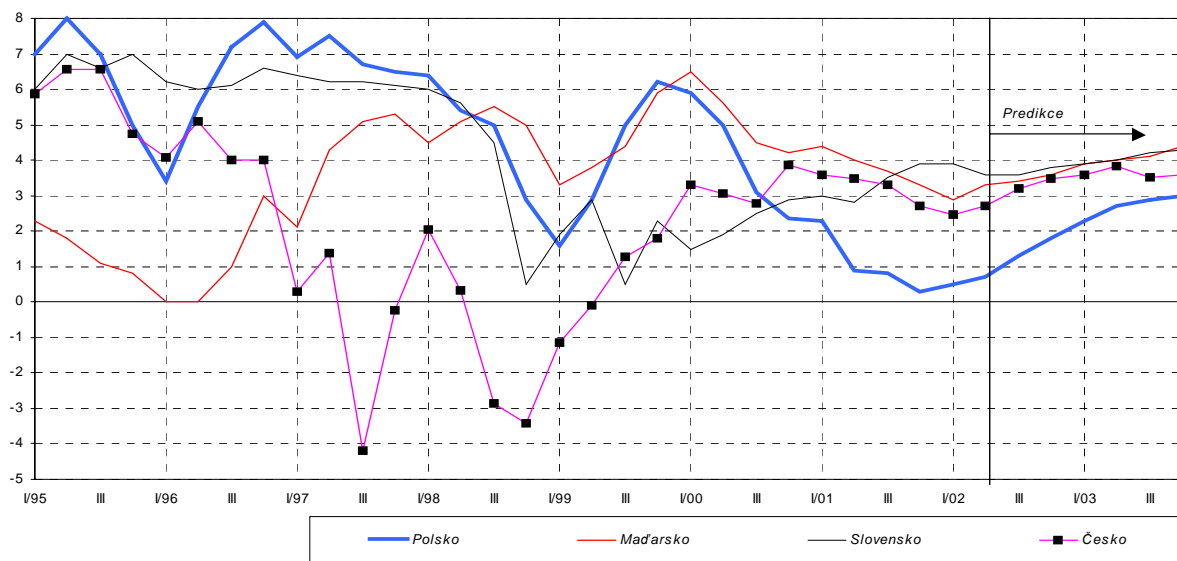
Tabulka 11.2: **Hrubý domácí produkt** – čtvrtletní
přírůstek ve stálých cenách proti stejnému období předchozího roku - v %

	Q1	2001				Q1	2002		
		Q2	Q3	Q4	Q2 <i>Odhad</i>		Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>	
EU-15	2,6	1,8	1,6	0,9	0,1	1,2	1,9	2,3	
Německo	1,6	0,6	0,3	-0,1	-1,2	0,8	1,5	1,9	
Francie	2,9	2,3	1,9	0,9	0,3	1,3	1,9	2,3	
Británie	2,7	2,3	2,1	1,7	1,0	1,7	2,0	2,3	
Rakousko	2,5	1,1	0,6	-0,4	0,5	1,1	1,4	1,6	
USA	2,5	1,2	0,5	0,5	1,5	2,3	3,0	3,4	
Japonsko	1,4	-0,6	-0,5	-1,9	-1,5	-1,0	-0,7	-0,5	
Maďarsko	4,4	4,0	3,7	3,3	2,9	3,3	3,4	3,6	
Polsko	2,3	0,9	0,8	0,3	0,5	0,7	1,3	1,8	
Slovensko	3,0	2,8	3,5	3,9	3,9	3,6	3,6	3,8	
Česko	3,6	3,5	3,3	2,7	2,5	2,7	3,2	3,5	

Graf 11.1: **Hrubý domácí produkt**
přírůstek ve stálých cenách proti stejnému období předchozího roku - v %

Graf 11.2: **Hrubý domácí produkt** – vybrané tranzitivní země
 přírůstek ve stálých cenách proti stejnému období předchozího roku v %

Tabulka 11.3: **Spotřebitelské ceny** – roční
 průměrná roční míra inflace ze spotřebitelských cen - v %

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
EU-15	3,1	3,1	2,5	2,1	1,8	1,3	2,5	2,6	2,1	1,8
Německo	2,8	1,7	1,4	1,9	0,9	0,6	1,9	2,5	1,6	1,4
Francie	1,7	1,8	2,0	1,2	0,8	0,5	1,7	1,7	1,8	1,5
Británie	2,5	3,4	2,4	3,1	3,4	1,6	2,9	1,8	1,9	2,5
Rakousko	3,0	2,2	1,5	1,3	0,9	0,6	2,4	2,6	1,7	1,6
USA	2,6	2,8	2,9	2,3	1,6	2,2	3,4	2,9	1,6	2,2
Japonsko	0,7	-0,1	0,1	1,7	0,6	-0,3	-0,6	-0,5	-0,9	-0,6
Maďarsko	18,9	28,3	23,5	18,3	14,2	10,0	9,8	9,2	5,6	4,4
Polsko	32,2	27,8	19,9	14,9	11,6	7,3	10,1	5,5	3,0	4,3
Slovensko	13,4	9,9	5,8	6,1	6,7	10,6	12,1	7,3	4,5	5,4
Česko	10,0	9,1	8,8	8,5	10,7	2,1	3,9	4,7	2,0	2,0

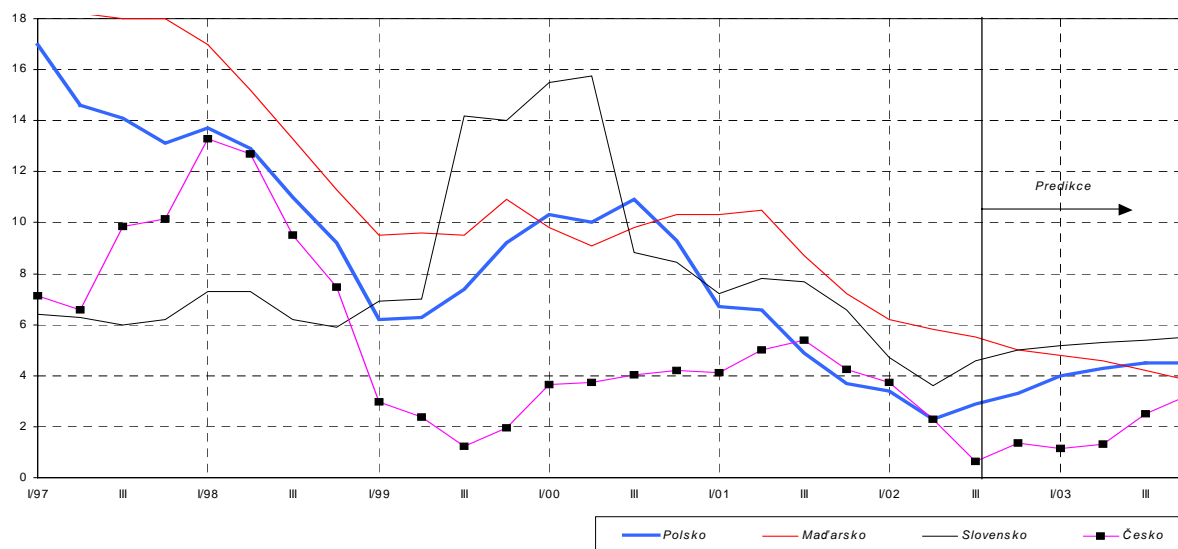
Prameny: Main Economic Indicators, OECD, The Economist, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF.

Tabulka 11.4: **Spotřebitelské ceny** – čtvrtletní
 meziroční přírůstek spotřebitelských cen - v %

	Q1	2001				2002			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
EU-15	2,5	3,1	2,7	2,2	2,5	2,2	1,9	1,6	
Německo	2,5	3,2	2,5	1,7	1,9	1,6	1,4	1,4	
Francie	1,3	2,1	1,9	1,5	2,1	1,7	1,7	1,5	
Británie	2,6	1,8	1,8	1,1	1,2	1,4	2,0	2,9	
Rakousko	2,7	2,9	2,6	2,2	2,0	1,9	1,5	1,4	
USA	3,4	3,3	2,9	1,9	1,2	1,6	1,6	1,8	
Japonsko	-0,1	-0,5	-0,8	-0,5	-1,4	-1,0	-0,8	-0,5	
Maďarsko	10,3	10,5	8,7	7,2	6,2	5,8	5,5	5,0	
Polsko	6,7	6,6	4,9	3,7	3,4	2,3	2,9	3,3	
Slovensko	7,2	7,8	7,7	6,6	4,7	3,6	4,6	5,0	
Česko	4,1	5,0	5,4	4,3	3,7	2,3	0,7	1,3	

Prameny: Main Economic Indicators, OECD, The Economist, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF.

Graf 11.3: Spotřebitelské ceny – vybrané tranzitivní země
přírůstek proti stejnému období předchozího roku - v %

Tabulka 11.5: Světové ceny komodit – roční

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Ropa Brent <i>USD/barel</i>	15,83	17,06	20,45	19,12	12,72	17,81	28,31	24,41	23,8	24,1
<i>předch.r.=100</i>	92,9	107,8	119,9	93,5	66,5	140,0	159,0	86,2	97,6	101,0
Index NFC^{*)} (USD) <i>1990=100</i>	109,1	118,2	116,7	113,2	96,6	89,8	91,4	86,4	85	91
<i>předch.r.=100</i>	113,4	108,3	98,7	97,0	85,3	93,0	101,8	94,5	98,9	106,5

^{*)} NFC – Nonfuel commodities (suroviny mimo palivových).

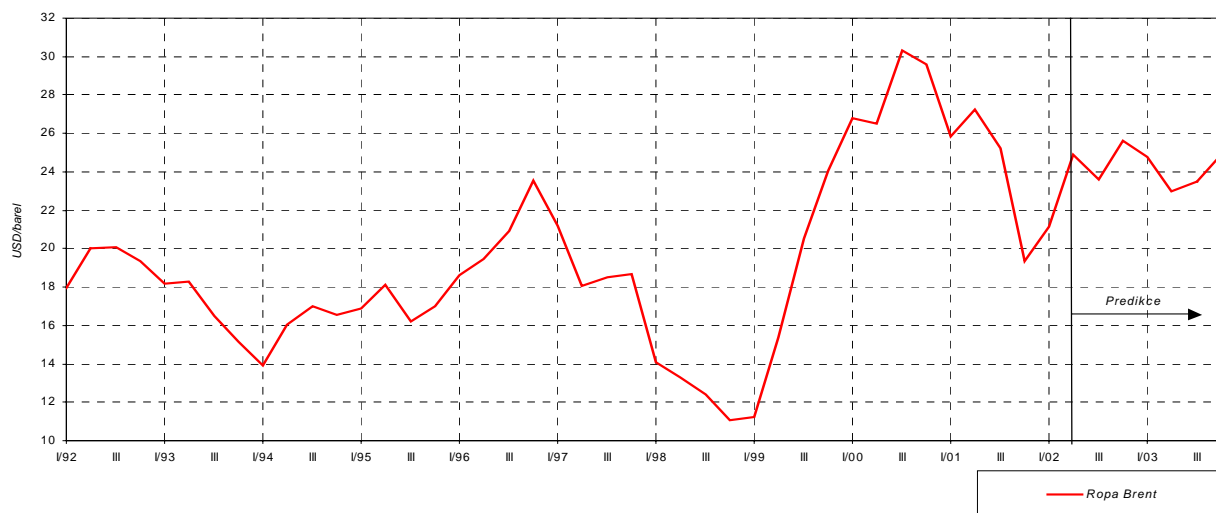
Tabulka 11.6: Světové ceny komodit – čtvrtletní

		2001				2002				
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
							<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	
Ropa Brent <i>USD/barel</i>	25,82	27,24	25,25	19,34	21,16	24,9	23,6	25,6		
<i>st.obd.p.r.=100</i>	96,5	102,6	83,2	65,4	82,0	91,4	93,5	132,4		
Index NFC (USD) <i>1990=100</i>	89,4	88,1	85,7	82,3	85,3	86	87	84		
<i>st.obd.p.r.=100</i>	99,9	95,1	95,5	91,9	95,4	97,3	100,9	102,6		

Ceny okamžitého dodání.

Prameny: IMF – Financial Statistics, odhad MF.

Graf 11.4: Cena ropy

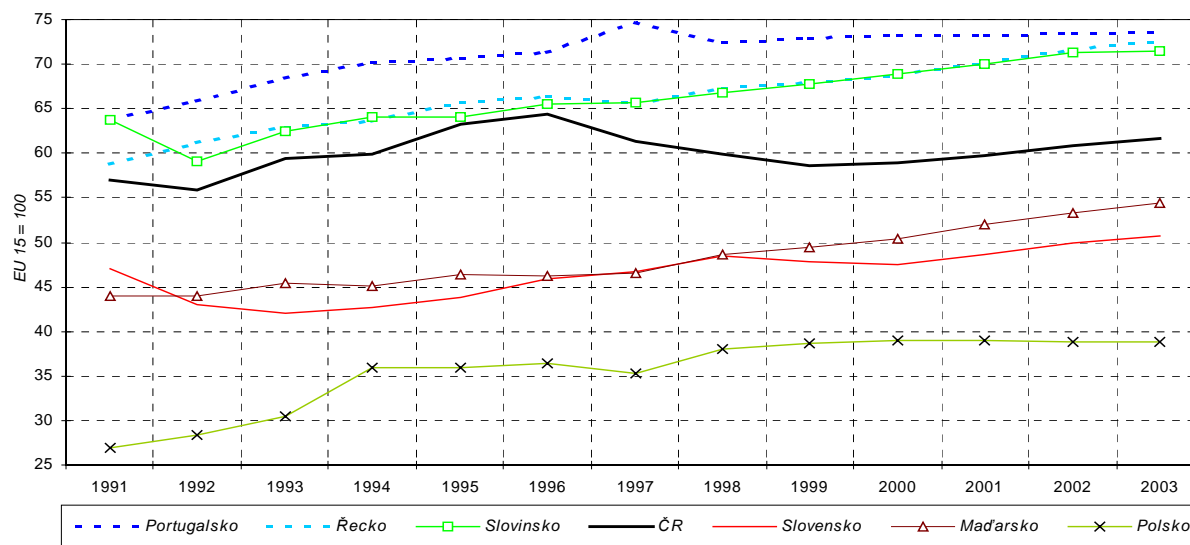
Tabulka 12.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly
založeno na výsledcích srovnávacího projektu za rok 1999 a odhadech OECD

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
								<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>
USA	<i>USD</i>	27 100	28 100	29 400	31 000	32 500	34 000	35 900	36 700	37 900	39 300
	<i>EU 15 = 100</i>	147	144	146	145	146	146	146	145	145	145
Německo	<i>USD</i>	20 100	21 400	21 600	23 000	23 700	24 600	25 900	26 600	27 100	28 100
	<i>EU 15 = 100</i>	109	109	107	107	106	106	106	104	104	104
Rakousko	<i>USD</i>	20 400	21 400	22 400	23 700	24 500	25 700	27 000	27 800	28 600	29 700
	<i>EU 15 = 100</i>	111	110	111	110	110	110	110	110	110	110
Francie	<i>USD</i>	19 600	20 600	20 700	21 500	22 500	23 600	25 100	25 900	26 600	27 600
	<i>EU 15 = 100</i>	106	106	103	100	101	101	102	102	102	102
Britanie	<i>USD</i>	18 000	18 800	20 100	21 800	22 500	23 300	24 400	25 400	26 200	27 200
	<i>EU 15 = 100</i>	98	96	100	102	101	100	100	100	100	100
Španělsko	<i>USD</i>	14 200	15 200	15 900	17 000	18 000	19 100	20 100	21 000	21 600	22 500
	<i>EU 15 = 100</i>	77	78	79	79	81	82	82	83	83	83
Portugalsko	<i>USD</i>	12 900	13 800	14 400	16 000	16 100	17 000	18 000	18 600	19 100	19 900
	<i>EU 15 = 100</i>	70	71	71	75	72	73	73	73	73	73
Řecko	<i>USD</i>	11 700	12 800	13 400	14 000	15 000	15 800	16 900	17 900	18 700	19 700
	<i>EU 15 = 100</i>	64	66	66	65	67	68	69	70	72	73
Slovinsko	<i>USD</i>	11 800	12 500	13 200	14 100	14 900	15 800	16 900	17 800	18 600	19 400
	<i>EU 15 = 100</i>	64	64	66	66	67	68	69	70	71	72
Česko	<i>USD</i>	11 000	12 400	13 000	13 200	13 300	13 700	14 500	15 200	15 900	16 700
	<i>EU 15 = 100</i>	60	63	64	61	60	59	59	60	61	62
Slovensko	<i>USD</i>	7 900	8 600	9 300	10 000	10 800	11 100	11 600	12 400	13 000	13 800
	<i>EU 15 = 100</i>	43	44	46	47	48	48	47	49	50	51
Maďarsko	<i>USD</i>	8 300	9 100	9 300	10 000	10 800	11 500	12 400	13 200	13 900	14 700
	<i>EU 15 = 100</i>	45	46	46	47	49	49	50	52	53	54
Polsko	<i>USD</i>	6 600	7 000	7 400	7 600	8 500	9 000	9 600	9 900	10 100	10 500
	<i>EU 15 = 100</i>	36	36	36	35	38	39	39	39	39	39

Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Zjišťuje se ve 3-letých intervalech (naposledy 1999), v mezidobí mezi zjišťováními se používá interpolačních a extrapolacních metod na bázi reálných směnných kurzů.

Prameny: OECD, IMF, propočty MF ČR

Graf 12.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

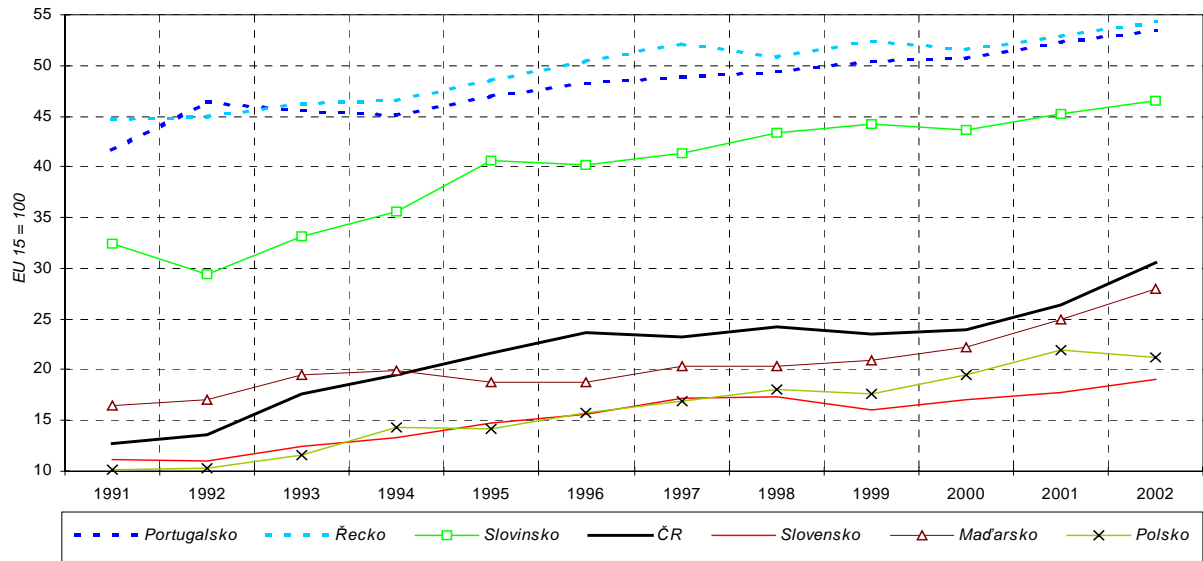

Tabulka 12.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

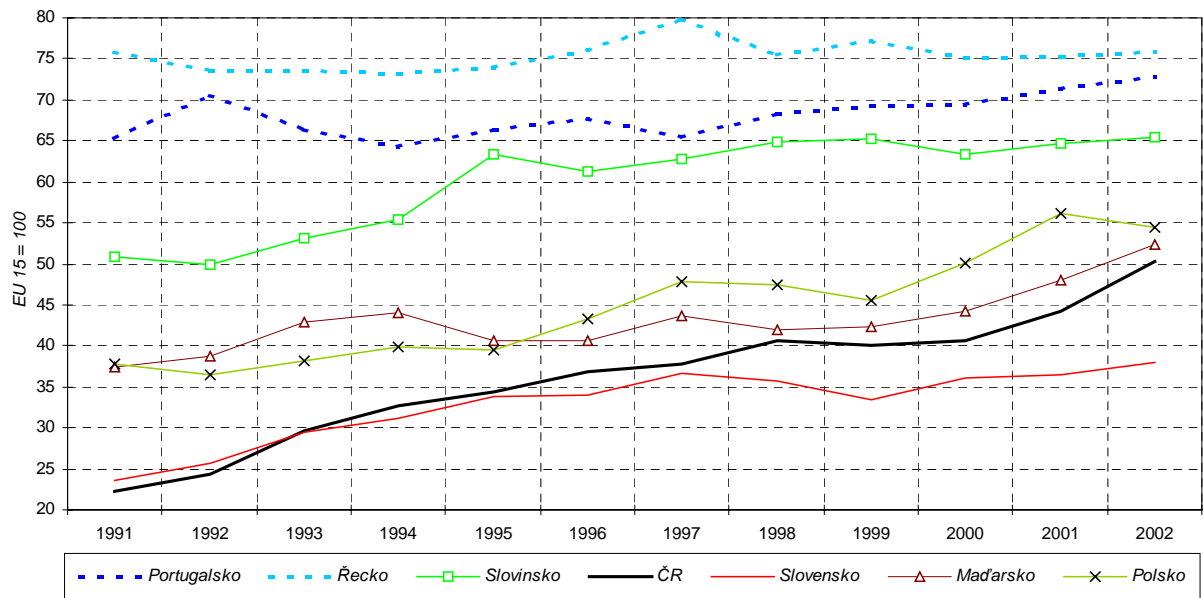
		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
									<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Predikce</i>
USA	<i>USD</i>	25 700	27 100	28 100	29 400	31 000	32 500	34 000	35 900	36 700	37 900
	<i>EU 15 = 100</i>	134	133	121	125	140	142	149	172	176	168
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	91	90	84	85	97	98	102	118	122	116
Německo	<i>USD</i>	24 100	25 700	30 100	29 100	25 700	26 100	25 600	22 700	22 400	23 900
	<i>EU 15 = 100</i>	126	126	130	123	116	114	113	109	107	106
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	116	115	119	115	108	108	107	103	103	102
Rakousko	<i>USD</i>	23 200	24 800	29 200	28 700	25 500	26 100	25 900	23 300	23 200	25 000
	<i>EU 15 = 100</i>	121	122	126	122	115	114	114	112	111	111
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	109	110	115	110	104	104	103	101	102	101
Francie	<i>USD</i>	22 100	23 300	26 700	26 600	24 000	24 700	24 400	22 200	22 200	23 700
	<i>EU 15 = 100</i>	115	115	115	113	108	108	107	106	106	105
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	106	108	109	110	108	107	106	104	104	103
Británie	<i>USD</i>	16 500	17 900	19 400	20 200	22 500	24 000	24 500	24 000	23 700	25 300
	<i>EU 15 = 100</i>	86	88	83	86	102	105	108	115	114	113
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	87	90	87	86	100	105	108	115	114	112
Španělsko	<i>USD</i>	12 800	12 900	14 900	15 500	14 300	14 900	15 200	14 000	14 400	15 700
	<i>EU 15 = 100</i>	66	63	64	66	64	65	67	67	69	70
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	84	82	83	83	81	81	82	82	84	84
Portugalsko	<i>USD</i>	8 700	9 200	10 900	11 400	10 800	11 300	11 500	10 600	10 900	12 000
	<i>EU 15 = 100</i>	45	45	47	48	49	49	50	51	52	53
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	66	64	66	68	65	68	69	69	71	73
Řecko	<i>USD</i>	8 900	9 500	11 300	11 900	11 600	11 600	11 900	10 800	11 000	12 200
	<i>EU 15 = 100</i>	46	47	48	50	52	51	52	52	53	54
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	74	73	74	76	80	75	77	75	75	76
Slovensko	<i>USD</i>	6 400	7 200	9 400	9 500	9 100	9 900	10 100	9 100	9 500	10 500
	<i>EU 15 = 100</i>	33	36	41	40	41	43	44	44	45	47
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	53	55	63	61	63	65	65	63	65	65
Česko	<i>USD</i>	3 400	4 000	5 000	5 600	5 100	5 500	5 300	5 000	5 500	6 900
	<i>EU 15 = 100</i>	18	20	22	24	23	24	23	24	26	31
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	30	33	34	37	38	41	40	41	44	50
Slovensko	<i>USD</i>	2 400	2 700	3 400	3 700	3 800	4 000	3 700	3 600	3 700	4 300
	<i>EU 15 = 100</i>	12	13	15	16	17	17	16	17	18	19
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	30	31	34	34	37	36	34	36	37	38
Maďarsko	<i>USD</i>	3 800	4 000	4 400	4 400	4 500	4 700	4 800	4 700	5 200	6 300
	<i>EU 15 = 100</i>	20	20	19	19	20	20	21	22	25	28
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	43	44	41	41	44	42	42	44	48	52
Polsko	<i>USD</i>	2 200	2 900	3 300	3 700	3 700	4 100	4 000	4 100	4 600	4 800
	<i>EU 15 = 100</i>	12	14	14	16	17	18	18	20	22	21
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	38	40	40	43	48	47	46	50	56	54

Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami.

Graf 12.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

Graf 12.3: Komparativní cenová hladina HDP

Seznam použitých zkratk:

b.c.....	běžné ceny
HDP	hrubý domácí produkt
NZI.....	neziskové instituce
obd.	období
předb.	předběžně
s.c.	stálé ceny
st.obd.p.r.	stejně období předchozího roku
VS	vládní sektor

Základní pojmy:

odhad.....	prognóza minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce.....	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled.....	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolací metody